

VB 2005

Verksamhetsberättelse med personalberättelse och bokslutskommentarer för Miljö- och hälsoskyddsnamnden

VB 2005

Verksamhetsberättelse med personalberättelse och bokslutskommentarer

Några resultat från verksamheten år 2005

Under året har förvaltningen

- Svarat för samordning av stadens miljöprogramarbete.
- Genom projekt- och nätverksarbete svarat för kommunikationen av stadens handlingsprogram mot växthusgaser.
- Svarat för stadens tillämpning av Miljöbalk, livsmedels- och djurskyddslagstiftning mm.
- Bidragit till förbättrad inomhusmiljö och närmiljö för cirka 3 500 invånare.
- Inspekterat cirka 2 022 livsmedelslokaler.
- Förhindrat försäljning av 49 ton undermåliga och hälsofarliga livsmedel.
- Genom EU-projektet bidragit till att staden nu har drygt 465 miljöanpassade bilar i sin fordonspark.
- Följt luftutvecklingen inom länet genom den dagliga miljöövervakningen.
- Inom miljöövervakningen utfört mät- och utredningsuppdrag.
- Givit tillstånd att installera 1278 bergvärmepumpar.
- Avdelningen för Hälsoskydd har vunnit Stockholms stads Kvalitetsutmärkelse.
- Genomlyst hela sin verksamhet i verksamhetsutvecklingsprojektet.
- Drivit 15 projekt inom Miljömiljarden.

Huvudarbetsområdena har varit

- Miljöskydd
- Hälsoskydd
- Livsmedelshygien
- Djurskydd
- Miljöövervakning
- Information

Kontaktyta mot medborgarna har varit

- Besvarat 13 000 frågor genom kundtjänstfunktion för hälsoskyddsfrågor.
- Genomfört Nöjd kundindexenkät i samarbete med Göteborg och Malmö.
- Besvarat cirka 6600 samtal via livsmedelskontrollens jourtelefon samt svarat på 390 mejl.
- Haft 135 000 unika besökare på förvaltningens hemsida och 441 000 besök.
- Miljöbarometern, som är ett datorbaserat kommunikations- och uppföljningsverktyg, har registrerat 66 000 besök.
- Behandlat serviceanmärkningar som inkommit till Miljöförvaltningen.

Under året har bland annat följande större utredningar och rapporter redovisats

- Fördelning av 10-miljonerspotten till skolor och organisationer.
- Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad 2006.
- VU-projektet; en genomlysning av hela förvaltningen med syfte att öka effektiviteten.
- Tagit fram ett förslag till vattenstrategi för Stockholm tillsammans med andra berörda förvaltningar.

Innehåll

Sammanfattande analys	3
Nämndens arbete under året	4
Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna	7
Medarbetarna	7
Barn och ungdomar	8
Bygga bostäder och utveckla Stockholm	9
Bostadsbyggande	9
Trafikbuller.....	9
Miljöbilar	10
Trafikavgifter.....	10
Miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft	11
Punktlighetsmål.....	10
Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad	12
Tillsynsarbetet	12
Miljöövervakning.....	15
Vattenprogram.....	16
Miljö- och hälsoutredning för målstyrd verksamhet.....	16
Växthusgaser och klimatinvesteringsprogram (KLIMP)	16
Biologisk mångfald och skyddsvärda naturområden	17
Miljöprogrammet.....	18
Ett reviderat miljöprogram.....	18
Miljöanpassad upphandling	18
Miljöcentrum för företag (MCFF).....	19
Internationellt.....	19
Bryt segregationen och fördjupa demokratin	21
Kommunikation med stockholmarna.....	21
Agenda 21	22
Stadsdelsförnyelsen	22
Ta ansvar för ekonomin	23
Övriga redovisningar	29
Kompetensfonden	29
Miljömiljarden.....	30
Brukarinflytande och medborgarnas delaktighet.....	32
Kvalitetsarbete.....	32
Barnkonventionen.....	33
Ökad integration	33
Det interna miljöprogrammet	34

Bilagor

1. Uppföljning av budget 2005 – verksamhetsberättelse.
2. Bokslut per 2005-12-31.
3. Personalberättelse 2005.
4. Miljöförvaltningens interna miljöprogram 2005.
5. Uppföljning av handikapplanen 2005.
6. Uppföljning av internkontrollplanen 2005.
7. Uppföljning av tillsynsplanen 2005.
8. Uppföljning av åtgärdsplanen med anledning av revisorernas årsrapport 2004.
9. Redovisning av uppdragen från KF.
10. Nyckeltal.

Sammanfattande analys

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Inriktningsmålet har åtaganden om personalarbetet och folkhälsoarbete för barn och ungdomar. Förvaltningen driver ett långsiktigt och medvetet arbete med personalrelaterade frågor och har uppfyllt sina åtaganden. Förvaltningen har också på flera andra sätt uppmärksammat och prioriterat arbetet för barn och ungdomar.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Åtagandena avser medverkan i fysisk planering och byggande, trafikrelaterade frågor och förvaltningens punktlighetsmål. Flertalet åtaganden har uppfyllts och förvaltningen kan notera framgångar i sitt arbete. Förvaltningen har kunnat svara upp mot efterfrågan på plangranskning. Det andra stora arbetsområdet rör de miljöproblem biltrafiken för med sig. Här finns frågor om buller, miljöbilsprojekten, deltagande i försöket med trängselskatter och arbete för att klara miljö kvalitetsnormerna. Förvaltningen skulle på några områden vilja se en bättre uppfyllelse av punktlighetsmålen.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Här finns flertalet av förvaltningens åtaganden, bl.a. avseende tillsynsarbetet, miljöövervakningen, strategin för vattenarbetet, arbetet med en miljö- och hälsoutredning mm. Inom livsmedelstillsynen tyder utvecklingen på att förvaltningens förebyggande arbete givit resultat och att företagen bättre klarar att ta sitt ansvar. Konstateras kan dock att åtagandet att uppfylla tillsynsplanen inte helt har klarats bl.a. eftersom verksamheten inte fullt ut disponerat de planerade resurserna. Miljöövervakningen har utförts som planerats; av 8 miljö kvalitetsnormer (MKN), har 6 uppfyllts. En vattenstrategi har tagits fram som planerats men hade under 2005 ännu inte beslutats av KF och implementeringen hann inte påbörjas. Miljö- och hälsoutredningen är något försenad och kommer att tas fram under första kvartalet 2006. Arbetet mot växthusgaser följer planeringen och åtagandena är uppfyllda. Arbetet med ArtArken och naturvårdsåtgärder har utförts som planerat. Det gällande miljöprogrammet har implementerats endast i begränsad omfattning då befintliga resurser gått till att ta fram det nya miljöprogrammet. Förvaltningens projekt avseende miljökrav för stadens offentliga upphandling fortgår som planerat. Likaså har energirådgivningen fullföljts enligt planerna .

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Åtagandena avser Miljöförvaltningens roll som Agenda 21-samordnare, kommunikering med stadens invånare angående miljöfrågor och indikatorerna för hållbar utveckling. Agenda 21-arbetet har utförts som planerat. En strategi för arbetet har tagits fram och arbetet i Agenda 21-nätverket har varit aktivt. Kommunikationsinsatser beträffande stockholmarnas miljöpåverkan och insatser för miljön har gjorts men inte i fullt ut i planerad omfattning. Miljöförvaltningen har inlett ett samarbete inom ramen för stadsdelsförnyelsen.

Ta ansvar för ekonomin

Åtagandena avser målstyrning och effektivisering av verksamheten och kvalitetssäkring. Budgethållningen och fullgörandet av förvaltningens uppdrag tas också upp liksom internkontrollen. Förvaltningen har under året utfört ett stort arbete som främst syftar till en effektivisering av verksamheten. Översynen berörde på flera sätt kvalitetsfrågor genom att målsättningarna har setts över och genom strävan att skapa en bättre kundorientering och arbetet med rutiner och policys. Förvaltningens intäktsfinansieringsgrad för miljöbalkstillsynen har ökat från ca. 45 procent 2004 till ca. 54 procent 2005. Främst beror ökningen på den fasta tillsynsavgiften flerbostadshus. Åtagandet beträffande budgethållning

har inte hållits eftersom ett överskott om 5,0 mnkr uppstått vilket kan jämföras med resultatet år 2004 var ett överskott om 0,3 mnkr. Överskottet har flera orsaker, bl.a. kan nämnas att prognosarbetet har försvårats av att taxan trädde i kraft först vid halvårsskiftet, rekryteringarna av nyanställda har dragit ut på tiden och förvaltningen har varit återhållsam med sina utgifter pga. kostnaderna för flyttningen. Därtill har flyttningen och verksamhetsutvecklingsprojektet krävt mycket uppmärksamhet. Förvaltningen ser ett behov av att förbättra prognosverksamheten och instrumenten för uppföljning. Ombudgetering av 2,5 mnkr föreslås till mycket angelägna arbetsmiljöåtgärder i de nya lokalerna och för lokalanpassningar.

Nämndens arbete under året

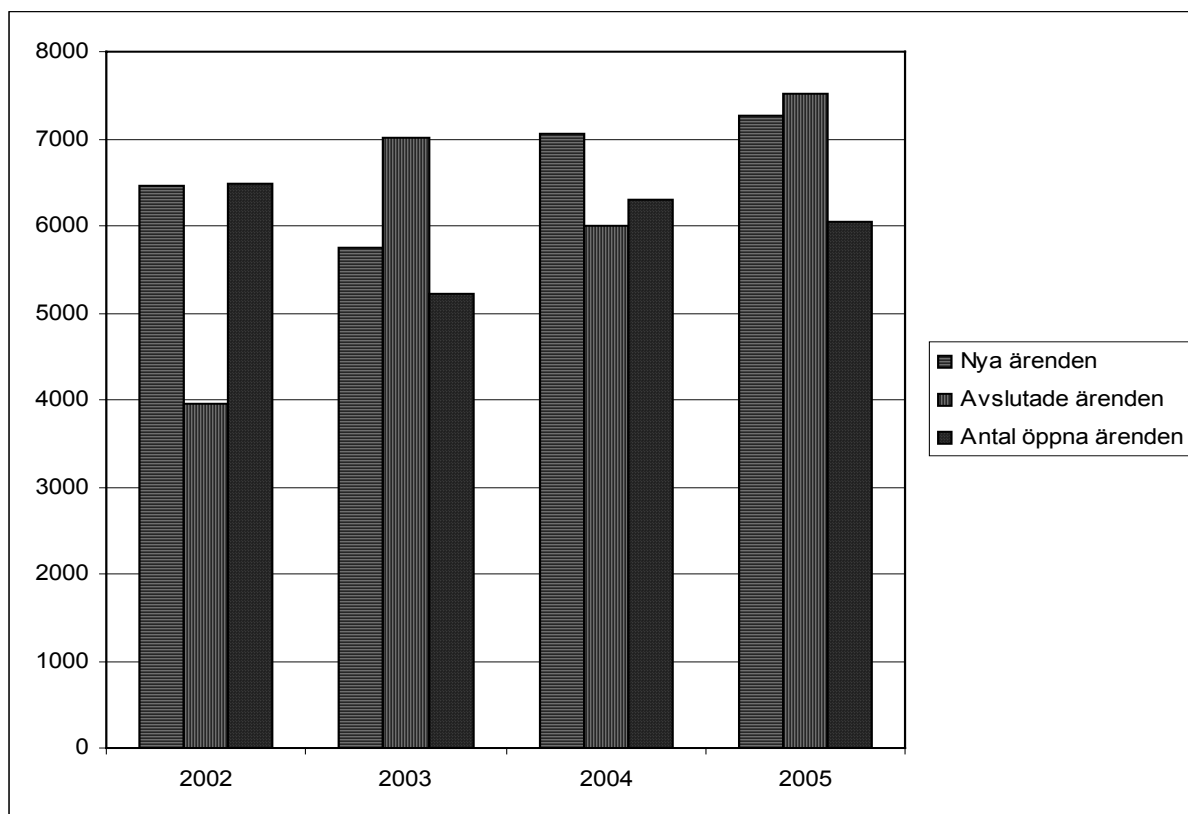
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ordförande	Viviann Gunnarsson (mp)	
Vice ordförande	Jakob Forssmed (kd)	
Ledamöter:	Jan Valeskog (s) Reine Meyer-Strömberg (s) Per Aldeborg (s) Ulla Jöhnk (s) Gunnar Björkman (s) Rolf Brattström (v) Magnus Hellström (m) Johan Steenhoff Eriksen (m) Katarina Larsson (m) Anna Starbrink (fp) Erik Wassén (fp)	
Ersättare:	Mervi Mäkinen Andersson (s) Kristoffer Hernbäck (s) Carina Paulsson (s) Abdul Katumba (s) Eva Ölundh (s) Stellan F Hamrin (v) Joakim Pihlstrand Trulp (mp) Lena Bring (m) Torbjörn Erbe (m) Ulf Linder (m) Gustav Åkerblom (fp) Susanne Hagbard (fp) Rasmus Rasmusson (kd)	
Sekreterare	Martin E:son Lindman Anna Josefsson Åsa Hill Ingegerd Ström	till 30 april från 1 maj från 1 juli
Förvaltningschef	Carl-Lennart Åstedt	

Behandlade ärenden

Nämnden har sammanträtt 14 gånger under året och behandlat 326 ärenden varav 226 nya. Under året diariefördes 7 260 inkomna ärenden, vilket är 199 fler än under år 2004. Ärenden som avslutades uppgick till 7 514 och det var 1 522 fler än 2004. Antalet öppna ärenden den 31 december 2005 var 6 039 stycken vilket var 251 färre än föregående årsskifte. Förvaltningen följer upp ärendebalansen vid tertialrapporterna.

Sedan 2003 har förvaltningen aktivt strävat efter att hålla antalet, samtidigt öppna, ärenden på en konstant nivå. Åren dessförinnan ökade antalet öppna ärenden från år till år. På grund av byte av diariesystem till Ecos år 2000 är statistiken för de första åren därefter inte användbar utan först från år 2002 har statistikuttaget ur Ecos varit tillräckligt rättvisande. De två senaste åren har antalet nya ärenden ökat och antalet ligger på runt 850 fler ärenden per år i genomsnitt för de två senaste åren jämfört med i början av 2000-talet. Antalet öppna ärenden är nu cirka 450 ärenden färre än 2002. Den lägre nivån på antalet öppna ärenden och det större antalet nya ärenden, visar att förvaltningen generellt sett blivit effektivare i att avsluta ärenden än i början av 2000-talet. Nedan visas ärendestatistiken för de senaste fyra åren i form av diagram.

Tabellen nedan visar antalet överklagningsbara myndighetsbeslut för Stockholm och Malmö under året och i vilken utsträckning det har skett överklaganden. För Stockholm har jämfört med år 2004, antalet myndighetsutövningsbeslut ökat med ca 350 beslut medan antalet beslut som överklagats ökat med 23. Av överklagandena avser 51 beslut om avgifter. För Malmö är denna siffra 26 beslut. Det ska tilläggas att myndighetsbesluten i tabellen inte omfattar avgiftsbesluten. Med befintliga system är dessa svåra att ta fram och de har inte ingått tidigare

års statistik. Ökningen av överklagandena är under år 2005 hänförlig till de fasta tillsynsavgifterna för ägare av bostadsfastigheter.

Antal myndighetsutövningsbeslut och beslut som överklagas 2005

Antal myndighets- utövningsbeslut	Antal beslut som överklagas
Sth 4 030	140
Mal 1 999	42

Viktigare nämndärenden

Nedanstående sammanställning visar en samling ärenden i nämnden som är särskilt viktiga eller som är ”milstolpar”, men de visar också på den variation som förekommer i verksamheten.

- Inspektion av kommunal livsmedelstillsyn i Stockholms stad. Dnr 2005-000265-209
- Tillsynsutredningens slutbetänkande: Tillsyn - förslag om en tydligare och effektivare offentlig tillsyn (SOU 2004:100). Remiss från kommunstyrelsen. Dnr 2004-006891-217.
- Riktad tillsyn om Yersinia, vikt och märkning, förekomst av EHEC, mikrobiologisk hållbarhet samt ursprung av kött från annat EU-land. Rapporter från miljöförvaltningen. Dnr 2005-004797-209.
- Ansökan om anslag till förebyggande miljöprojekt ur Miljömiljarden. Dnr 2004-006969-249.
- Omarbetning av program för Ekologiskt byggande. Dnr 2004-007062-249.
- Lokalisering av miljöförvaltningens verksamhet. Dnr 2005-001120-111.
- Ansökan om Kvalitetsutmärkelse 2005, Stockholms stad. Dnr 2005-000093-150.
- Omprövning av villkor för utsläpp till luft och vatten från Bromma flygplats. Remiss från Miljööverdomstolen. Dnr 2005-000788-300.
- Förslag till program till nya bostäder inom fastigheten Lunda 6:1 m fl i stadsdelarna Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby. Remiss från stadsbyggnadsnämnden. Dnr 2004-002785-251.
- PAH i Stockholm – källor och effekter. Uppdragsredovisning från miljöförvaltningen. Dnr 2003-001503-204.
- Fördelning av 10-miljonerspotten till skolor och organisationer. Dnr 2004-004808-206.
- Miljöförvaltningens ledning av och deltagande i EU-projektet BEST. Dnr 2004-006341-206.
- Uppmaning att vidta åtgärder för att sänka halterna av PM 10. Dnr 2005-002624-351.
- Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad 2006. Redovisning av kommun fullmäktigeuppdrag. Dnr 2005-002599-205.

Nyckeltal i verksamhetsberättelsen

I årets verksamhetsberättelsen finns ett antal nyckeltal. De har tagits fram i samband med stadens översyn av nyckeltalen och beslutats i nämnden. Nyckeltalet avseende tillsynen gick vidare för beslut i kommunfullmäktige. Med nyckeltalen vill förvaltningen ge utökad beskrivning och uppföljning av verksamheten i kvantifierbara termer. Ambitionen har varit att göra jämförelser med miljöförvaltningarna i Göteborg och Malmö. Uppgifter för Göteborg och Malmö finns med i de fall uppgifterna bedöms som jämförbara men det finns ofta skillnader bl.a. i arbetssätt och förutsättningar. Jämförelsen får ses som en början till samarbete på detta område som kan utvecklas.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Miljöförvaltningen ska ge goda möjligheter till utveckling, delaktighet och inflytande, erbjuda god arbetsmiljö och ett gott ledarskap.

Generella åtaganden

- Utveckla en plan för varje medarbetares kompetensutveckling.
- Fortsätta friskvårdsarbetet med syftet att alla medarbetare ska må bra och trivas.
- Samarbeta med universitet och högskolor i syfte att säkra kompetensförsörjningen.

Medarbetarna

Kompetensförsörjning

För att säkra kompetensförsörjningen på kort och lång sikt har förvaltningen tagit emot praktikanter och flera studerande har genomfört sina examensarbeten hos oss. Vi har ett samarbete med universitet och högskolor både i gemensamma projekt och i marknadsföringsaktiviteter. Intresset för förvaltningens lediga arbeten är fortsatt stort.

Arbetet med kompetensutveckling sker enligt förvaltningens policy och planer. Policyn utgår från förvaltningens mål och strategier samt nuläge och framtid. Kompetensutvecklingen ska ge medarbetare möjlighet till utveckling samtidigt som organisationens behov av kompetens tillgodoses. Varje medarbetare har en individuell utvecklingsplan efter en framtagen mall. Den individuella planen innehåller bl.a. vilka krav förvaltningens mål och strategier ställer på den individuella kompetensutvecklingen de kommande åren. Planer görs även för respektive avdelning och för förvaltningen som helhet. Det pågående VU-projektet har ytterligare satt fokus på kompetensfrågorna och arbetet kommer att utvecklas ytterligare.

Arbetsmiljö, friskvård och sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har en fortsatt låg nivå, 4,4 procent, men ambitionen är att sänka den ytterligare. Hälsa tas upp i medarbetarsamtalet och friskvård uppmuntras. Genom hälsodiplomeringen 2003 kvalitetssäkrades hälsoarbetet och arbetet sker efter den hälsopolicy som då togs fram.

En ny fördelning av arbetsmiljöuppgifter och nya rutiner för arbetsmiljöarbetet har färdigställts under året i syfte att förtydliga det systematiska arbetsmiljöarbetet. Riskbedömningar vid förändringar är en av frågorna som tas upp. Arbetsmiljöfrågorna finns som stående punkt på arbetsplatsträffar och i förvaltningsgruppen.

Jämställdhet och mångfald

Förvaltningen har i flera år arbetat för att öka jämställdheten på arbetsplatsen. Framförallt har vi försökt göra det möjligt att förena arbete och föräldraskap. Särskilda medarbetarsamtal hålls inför föräldraledighet, vi håller kontakt under ledigheten och ser till att medarbetaren får information och bjuds in till utbildningar, vi kartlägger löneskillnader och lägger möten och utbildningar så att alla kan delta.

De planerade särskilda insatserna för mångfald med bl.a. en utbildning för chefer har inte kunnat genomföras. Arbetsbelastningen har krävt omprioriteringar. Arbetet med mångfaldsfrågorna internt har framförallt innefattat rekrytering och lönekartläggning. Våra annonser innehåller en formulering att vi eftersträvar en blandning vad avser kön, ålder och

etnisk bakgrund. Våra rutiner vid kränkande särbehandling slår fast att vänlighet och respekt på arbetsplatsen är grundläggande värden och att vi inte accepterar några former av trakasserier. Kommunikation och dialog måste fungera och alla måste få uppleva att de har betydelse för arbetsplatsen, att arbetsinsatsen räknas och att den egna åsikten respekteras. Rutinerna innehåller också hur vi ska agera om någon känner sig utsatt för kränkning i någon form. En utbildning i kommunikation för tillsynspersonal kommer att anordnas under 2006. Den innehåller ett avsnitt om interkulturell kommunikation. Vi planerar också utbildning för att öka kunskaperna om mångfald och diskriminerande strukturer. Medarbetarfrågorna följs upp i medarbetarenkäten.

Externt har vi arbetat med att förtydliga vår information, vårt språk och våra beslut. Detta arbete har inte särskild inriktning på mångfald men får positiva effekter för alla som kommer i kontakt med förvaltningen.

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Barn och ungdomar ska ha goda inomhusmiljöer.

Generellt åtagande

Arbeta förebyggande med miljörelaterad folkhälsa och inomhusmiljö där barn och ungdomar vistas. *Åtagandet är uppfyllt.*

Barn och ungdomar

Insatserna på området har i huvudsak bestått av bastillsyn genom handläggning av klagomål, anmälningar om nya lokaler och remisser från Utbildningsförvaltningen om utökat barnantal eller ändrad huvudman. De planerade förebyggande insatserna med riktad tillsyn på förskolor och skolor har genomförts som planerat. Ett tillsynsprojekt inriktat på systemtillsyn över skolors egenkontroll pågår under flera år och har under året genomförts i Enskede-Årsta stadsdel, där stadsdelen och alla grundskolor nåtts av riktade informationsinsatser. En riktad tillsynsinsats avseende ljudnivåmätning på nöjesevenemang, delvis inriktat på ungdomar, har också genomförts

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Bidra till planeringen av 20 000 hälsosamma och miljöanpassade bostäder där hänsyn tas till programmet för ekologiskt byggande.

Generellt åtagande

Medverka till att miljö- och hälsoaspekter tas tillvara i planering och byggande. *Åtagandet är uppfyllt.*

Bostadsbyggande

Förvaltningen har bidragit i arbetet med att uppfylla målet om 20 000 bostäder genom konkret detaljplanearbete och genom att delta i projektets styrgrupp. Förvaltningen har svarat upp mot efterfrågan på plangranskning. Produktionsmålet har nått en viktig brytpunkt därigenom att över 10 000 bostäder har byggstartats. Ett intensivt arbete kvarstår med att bistå SBK och andra aktörer med relevant miljöinformation inför upprättande av Start-PM och i remisskedet för de detaljplaner som kommit längst i projekt 20K. Ny lagstiftning för miljöbedömningar av planer och program, väntas ställa ökade krav på förvaltningens deltagande i fysisk planering. Program för miljöanpassat byggande har förts fram till och antagits av kommunfullmäktige under året. Förberedelse för en ny tävlingsomgång i "Bästa miljöanpassade byggnad" har inletts. Tabellen nedan ger en uppfattning om verksamhetens omfattning.

Medverkan vid planering av bebyggelse och trafiksystem år 2005

Kommun	Antal planremisser	Årsarbetsdagar	Kostnad
Stockholm	152	974	2 800 tkr
Göteborg	128	--	--

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Verka för ett trafiksystem och en energianvändning som ger lägre miljö- och hälsorisker.

Generella åtaganden

- Delta i stadens arbete med uppfyllande av kraven i förordningen om omgivningsbuller. *Åtagandet är uppfyllt.*
- Verka för att kommunfullmäktiges beslutade mål för miljöbilsanvändningen och förnybart bränsle uppfyllts till utgången av 2006. *Åtagandet är uppfyllt.*
- Verka för att miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft klaras. *Åtagandet är uppfyllt.*

Trafikbuller

I början av året bildades en arbetsgrupp för genomförande av omgivningsbullerdirektivet. Miljöförvaltningen deltar som stadens representant. Övriga deltagare är Naturvårdsverket, Boverket, trafikverken samt Göteborgs och Malmö kommuner. I arbetsgruppen behandlas samtliga frågor gällande direktivet. Under året har mycket tid lagts på uppgifter om befolkningsdata och möjligheten att koppla denna till uppgifter om exponering för buller. En avrapportering har gjorts till kommissionen. Förvaltningen har tagit fram ett förslag till plan inklusive tidplan för stadens arbete med att genomföra direktivet. Förslaget kommer att diskuteras inom staden.

Förvaltningen har, inom stadens bullerskyddsgrupp, bistått Trafikkontoret i arbetet med att ta fram ett nytt bullerskyddsprogram, samt att slutföra det pågående programmet. Förberedelser för byggande av bullerskärmar 2006 har genomförts. Bullerkartläggning har genomförts för

Söderort och kompletteringar för vissa delområden pågår. Arbete pågår med att utveckla applikationen som presenterar bullersituationen för hela staden enligt Kartago Web.

Miljöbilar

Ett av kommunfullmäktiges mål för miljöbilarna hade uppfyllts redan vid utgången av år 2005. Det är nybilsförsäljningen av miljöbilar som uppgår till ca. 5 procent jämfört med målsättningen 4 procent. Detta mål ska liksom de övriga målen för miljöbilarna, uppnås i slutet av år 2006. Vid slutet av år 2005 är 44 procent av bilarna i stadens verksamheter miljöbilar jämfört med målsättningen 60 procent. Av stadens etanolbilar tankade 56 procent etanol och av biogasbilarna tankade 54 procent biogas vilket ska jämföras med målsättningen 80 procent.

För att uppnå målsättningen bedriver förvaltningen informations-, rådgivnings-, och PR-verksamhet till stadens förvaltningar och bolag. Förvaltningen deltar också i och driver flera EU-projekt. Förslag till utbytesplaner utarbetas tillsammans med andra förvaltningar och bolag. Detta arbete kommer att fortsätta även under 2006. Dessutom sker medverkan i olika utredningar och nationella projekt och nätverk vilka också de syftar till att utveckla marknaden för miljöbilar.

Under året har följande EU-projekt varit aktuella:

- Inom Trendsetterprojektet har nu alla demonstrationer av trafikmiljöåtgärder i Stockholm genomförts. För dessa finns sammanställda utvärderingar. Projektet slutrapporteras till EU-kommissionen efter januari 2006.
- Cute-projektet (Clean Urban Transport for Europe) har slutfört sina demonstrationer av bränslecellsbusar. Utvärdering pågår och projektet avslutas under 2006.
- Förvaltningen har också deltagit i PLUME-projektet om miljöanpassade transporter och markanvändningsplanering. Projektet avslutades under året med ett välbesökt seminarium anordnat tillsammans med Sveriges kommuner och Landsting.

Utöver de nämnda projekten har förvaltningen under året beviljats stöd till tre nya EU-projekt, nämligen:

- BEST (BioEthanol for Sustainable Transport) som innebär en kraftfull satsning på etanolfordon och där projektet också koordineras av förvaltningen.
- BioGasmax som innebär en kraftfull satsning på biogas där projektet leds av Lille i Frankrike.
- Niches, som innebär att sammanställa och utveckla erfarenheter kring miljöbilar.

Arbetet med att utveckla infrastrukturen för miljöbränslen har varit framgångsrik då antalet biogastankstationer och tankstationer mer än fördubblats under 2005. Ytterligare en fördubbling förutses under 2006. Gjorda insatser för att öka utbudet av miljöbilar på den svenska marknaden har givit positiva resultat.

Trafikavgifter

Förvaltningen har under året varit representerad i Miljöavgiftskansliets referensgrupp av tjänstemän samt i dess planeringsgrupp för försökets genomförande. Inom förvaltningen finns en arbetsgrupp för att bevaka de frågor i miljöavgiftsförsöket som rör förvaltningen. Utöver deltagande i referens- och arbetsgrupper har förvaltningen under året varit rådgivande åt Miljöavgiftskansliet i frågor rörande regelverk för miljöbilar. Som referens för utvärdering av trängselskatteförsökets effekter på luftkvalitet, har mätningar av PM 10 och NO₂ gjorts i

förväg på 15-20 platser under perioden februari-juli 2005. Under försöket kommer mätningarna att upprepas på samma platser. Dessutom kommer effektberäkningar att genomföras baserade på trafikmätningar under försöket. Dessa beräkningar svarar mot en förstudie som genomförts med värden från trafikprognoser.

Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft

Miljöförvaltningen har skrivit fram ett ärende till Miljö- och hälsoskyddsnämnden angående åtgärder för att klara miljökvalitetsnormen för PM 10 på stadens vägnät. Som en följd av detta ärende har Kommunstyrelsen gett Stadsledningskontoret i uppdrag att samordna stadens arbete för att genomföra regeringens åtgärdsprogram mot PM 10. Förvaltningen har också deltagit i olika arbetsgrupper där åtgärder planerats och genomförts med syfte att minska halterna av PM 10. Förvaltningen har även skrivit fram ett ärende till Miljö- och hälsoskyddsnämnden vilket utgjorde underlag för en uppmaning till Vägverket att vidta åtgärder för att miljökvalitetsnormen för PM 10 ska klaras på statliga vägar i kommunen.

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Ge korrekt service till stockholmare, förvaltningar och företag i staden.

Generellt åtagande

Punktlighetsmålen ska uppfyllas i myndighetsarbetet. *Åtagandet är huvudsakligen uppfyllt.*

Tabellen visar att flertalet punktlighetsmål har en måluppfyllelse på över 80 procent. Lägre uppfyllelse har målet för ansökan om värmepumpar där efterfrågan varit stor och det funnits brist på handläggare. Också målet för matförgiftningar har en något lägre måluppfyllelse.

Punktlighetsmål	Antal klagomål, ansökningar, ärenden etc. under år 2005	Antal klagomål, ansökningar ärenden etc. som uppfyller punktlighetsmålet
Samtliga tillsynsavdelningar		
Lämna respons på klagomål inom två veckor.	556	534 (96 %)
Plan och miljö och Hälsoskydd		
Anmälningens ärenden inom miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd ska vara behandlade inom sex veckor.	122	100 (82 %)
Livsmedelskontrollen		
Påbörja prövning av samtliga inkomna ansökningar om tillstånd eller godkännande inom 14 arbetsdagar.	507	426 (84 %)
Påbörja utredning av samtliga misstänkta matförgiftningar inom ett dygn.	249	167 (67 %)
Påbörja utredning av samtliga inkomna klagomål i djurskyddsärenden inom 4 arbetsdagar.	127	107 (84 %)
Hälsoskydd		
Vid komplett ifyllda kontrollrapporter för köldmedia skickas bekräftelse ut inom två månader.	1550	1317 (85 %)
Komplett ansökan om tillstånd för värmepumpar beslutas inom 20 arbetsdagar.	1278	740 (58 %)

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Nämnden ska genom tillsyn, miljöövervakning och information medverka till god yttre miljö, god miljörelaterad hälsa, säkra livsmedel och gott djurskydd.

Generella åtaganden

- Utföra tillsynsarbetet i enlighet med tillsynsplanen. *Åtagandet är i huvudsak uppfyllt.*
- Följa tillståndet och utvecklingen i luften samt informera om hur miljö kvalitetsnormerna och nationella miljömål för luft klaras. *Åtagandet är uppfyllt.*
- Ta fram en strategi för Stockholms vattenarbete och implementera den. *Åtagandet är delvis uppfyllt.*
- Ta fram en miljö- och hälsoutredning under år 2005. *Åtagandet är delvis uppfyllt.*
- Informera om och verka för ett genomförande av stadens handlingsprogram mot växthusgaser. *Åtagandet är uppfyllt.*

Tillsynsarbetet

Tillsynsplanen har i huvudsak kunnat genomföras. Uppföljningen av tillsynsplanen framgår av bilaga 7. Tabellen nedan visar att knappt 9 årsarbetare färre än vad som planerats använts i tillsynsarbetet. Orsaken till avvikelserna kan förklaras av en utdragen personalrekrytering framför allt inom livsmedelstillsynen men också inom miljöbalkstillsynen. Inom miljöbalkstillsynen har det sena beslutet om den nya taxan påverkat rekryteringen. Resurser har också prioriterats om från tillsynen till verksamhetsutvecklingsprojektet. Flyttningen till nya lokaler har också krävt resurser. Tillsynsarbete som inte blivit utfört framgår av bilagan. Jämfört med år 2004 beräknas dock drygt 12 fler årsarbetare läggas på tillsyn vilket är ett stort steg framåt för att tillgodose tillsynsbehovet. Nämndens överskott på 5,0 mnkr kan till stor del förklaras av de lägre personalkostnaderna för tillsynen.

Tillsynsområde	Planerade resurser (åa)	Använda resurser (åa)
Miljöbalken	51,8	47,1
Livsmedelslagen	43	39
Djurskyddslagen	3,5	3,5
Summa	98,3	89,6

Tillsynens omfattning och kostnader inom några stora områden framgår av tabellen nedan. Uppgifter för Göteborg och Malmö ingår för livsmedelslokalerna. Som tillsyn räknas i detta sammanhang objekt inom de olika områdena där det förekommit något slags direkt kontakt, antingen med verksamhetsutövaren eller med annan person som t.ex. kan ha lämnat klagomål. För livsmedelstillsynen definieras dock utförd tillsyn som "inspekterade livsmedelslokaler". Med kostnad avses den direkta personalkostnaden, overhead, lokalkostnader mm. ingår inte.

Några kommentarer:

Inom tillsynen av miljöfarlig verksamhet har tillsyn bedrivits mot ca. 13 procent av objekten. Här ska tilläggas att skillnaden i storlek och behovet av tillsyn skiljer sig mycket mellan objekten. Den största kategorin av objekt är värmepumparna. Dessa särredovisas eftersom de annars får så stort genomslag. Vid slutet av året fanns ca. 5 500 värmepumpar i tillsynsregistren och 1 280 tillstånd hade utfärdats under året.

Inom området Hälsoskydd; bostäder och lokaler, finns stadens hela bestånd av lägenheter i flerbostadshus och lokaler. Vi räknar här den enskilda lägenheten/lokalen som objekt. Här används antalet ärenden (ca 1 800 st.) och kontakter med Direktservice inom Avdelningen för Hälsoskydd (ca. 3 500 st.) som mått på omfattningen av tillsynen och får då antalet 5 300 kontakter. Detta blir ett ungefärligt mått på de mer kvalificerade kontakterna, dvs. där kontakt funnits med en handläggare. Procentandelen i förhållande till antalet objekt blir 1,2 procent. Härutöver finns ca 9 500 samtal till avdelningens callcenter.

Inom livsmedelstillsynen kan konstateras att Stockholm inspekterat ca 38 procent av livsmedelslokalerna vilket kan jämföras med 53 procent för Göteborg och 72 procent för Malmö. Det kan tilläggas att jourtelefonen för Stockholms Livsmedelskontroll haft 6 600 samtal under året vilket också säger en del om verksamhetens omfattning.

För Göteborg och Malmö lämnas inte uppgifter om personalkostnader och kostnader per objekt eftersom detta är uppgifter som är svåra att ta fram på ett rättvisande sätt.

Antal objekt där tillsyn bedrivs under året av totalt registrerat antal. Uppgifter för år 2005

Område År	Antal objekt	Antal objekt med tillsyn	Personal- kostnader (tkr)¹	Personal- kostnad/objekt som haft tillsyn (tkr)
Miljöfarlig verksamhet A-U anläggningar.	Sth 2 600	Sth 342	Sth 5 185	Sth 15,2
Värmepumpar	Sth 5 500	Sth 1 280	Sth 1 300	Sth 1,0
Hälsoskydd²	Sth 430 000	Sth 5 300	Sth 8 700	Sth 1,6
Livsmedelslokaler³	Sth 5 300 Gbg 3 405 Mal 1 739	Sth 2 022 Gbg 1 810 Mal 1 257	Sth 16 848	Sth 8,3

1. Direkta lönekostnader för handläggare som arbetar med tillsyn.
2. Här ingår hela beståndet av bostäder i flerbostadshus samt lokaler.
3. Med tillsyn avses här antal inspekterade livsmedelslokaler.

Miljöfarlig verksamhet

Den relativt nystartade tillsynen över bygg- och rivningsavfall har byggts upp. Export av farligt avfall har för första gången kontrollerats. Inom vägtrafik tillsynen har nämnden säkerställt att åtgärder vidtagits för att bidra till att miljökvalitetsnormen för PM 10 ska klaras. En kampanj för att kontrollera egenkontrollen vid närvärmeanläggningar har påbörjats. Den nystartade tillsynen över energianvändning i fastigheter har byggts upp och tillsyn över energianvändning har påbörjats inom flera miljöfarliga verksamheter. Arbetet med att minska bullerstörningar från samtliga trafikslag har skett fortlöpande.

Hälsoskydd

Tillsynen inom hälsoskyddsområdet avser främst stockholmarnas närmiljö inom områdena inomhusmiljö, allergi, radon, bad, buller, avfall och folkhälsa. Beslut i olägenhetsärenden har fattats på delegation och remisser om utskänkningstillstånd, ordningsfrågor och bygglov har besvarats. Inom tillsynen av skolornas egenkontroll har informerats om att allergifrågorna bör integreras i egenkontrollen. Ett stort antal värmepumptillstånd har utfärdats och likaså har ett stort antal rapporter om köldmedieanläggningar och oljecisternbesiktningar inkommit. När rökförbudet trädde i kraft informerades det om detta genom annonser i massmedia.

Exempel på riktade tillsynsinsatser:

- Informationsinsatser till fastighetsägare för att stärka deras egenkontroll.
- Särskilda insatser avseende fastighetsägares åtgärder inom radonområdet med uppföljning av egenkontrollen.
- Projekt för ljudmätningar på evenemang som delvis riktar sig till ungdomar.

Tabellen nedan visar förvaltningens arbete med radonproblematiken i flerbostadshus. Stadens totala bestånd av bostäder som är aktuella för radonmätning, uppgår till ca 365 000 men genom stickprovsmetodik räcker det med att mäta ett mindre antal av lägenheterna för att kunna göra bedömningar om helheten. De 77 000 lägenheterna i tabellen nedan visar hur stort antal som på detta sätt bedömts med hjälp av denna metodik. Av det totala antalet mätningar, som alltså endast utgör en mindre del av de 77 000, var det 411 som överskred riktvärdet. De hittills gjorda mätningarna antyder att det är ca 8 procent av de 77 000 lägenheterna där riktvärdet överskrids. Mätresultat saknas för de kommunala fastighetsbolagen eftersom dessa behöver börja redovisa detta först 2006. Förvaltningen har för närvarande inte uppgifter om i vad mån sanering har skett men t.o.m. slutet av 2006 förväntas samtliga lägenheter med för höga radonvärden vara sanerade eftersom krav på åtgärder kommer att ställas.

Radon - uppmätta och sanerade flerfamiljsfastigheter t.o.m. 2005

Verksamhet År 2005	Totalt antal bostäder undersökta och registrerade hos MF	Antal som överskrider riktvärdet	Andel som överskrider riktvärdet	Andel sanerade av de redovisade objekten
Bostäder i flerfamiljsfastigheter	77 000	411	8 %	Uppgifter inväntas.

Livsmedelstillsyn och djurskydd

Livsmedelskontrollen omfattar ca 5 300 objekt inom staden. Av dessa är ca. 110 anläggningar EU-godkända och kräver speciell tillsyn enligt EU:s normer. Livsmedelskontrollen har en viktig roll att verka för att konsumenterna ska få tillförlitlig information vid valet av produkter och näringsidkare. Inom Livsmedelskontrollen finns organisatoriskt också djurskyddstillsynen. Här finns t.ex. klagomålshantering och tillståndsgivning avseende djurhållning. Inom djurskyddstillsynen hanteras också bidragen till organisationer som vårdar och rehabiliterar skadade vilda djur. De budgeterade medlen för bidragsgivning har förbrukats under året.

Livsmedelskontrollen har slutfört första delen av kompetensfondsprojektet för effektivisering av livsmedelstillsynen med hjälp av handdatorer. Syftet att handdatorerna ska användas i den ordinarie tillsynen har uppnåtts. Arbetsmetodiken behöver dock utvecklas till följd av ny lagstiftning och för att bredda användningsområdet. Detta sker i samarbete med Livsmedelsverket.

Av årets tillsynsinsatser kan nämnas:

- Genomgång av restauranger i Stockholms norra och södra förorter samt påbörjat inspektioner inom tullarna.
- Krogsanering tillsammans med andra myndigheter.
- Genomgång av Stockholms tre stora saluhallar.

Exempel på riktade tillsynsinsatser är:

- Anläggningar för malet kött och köttberedningar.
- Den svenska salmonellagarantin.
- Kontroll av gymnasieskolor med livsmedelsinriktning.
- Undersökning av salmonellaförekomst i livsmedel.
- Hantering av allergikoster i skola och förskola.
- Möjlighet till utevistelse för hästar i Stockholms stad.
- Medverkan i nationellt tillsynsprojekt om slakt och annan avlivning av djur

Nedlagd tid för tillsyn vid Livsmedelskontrollen har under året legat under planen med en tillsyn av ca 38 procent av livsmedelslokalerna som är registrerade för tillsyn jämfört med budget på 50 procent. Orsaken är framför allt att det tagit tid att rekrytera nya medarbetare och därtill har mycket tid lagts ner på omfattande utbildningsinsatser pga. ny lagstiftning. Trots den bristande måluppfyllelsen har antalet misstänkta matförgiftningar minskat till 249 jämfört med 282 år 2004. Antalet klagomål har minskat från 356 år 2004 till 284 för 2005. Det är viktigt att betona att det yttersta ansvaret för tjänliga livsmedel ligger hos företagen. Förvaltningen ska genom inspektioner och revisioner kontrollera företagen och deras egenkontroll. Myndighetsarbetet är till sin inriktning tills stor del av förebyggande natur. Därför kan en nedåtgående trend med en minskning med ca. 25 procent jämfört med 2001 summerat för misstänkta matförgiftningar och klagomål, tyda på att myndighetens arbete ger resultat och att företagen bättre klarar att ta sitt ansvar.

Tabellen nedan visar omfattningen av inspektioner och provtagningen år 2005 i Stockholm, Göteborg och Malmö. Andelen prover som är tjänliga är hög i Stockholm och Göteborg, lägre i Malmö. Malmös högre antal otjänliga prover beror förmodligen på skillnader i arbetsätt då prover tas i samband med misstänkt matförgiftning samt när förhållandena pekar på brister i hanteringen. Även om beräkningar görs för prover tagna i Stockholm i samband med riktade kontroller, projekt eller matförgiftningar blir andelen tjänliga prover så hög som i storleksordningen 90 procent. Andelen prover som bedöms som otjänliga är totalt 2,5 procent. Utifrån resultaten för Stockholm, bedöms att de provtagna livsmedlen generellt hållit en god hygienisk kvalitet. Sammantaget görs bedömningen att förvaltningens åtgärder och förebyggande arbete bidragit till att erbjuda konsumenterna säkra livsmedel

Inspekterade livsmedelslokaler och provtagning 2005

Totalt antal livsmedelslokaler	Antal inspekterade lokaler	Utförda prover	Antal tjänliga prover per utförda
Sth 5 300	Sth 2 022	Sth 3 910	Sth 96 %
Gbg 3 405	Gbg 1 810	Gbg 614	Gbg 96 %
Mal 1 739	Mal 1 257	Mal 385	Mal 73 %

Miljöövervakning

Miljöövervakningen har innefattat kartläggning och sammanställning av fakta om tillståndet i luft samt effekter på människors hälsa och annan livsmiljö. Miljöövervakning innefattar alla delar i orsakskedjan, dvs. källor, spridning, exponering, miljö- och hälsoeffekter och åtgärder. Faktaunderlag omsätts till åtgärdsinriktade program.

Miljö kvalitetsnormer (MKN) har utfärdats för åtta föroreningar i utomhusluft, av dessa har 6 klarats under året. Normerna avser PM 10 (inandningsbara partiklar), NO₂ (kvävedioxid), NO_x (kväveoxider), O₃ (ozon), CO (kolmonoxid), bensen, SO₂ (svaveldioxid) och bly.

Normerna syftar till att skydda människors hälsa och miljö samt att uppfylla gränsvärden som ställs genom vårt medlemskap i EU. MKN för PM10 och NO2 har överskridits 2005. MKN för CO har överskridits vid ett tillfälle vid en mätplats. MKN för O3 har klarats med knapp marginal. Övriga MKN har klarats med god marginal. Åtgärdsprogram för PM10 och NO2 har fastställts av regeringen.

Vattenprogram

Uppdraget att ta fram en strategi för Stockholms vattenarbete 2005-2015, har fullföljts under året. Ett gemensamt tjänsteutlåtande för Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Marknämnden, Trafiknämnden, Idrottsnämnden och styrelsen för Stockholm Vatten AB togs upp för beslut i december 2005. Kommunfullmäktige kommer att fatta beslut om fastställande av strategin under 2006.

Tjänsteutlåtandet består av två delar: dels ett måldokument med åtgärdsplan för att uppnå god vattenstatus i Stockholms sjöar, dels ett förslag till samordning av vattenarbetet i Stockholms stad. En organisation bestående av en styrgrupp, en samordningsgrupp och tre arbetsgrupper (Miljöövervakning, Rekreation och naturmiljö, Dag- och avloppsvatten) föreslås införas under 2006.

Miljö- och hälsoutredning för målstyrd verksamhet

Miljö- och hälsoutredningen för en målstyrd verksamhet har försenats ca tre månader på grund av VU-projektet och flytten till Tekniska Nämndhuset. Den beräknas vara klar under första delen av 2006.

Växthusgaser och klimatinvesteringsprogram (KLIMP)

På kommunfullmäktiges uppdrag har Miljöförvaltningen fortsatt att samordna Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser. Detta har skett genom stöd till klimataktörer och samordning vad gäller åtgärder, information och finansieringsmöjligheter.

Miljöförvaltningen har under året fullt ut genomfört den kommunikationsplan som nämnden beslutat om för Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser. Klimatfrågan, vad aktörer gör och kan göra, kommuniceras enligt plan genom olika delprojekt riktade mot specifika målgrupper, och genom övergripande insatser där Växthusgasprogrammets egen webbplats www.stockholm.se/vaxthuseffekten utvecklats till den viktigaste. Delprojekten finansieras av Miljömiljarden, se avsnittet Övriga redovisningar. Under året har webbplatsens växthusgasprofil (där besökaren kan beräkna sina egna växthusgasutsläpp) uppdaterats och utökats. Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser och klimatfrågan har även kommunicerats vid olika allmänna kampanjdagar.

Miljöförvaltningen har under senare delen av året påbörjat arbetet med att utveckla nästa Handlingsprogram mot växthusgaser. I detta ska också ingå frågan om anpassningsåtgärder till ett förändrat klimat. Miljöförvaltningen har undersökt om och hur stadens bolag och förvaltningar agerar samt lagt upp en strategi för att få fram ett underlag som kan leda till att dessa på sikt tar fram en gemensam klimatanpassningsstrategi.

Stockholms stad är nu medlem i nätverket Klimatkommunerna, där staden har representerats av Miljöförvaltningen vid två tillfällen.

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Den biologiska mångfalden ska upprätthållas och natur- och rekreationsvärden långsiktigt tryggas.

Generellt åtagande

ArtArken uppdateras med nya observationer. Uppmuntra stadens förvaltningar och bolag till att genomföra naturvårdsåtgärder. *Åtagandet är uppfyllt.*

Biologisk mångfald och skyddsvärda naturområden

Kartläggning och analyser av skyddsvärda växter och djur fortsätter att bidra till utvecklingen av stadens biologiska mångfald. ArtArkens databas har kompletterats med bilder och nya observationer, men en omfattande uppdatering återstår dock under 2006 även om visst redigeringsarbete återstår under 2006. Förvaltningen har under året satsat på att vidareutveckla ArtArken och dess driftmiljö för att göra databasen tillgänglig via Internet och samtidigt förbättra inrapporteringen och hanteringen av artuppgifter. En lansering av nya ArtArken beräknas kunna ske inom kort.

Miljöförvaltningen har under ledning av SLK informerat om och samordnat stadens ansökningar om bidrag från regeringens satsning på lokal naturvård. Biologiska förstärkningsåtgärder har inletts av Markkontoret, Idrottsförvaltningen och Bromma SDF med förvaltningens aktiva medverkan.

Utveckling av stadens biologiska mångfald kräver goda kunskaper om tillståndet för växt- och djurlivet samt de mest betydande påverkansfaktorernas effekter på den biologiska mångfalden. Ett samarbete har inletts med Kungliga Tekniska Högskolan för att via sk. modellering få fram mer uppgifter om stadens grönstruktur och dess ekologiska funktioner och värden. Detta är ett forskningssamarbete där ArtArken, Databas för Stockholms biotoper och andra digitala naturvårdsunderlag utgör viktiga verktyg. Stadsbyggnadskontoret och andra berörda förvaltningar deltar i denna satsning.

Tillsynsarbetet har under 2005 bl.a. inriktats på att uppmuntra kvalitetshöjande åtgärder i gamla, nytillkomna och blivande naturreservat. Detta har bl. a. resulterat i att förvaltningens långvariga arbete för att återskapa våtmarker i bl.a. Judarskogen och Järva friområde, nu har fått genomslag. Två nya naturreservat har bildats: Grimsta och Flaten, vilket ökat antalet befintliga reservat till fem. Fältkontroller har gjorts i samtliga. Förvaltningen har även inlettt ett arbete med systematisk uppföljning av reservatens bevarandestatus.

För Järva friområde har SBK under året remitterat ett förslag att bilda Igelbäckens Kulturreseptat. Även för Årstaskogen har ett naturreservatsförslag remitterats, och ett liknande för Sätmaskogen väntas komma den närmaste tiden.

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Nämnden ska verka för att energi, råvaror och material utnyttjas sparsamt och effektivt vid såväl produktion som konsumtion.

Generellt åtagande

Ge energirådgivning. *Åtagandet är uppfyllt.*

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Målen i Stockholms miljöprogram uppfylls.

Generella åtaganden

- Förankra och arbeta in Miljöprogrammets mål i stadens ordinarie verksamhet. *Åtagandet har delvis uppfyllts.*
- Utarbeta miljökrav för stadens offentliga upphandling. *Åtagandet är uppfyllt.*

Miljöprogrammet

Implementeringen av gällande miljöprogram har endast skett i begränsad omfattning. Tillgängliga resurser har i huvudsak använts för att genomföra en revidering av nuvarande miljöprogram, enligt KF:s uppdrag. Bland aktiviteterna för implementering kan nämnas:

- Förvaltningens samråd med stadsdelarnas miljösamordnare via Agenda 21-verksamheten. Miljösamordnarna stödjer i sin tur miljöombuden som ska finnas inom varje verksamhet.
- Resultaten från stadens Medborgarenkät 2004, där data togs fram på stadsdelsområdesnivå, har redovisats i en rapport och på Stockholms Miljöbarometer. Miljöprogrammets delmål och nyckeltal för invånare och hushåll har därigenom kunnat följas upp i varje stadsdelsnämnd.
- Olika projekt som initierats genom miljöprogrammets mål har pågått och utvecklats under året t.ex. Miljöanpassad upphandling, Nya Gifter – Nya verktyg och Hälsosamma hållbara hus (3H-projektet).
- Olika uppföljningsinsatser har genomförts bl.a. inom områdena biologisk mångfald, energieffektivisering och övergödningsproblematiken.

Ett reviderat miljöprogram

Stadsledningskontoret har i enlighet med beslutet om stadens politiska organisation (SPO) tagit över styrningen av miljöprogrammet. Miljöförvaltningens har i samråd med stadsledningskontoret och i en bred samrådsprocess med stadens förvaltningar och bolag, planerat och genomfört revideringen av programmet. Kommunstyrelsen kommer under våren 2006 att skicka det reviderade programmet på remiss till stadens nämnder och styrelser. Ett förslag till nytt miljöprogram ska finnas klart för beslut i Kommunfullmäktige före sommaren 2006.

Miljöanpassad upphandling

Projektet Miljöanpassad upphandling har under 2005 fortsatt arbetet med att utarbeta och ställa miljökrav i stadens upphandling. Under året har projektet bl.a. deltagit i upphandling av:

- Logistik
- IT-produkter
- Måltidstjänster
- Anläggningsentreprenader
- Förbrukningsmaterial
- Vitvaror
- Tekniska konsulter

Miljöcentrum för företag (MCFF)

Miljöcentrum för företag överfördes till Miljöförvaltningen under våren 2005. De nya lokalerna på Serafimergränd är ändamålsenliga för MCFF:s utåtriktade verksamhet, inte minst ur tillgänglighetssynpunkt. Enheten visar ett nettoöverskott om 1,2 mnkr och därmed har flera projekt och aktiviteter inte utförts.

Under 2005 har enheten för Miljöcentrum för företag bland annat:

- Givit företag råd beträffande lämpliga tekniska lösningar för ökad energieffektivisering och miljöanpassning av deras verksamhet.
- Miljödiplomerat 89 företag samt ökat antalet företag som är aktiva inom Stockholms stads miljödiplom till 130 företag. Utbildat 600 personer inom ramen för diplomeringen.
- Grundat Föreningen Svensk Miljöbas tillsammans med sex andra systemägare. Föreningen har börjat utarbeta en rikstäckande gemensam lägstanivå för miljödiplomering av små företag och verksamheter.
- Varit med och grundat Stockholm Sustainable Region (SSR) – ett nätverk för samverkan kring miljödriven näringslivsutveckling i Stockholmsregionen. Inom SSR ansvarat för projektområdet ”Stöd till företagens miljöarbete” och aktivt medverkat i området ”Exportfrämjande”.
- Medverkat till genomförandet av Skyltidépriset för andra året i rad samt genomfört ett seminarium som samlade 60 designers och högskolestudenter.

Internationellt

Miljöförvaltningen har under året deltagit i flera internationella samarbetsprojekt. Utöver miljöbilsprojekten kan här nämnas:

- Stockholm har under året skrivit under *Ålborgåtagandena* vilket innebär att staden åtar sig att arbeta med hållbar utveckling utifrån tio specifika åtaganden. Miljöförvaltningens Agenda 21-samordnare bistår stadsledningskontoret i att förankra och genomföra dessa i Stockholm. I november deltog Stockholm i bildandet av ett nordiskt nätverk för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan de städer som skrivit på Ålborgåtagandena, initierat av Sveriges Hållbarhetsråd.
- Under året har Agenda 21 även redovisat Stockholms arbete med hållbar utveckling i uppföljningen av Agenda 21-program 2004-2009 samt deltagit på möte med Union of Baltic Cities (UBC) Commission on Environment.
- Staden är medlem i *ICLEI – Local Governments for Sustainability*; en världsomspännande klimatkampanj för städer. Miljö- och hälsoskydds nämnden har beviljats extra medel för att aktivt söka samarbete med ICLEI. Aktuellt är att göra Miljöbarometern mer internationellt tillgänglig, delta i ICLEI:s projekt samt att söka stöd i arbetet med Ålborgåtagandena. Under år 2006 anordnas i samarbete med ICLEI, en internationell konferens i avsikt att söka samarbete med andra städer beträffande klimatmål. Miljöförvaltningen har under året också presenterat Stockholms klimatarbete vid ICLEI Member Convention i Holland och vid ICLEI Fourth Municipal Leaders' Summit on Climate Change i Montreal, Canada. Denna senare konferens hölls parallellt med FN:s årliga möte för klimatkonventionen och Kyoto-protokollet. Närvarande borgmästare, däribland borgarrådet Viviann Gunnarsson, antog en gemensam deklARATION som lästes upp inför FN-mötets plenum. I deklARATIONEN åtar sig närvarande städer bl.a. att verka för att minska sina koldioxidutsläpp med 80procent till 2050 (basår 1990).

- Genom arbetsgruppen för *Nordens större städers* miljöindikationer, sker ett aktivt kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Detta arbete redovisades vid de deltagande sju städernas möte i Helsingfors i september.
- Under året har Agenda 21 besvarat ett flertal internationella förfrågningar och mottagit ett antal studiebesök, bl.a. från Wiens Agenda 21-kontor.
- Miljöcentrum för företag medverkar i *Eurocities* arbetsgrupp *Greening the local economy* samt presenterade Stockholms stads arbete på detta område, vid ett internationellt symposium i Wien på samma tema.
- EU-Projektet *New Hansa of Sustainable Ports and Cities* har avslutats. Staden har undertecknat "Memorandum of Understanding", ett policydokument där städer och hamnar åtar sig att verka för att minska miljöstörningarna från fartygstrafik. Staden har tillsammans med Stockholms Hamnar åtagit sig att genomföra en uppföljningskonferens 2007.
- Förvaltningen har utöver miljöbilsprojekten, deltagit i EU-projekten *Q-city* (stöd i att uppfylla bullerdirektivets krav på redovisningar) och *Skärgårdsmiljö*. Arbetet påbörjades under 2005.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Öka chefers och medarbetares kunskaper om och engagemang i mångfaldsfrågor.

Generellt åtagande

Genomföra chefs- och medarbetarutbildning i konkret mångfaldshantering. *Åtagandet är inte uppfyllt.* Se avsnittet Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna.

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Hålla en öppen dialog med stockholmarna, företag och andra aktörer för att skapa delaktighet i arbetet med en god framtida miljö.

Generella åtaganden

- Samordna och stödja stadsdelarnas Agenda 21-arbete i syfte att minska invånarnas miljöbelastning. *Åtagandet är uppfyllt.*
- Skapa en gemensam plattform för stadens Agenda 21-arbete. *Åtagandet är uppfyllt.*
- Kommunicera miljöfrågan med stockholmarna. *Åtagandet är delvis uppfyllt.*
- Kommunicera stockholmarnas indikatorer för hållbar utveckling med stockholmarna. *Åtagandet är delvis uppfyllt.*

Kommunikation med stockholmarna

Miljöförvaltningens Agenda 21-verksamhet, har genom en särskild rapport och på Stockholms Miljöbarometer, informerat om invånarnas insatser för miljön och miljöpåverkan. Uppgifterna kommer från stadens medborgarenkät 2004. Kvalitetskontroll av tidigare redovisad data från Medborgarenkäten 2001 samt nya rubriker för indikatorer och nyckeltal har genomförts för att tydligt kunna redovisa dem på Internet i Stockholms Miljöbarometer. Härigenom har Miljöprogrammets delmål och nyckeltal för hushåll och invånare samt stockholmarnas indikatorer för hållbar utveckling kunnat följas upp. Informationen på Miljöbarometern har dock inte den omfattning som är önskvärd. Dessutom har en informationskampanj om stockholmarnas indikatorer för hållbar utveckling inte genomförts.

Tabellen nedan visar hur förvaltningarna i Stockholm och Göteborg når ut till allmänheten via sina webbplatser. Malmö har bytt webbpubliceringsverktyg och kan för närvarande inte mäta besöksantalet. Stockholms Miljöförvaltning driver också Miljöprogrammets webbplats Miljöbarometern. För Stockholm har kontakterna via förvaltningens webbplats har ökat ca. 30 procent jämfört med föregående år vilket tyder på att denna informationsväg ökat väsentligt i betydelse och bedömningen är att den kan öka ytterligare om resurser läggs på att utveckla webbplatsen i riktning mot fler tjänster för medborgarna. En mängd insatser har gjorts för att målgruppsanpassa texter på förvaltningens webbplats och för att presentera ny information till verksamhetsutövare inom olika branscher. Göteborg har registrerat en ökning på 35 procent.

Personer som nås med information och service via webbplatserna

Informationsvägar	Antal besök resp. unika besökare
Miljöförvaltningens webbplats, antal besök totalt	Sth 440 760 Gbg 395 552
Miljöförvaltningens webbplats (unika besökare)	Sth 135 268 Gbg 110 153
Miljöprogrammets webbplats, antal besök totalt	Sth 66 122
Miljöprogrammets webbplats (unika besökare)	Sth 14 035

Miljöförvaltningen har samverkat med andra förvaltningar inom staden som har miljöprojekt eller miljörelaterade uppdrag, för att ge stadens invånare kunskap att kunna miljöanpassa sina hushåll.

Barn och ungdomar har särskilt uppmärksammats i förvaltningens kommunikationsinsatser. Miljödagar som genomfördes under fem dagar på Tekniska Nämndhuset var mycket välbesökta och uppskattade av ett stort antal skolklasser. En samlad information riktad till skolor har lagts i en egen rubrik på förvaltningens webbplats. Kommunikationsinsatser till förskolor och skolor förekommer även löpande inom ramen för olika projekt.

Agenda 21

Miljöförvaltningen har under året arbetat för att skapa en plattform för stadens Agenda 21-arbete. En strategi för Agenda 21-arbetet har tagits fram i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna och godkänts av Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Under året anordnades 11 nätverksträffar med Agenda 21-samordnarna i stadsdelsförvaltningarna. Träffarnas användes för samordning och utbildning och har bl.a. skett i form av konferenser och studieresor. Stadsdelarnas arbete stöds genom energirådgivning, miljödiplomering av företag, Stockholms miljöprogram, medborgarenkäten och Stockholms indikatorer för hållbar utveckling.

Stadsdelsförnyelsen

Utöver allmänna diskussioner inom stadens Agenda 21-nätverk, arrangerade förvaltningens Agenda 21-samordnare i november ett möte med stadsledningskontoret samt de lokala demokratisamordnarna och Agenda 21-samordnarna för att diskutera samverkan i de nio stadsdelsområden som ingår i satsningen. Samarbetet kommer att konkretiseras under 2006, bl.a. genom förvaltningens uppdrag att ta fram en handledning med metoder för dialog och delaktighet för invånare.

Ta ansvar för ekonomin

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

Verksamheten ska målstyras så att tillgängliga resurser används effektivt och största möjliga miljönytta uppnås.

Generella åtaganden

- Ta fram metoder och handläggningsrutiner för att målstyra, effektivisera verksamheten och säkra kvaliteten. *Åtagandet är uppfyllt.*
- Upprätthålla en förvaltningskultur där budgethållning och fullgörandet av nämndens uppdrag är hörnstenarna. *Åtagandet är delvis uppfyllt.*
- Internkontrollplanen ska följas. *Åtagandet delvis uppfyllt.*

Budgetutfallet

Miljöförvaltningen redovisar ett positivt nettoutfall jämfört med budget om 5,0 mnkr. Kostnaderna blev 15,9 mnkr högre än budget vilket uppvägs av att intäkterna översteg budget med 20,9 mnkr. Överskottet har flera orsaker, bl.a. kan nämnas att prognosarbetet har försvårats av att taxan trädde i kraft först vid halvårsskiftet och det har delvis varit svårt att förutse hur stora intäkterna skulle bli pga. den nya taxan med fasta avgifter för flerbostadshus. Rekryteringarna av nyanställda har dragit ut på tiden och förvaltningen har varit återhållsam med sina utgifter pga. kostnaderna för flyttningen. Därtill har flyttningen och verksamhetsutvecklingsprojektet krävt mycket uppmärksamhet. Förvaltningen ser ett behov av att förbättra prognosverksamheten och instrumenten för uppföljning.

Tabellen nedan visar utfallet i sammandrag per avdelning och totalt för nämnden. En mer detaljerad tabell finns på sidan 26.

	Budget			Bokslut			Avvikelse mot budget		
	Kostn	Int	Netto	Kostn	Int	Netto	Kostn	Int	Netto
Nämnden	1,0	-	1,0	1,0	-	1,0	0	0	0
Förvaltningschef och stab	14,8	-	14,8	15,7	0,4	15,3	-0,9	+0,4	-0,5
Plan och Miljö	44,0	18,0	26,0	43,1	18,1	25,0	+0,9	+0,1	+1,0
<i>Varav Miljöbilsprojekten</i>	17,8	9,9	7,9	17,0	9,1	7,9	+0,8	-0,8	0
Hälsoskydd	25,8	10,8	15,0	23,9	10,4	13,5	+1,9	-0,4	+1,5
Livsmedelskontrollen	32,4	16,4	16,0	30,1	18,9	11,2	+2,3	+2,5	+4,8
Miljöövervakning	27,3	6,1	21,2	27,1	7,2	19,9	+0,2	+1,1	+1,3
<i>Varav Miljöprogrammet</i>	2,3	-	2,3	2,4	0,1	2,3	-0,1	+0,1	0
Administrationn	8,8	-	8,8	9,8	0,7	9,1	-1,0	+0,7	-0,3
Gemensam administration	2,6	-	2,6	2,4	-	2,4	+0,2	-	+0,2
Kompetensfonden	-	-	-	6,8	7,1	+0,3	-6,8	+7,1	+0,3
Miljömiljarden	-	-	-	9,3	9,4	+0,1	-9,3	+9,4	+0,1
Flyttkostnad till TN	-	-	-	3,4	-	3,4	-3,4	-	-3,4
Summa kärnverksamhet	136,6	41,4	95,2	133,7	46,5	87,2	+2,9	+5,1	+8,0
Summa nämnden totalt	156,7	51,3	105,4	172,6	72,2	100,4	-15,9	+20,9	+5,0

Nedan redovisas avvikelserna mot budget:

- Personalkostnaderna har på tillsynsavdelningarna givit ett överskott på 4,7 mnkr. Detta beror främst på att förvaltningen fick många nya tjänster i budgeten. På övriga avdelningar har personalkostnaderna givit ett underskott på 1,8 mnkr. Detta täcks dock av

intäkter på 1,4 mnkr för personal som överförts från andra förvaltningar under året. Kostnaderna för personalannonsering har under året uppgått till 0,2 mnkr, vilket inte var budgeterat.

- Miljöcentrum för företag har ett överskott på kostnaderna med 2,2 mnkr och ett underskott på intäkterna med 1,0 mnkr, varför överskottet stannar vid 1,2 mnkr.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden har beviljats medel ur Kompetensfonden och Miljömiljarden. Kostnaderna för kompetensfundsprojekten har under 2005 uppgått till 6,7 mnkr och kostnaderna för miljömiljardsprojekten har uppgått till 9,2 mnkr. Intäkterna för kompetensfundsprojekten har uppgått till 7,1 mnkr och 9,4 mnkr för miljömiljardsprojekten.
- Kostnader och intäkter för miljöbilsprojekten har blivit 0,8 mnkr lägre än budget eftersom kostnader och intäkter för bl.a. Trendsetter Final Conference blivit lägre än beräknat.
- Livsmedelsverket beslutade i början av år 2005 att höja årsavgifterna för den inhemska livsmedelskontrollen med 20 procent från och med den 1 mars 2005. Detta har givit förvaltningen en intäktsökning på 2,1 mnkr under 2005. Förvaltningen måste betala 15 procent av inkomna livsmedelskontrollavgifter till Livsmedelsverket, vilken har givit en kostnadsökning på 0,4 mnkr, varför nettoöverskottet på avgiftshöjningen stannar vid 1,7 mnkr. Intäkterna för EU-tillsynen och godkännande av livsmedelslokaler har blivit 0,3 mnkr högre än budget beroende ökat antal objekt. Intäkterna för djurskyddsstillsynen har blivit 0,2 mnkr högre beroende på ny djurskyddslagstiftning som medfört tillståndsprovning bl.a. för hållande av häst, hund och katt. Kostnaderna för livsmedelsanalyser och livsmedelsprover har blivit 0,4 mnkr respektive 0,1 mnkr lägre än budget beroende på personalsituationen på livsmedelskontrollen, flyttning mm.
- Kommunfullmäktige fattade beslut om den nya taxan avseende miljöbalkstillsynen vid sitt sammanträde den 13 juni 2005. Den nya taxan började gälla fr.o.m. 1 juli 2005. Ett halv års försening av miljöbalkstaxan ikraftträdande skulle givit ett intäktsbortfall med 1,9 mnkr, men eftersom antalet debiterade objekt var större än beräknat stannar intäktsbortfallet för fasta miljöbalksavgifter vid 1,3 mnkr. Intäkterna för timdebitering, anmälningsavgifter och provtagningsavgifter enligt miljöbalken har blivit 1,2 mnkr högre än budget beroende på flera objekt som blivit föremål för debitering.
- Tilläggsanslaget för internationellt arbete har givit ett överskott på 0,1 mnkr. Ecos-projektet och gemensamma kontorskostnader har vardera givit ett överskott på 0,1 mnkr.
- Miljöövervakningens kostnader och intäkter har ökat med 2,1 mnkr på grund av tillkommande projekt främst inom Slb.
- Intäkterna från EU-projekten New Hansa och Q-City har uppgått till 0,2 mnkr, vilket inte var budgeterat.
- Kostnaderna för flyttningen till Tekniska Nämndhuset har under 2005 uppgått till 3,4 mnkr.

Kostnads- och intäktsutvecklingen

Kostnader

Förvaltningen beräknade kostnaderna i första tertialrapporten till 175,4 mnkr, i andra till 190,0 mnkr. Resultatet i bokslutet blev 172,6 mnkr. Avvikelsen på 17,4 mnkr mellan andra tertialrapporten och bokslutet beror i huvudsak på:

- Sammanlagt 11,2 mnkr lägre kostnader för projekt som nämnden får kostnadstäckning för och som därför i stort sett inte påverkar nettoresultatet, dvs: 2,0 mnkr lägre kostnader för Kompetensfonden, 9,0 mnkr lägre kostnader för Miljömiljarden och 0,2 mnkr lägre kostnader för miljöbilsprojekten,
- 1,7 mnkr lägre personalkostnader vilket kan jämföras med att utfallet uppvisade 4,3 mnkr lägre personalkostnader än budget. Här handlar det om en prognosmiss som har att göra med att personalkostnaderna har varit svåra att beräkna pga. många nyanställningar och det sena beslutet om taxan.
- Miljöcentrum för företag (MCFF) har 2,2 mnkr lägre kostnader än budgeterat. Faktorer som bidragit till överskottet är flyttningen till Serafimergränd, överföringen till Miljöförvaltningen och en intern omorganisation. Enheten har också haft oklara ekonomiska förutsättningar då man inte vetat i vad mån man skulle betala overheadkostnader.
- Miljöförvaltningens flyttning till Tekniska Nämndhuset kostade 0,6 mnkr mindre än beräknat bl.a. eftersom kostnaderna för lokalanpassningarna och återställningskostnaderna blev lägre än beräknat.
- Livsmedelskontrollen har haft 0,5 mnkr lägre kostnader för laboratorieanalyser och provtagningskostnader än beräknat vilket till stor del beror på sänkt produktivitet till följd av förvaltningens flyttning, omorganisation och utbildning pga. ny lagstiftning mm
- Inventarieinköpen och utbildningen för nyanställda kostade ca 1,2 mnkr mindre än beräknat.

Intäkter

Intäkterna i första tertialrapporten beräknades till 75,3 mnkr, i andra till 81,7 mnkr. Resultatet i bokslutet blev 72,2 mnkr. Avvikelsen på 9,5 mnkr mellan andra tertialrapporten och bokslutet beror på:

- Sammanlagt 11,0 mnkr lägre intäkter som kostnadstäckning för projekt; varav 1,9 mnkr lägre intäkter för Kompetensfonden, 8,9 mnkr lägre intäkter för Miljömiljarden, 0,2 mnkr lägre intäkter för miljöbilsprojekten.
- 1,0 mnkr lägre intäkter för Miljöcentrum för företag som överförs till år 2006.
- Högre intäkter avseende Miljöbalken som till stor del beror på den nya taxan för flerbostadshus. Det har varit svårt att beräkna taxeintäkterna särskilt när taxan trädde i kraft först vid halvårsskiftet. Bl.a. blev intäktsbortfallet pga. det sena beslutet om taxan drygt 0,3 mnkr mindre än beräknat, timavgifterna för bostäder ökade drygt 0,4 mnkr, markföreningens ärendena gav ökade intäkter med drygt 0,2 mnkr och timavgifterna ökade med drygt 0,1 mnkr för tillsynen av miljöfarlig verksamhet. Därtill ökade provtagningsavgifterna för strandbad med drygt 0,1 mnkr.
- Livsmedelskontrollen visar ett överskott om 0,6 mnkr på intäktssidan vilket främst beror på att den nya taxan gav drygt 0,1 mnkr högre intäkter än beräknat samtidigt som det skett ett stort antal nygodkännanden av livsmedelslokaler vilket gav ökade intäkter med knappt 0,2 mnkr. Den nya djurskyddslagstiftningen gav en ökning av intäkterna med knappt 0,2 mnkr och är förmodligen en engångsföreteelse.
- Miljöövervakningen ökade sina intäkter med 0,4 mnkr
- Övriga intäkter 0,1 mnkr.

Vid en jämförelse mellan utfallen för år 2004 och år 2005 kan noteras år 2005 bokfördes 18,9 mnkr högre intäkter än under år 2004. Detta förklaras av 3,0 mnkr högre miljöbalksintäkter, 2,3 mnkr i ökade intäkter för livsmedelskontroll, 0,5 mnkr i minskade intäkter för uppdragsverksamhet (Slb), 0,2 mnkr i ökade intäkter för miljöbilsprojekten och 12,6 mnkr i ökade intäkter för Kompetensfonden och miljömiljarden. Diverse övriga intäkter har blivit 1,3 mnkr högre år 2005 än år 2004.

Förvaltningen har jämfört med år 2004 ökat sin intäktsfinansieringsgrad inom miljöbalkstillsynen från ca. 45 procent till ca. 54 procent. Ökningen berör främst på de fasta avgifterna för flerbostadshus men också på en ökad timdebitering.

Miljöförvaltningens ekonomi på fyra sätt

Delverksamhet	Mnkr	%	Avdelning/enhet	Mnkr	%
Myndighetsarbete	80,1	46,4	Plan och miljö	43,1	25,0
Miljöövervakning	27,1	15,7	(varav miljöbilsprojekt)	(17,0)	(9,8)
Miljöbilar	17,0	9,8	Hälsoskydd	23,9	13,8
Kompetensfonden	6,8	3,9	Livsmedelskontroll	30,1	17,4
Miljömiljarden	9,3	5,4	Miljöövervakning	27,1	15,7
Gemensam administration	28,9	16,8	(varav Miljöprogrammet)	(2,4)	(1,4)
Flyttkostnad	3,4	2,0	Kompetensfonden	6,8	3,9
			Miljömiljarden	9,3	5,4
			Administration	12,2	7,1
			(varav gemensam administration)	(2,4)	(1,4)
			Förvaltningsledning och stab	15,7	9,1
			(varav information)	(3,6)	(2,1)
			(varav IT)	(5,1)	(3,0)
			Flyttkostnad till TN	3,4	2,0
			Miljö- och hälsoskydds nämnden	1,0	0,6
Summa	172,6	100,0	Summa	172,6	100,0
Resurser	Mnkr	%	Finansiering	Mnkr	%
Personal (lön och personalförsäkr.)	103,5	60,0	Intäkter för:		
Lokaler inkl flyttkostnader	16,6	9,6	- Miljöbalkstillsyn	18,5	10,7
Konsulter	17,8	10,3	- Livsmedelskontroll	18,9	11,0
IT-kostnader	1,9	1,1	- Uppdragsverksamhet	6,1	3,5
Material, köpta tjänster m.m.	32,8	19,0	- Bygglövsgranskning	0,3	0,2
			- Miljöbilsprojekten	9,1	5,3
			- Kompetensfonden	7,1	4,1
			- Miljömiljarden	9,3	5,4
			Övriga intäkter	2,9	1,7
			Skattemedel	100,4	58,1
Summa	172,6	100,0	Summa	172,6	100,0

Kommentarer till balansräkningen

Enligt stadens anvisningar ska balansräkningen för 2005 kommenteras mot balansräkningen 2004. Fordringar mot staten är 0,1 mnkr högre 2005 jämfört med 2004. Fordringar mot EU är 2,5 mnkr högre 2005 än 2004. Detta beror på att det förskott som förvaltningen fått på Trendsetterprojektet är förbrukat. Förutbetalda kostnader är 2,9 mnkr lägre år 2005 än år 2004. Detta beror på att förvaltningen har bytt hyresvärd och hyran för 1:a kvartalet inte betalas förrän under januari månad 2006. Upplupna intäkter år 2005 är 10,5 mnkr högre än 2004 beroende på ersättning för kompetensfonds- och miljömiljardsprojekten.

Leverantörsskulden är 2,1 mnkr lägre år 2005 än 2004 och beror dels på att hyran inte betalades externt årsskiftet 2005/2006 och att övriga leverantörsskulder ökat beroende på framför allt miljömiljardsprojekten. Övriga kostfristiga skulder är 1,5 mnkr lägre år 2005 än 2004 beroende på att förvaltningen tagit i anspråk förskott från EU för olika miljöbilsprojekt.

Upplupna kostnader är 2,3 mnkr högre år 2005 än 2004 varav 0,1 mnkr avser högre bokförda personalkostnader och 2,1 mnkr avser övriga upplupna kostnader främst i samband med flyttningen till Tekniska Nämndhuset. De förutbetalda intäkter uppgår till 1,5 mnkr 2005 och 2004 hade förvaltningen inga förutbetalda intäkter. Av de förutbetalda intäkterna avser 0,4 mnkr Slb och 1,1 mnkr för Miljöcentrum för företag.

Personalkostnadsutvecklingen

Personalkostnaderna (lön och personalförsäkring) uppgick år 2005 till 103,5 mnkr och utgör 60,0 procent av nämndens kostnader. Jämfört med år 2004 innebär det en ökad kostnad med 13,5 mnkr. Ökningen beror dels på att kompetensfonds- och miljömiljardsprojektens personalkostnader har uppgått till 5,9 mnkr och dels att förvaltningen fick flera nya anställningar. Dessutom har den avtalsmässiga löneöversynen medfört ökade kostnader. Utfallet av löneöversynen år 2004 medförde en lönekostnadsökning på 2,2 mnkr,

Redovisning av projekten

Inom ramen för projektet *Moses* har Stockholm tillsammans med sju andra städer i Europa arbeta för att utveckla och demonstrera samutnyttjande av personbilar. I Stockholm har ett användarvänligt elektroniskt bokningssystem för fordon utvecklats som gör att stadens förvaltningar och bolag kan samutnyttja sina bilar bättre. Vidare söks samarbete med bland annat Taxi, SL och SJ för att försöka få ett "transportkort" som gäller både som bilbokningskort/nyckel, taxikort och kollektivtrafikkort. Projektet har under året bl.a. resulterat i att två bilpooler kommit igång i staden och att Miljöförvaltningen börjat använda ovan nämnda bokningssystem för en av förvaltningens avdelningar. Projektet pågick under åren 2001-2005. Kostnaderna under 2005 har uppgått till 0,08 mnkr, medan intäkterna uppgått till 0,3 mnkr.

I *Cute-projektet* samarbetar Stockholm med åtta andra europeiska städer. Projektet ska ge kunskap om hur bränslecellsdrivna transporter fungerar i praktiken. Syftet är att samla erfarenheter om hur tankning ska gå till, hur vätgas bäst tillverkas och hur bränsleceller fungerar i olika klimat och olika trafikmiljöer. Projektet har under året resulterat i att det nu finns en vätgastankstation och tre bränslecellsbusar som rullar på stadens gator. Projektet pågår under åren 2002 till 2006. Kostnader och intäkter har under år 2005 uppgått till 0,45 mnkr och intäkterna till 0,3 mnkr.

I *Trendsetter-projektet* är Stockholm koordinator och samarbetar med Gratz, Pecs, Lille och Prag för att minska trafikens miljöskador. Stockholmskonsortiet består av Miljöförvaltningen, Gatu- och fastighetskontoret, SL, Renhållningsförvaltningen och Vägverket Region Stockholm. Trendsetter ger ett utmärkt tillfälle att samordna projekt, skapa synergieffekter och att tillsammans hitta nya lösningar som bidrar till att minska transporterans miljöbelastning. Projektet pågår från 1 februari 2002 till 31 januari 2006. Kostnaderna under år 2005 har uppgått till 8,4 mnkr och intäkterna till 5,4 mnkr.

Plume-projektet, som avser samspelet mellan trafik- och markanvändningsplanering, har fortsatt under året och beräknas pågå till halvårsskiftet 2006. Kostnaderna har uppgått till 0,05 mnkr och intäkterna till 0,2 mnkr, vilket är enligt budget.

EU-projektet Niches syftar till att sprida goda exempel på miljövänliga transportlösningar, varav Stockholm ansvar för arbete med miljöbilar. Förvaltningen deltar med expertkunskap. Projektet pågår under tiden 1 november 2004 till och med 31 oktober 2006. Under 2005 har bland annat ett internationellt seminarium anordnats i Stockholm som dokumenterats på Eu-kommissionens hemsida. Kostnaderna under 2005 har uppgått till 0,1 mnkr och intäkterna till 0,5 mnkr.

Lokalfrågor

Förvaltningen har under året flyttat till nya lokaler i Tekniska Nämndhuset. Det kan konstateras att flyttningen har fungerat bra men det återstår fortfarande mycket att göra i de nya lokalerna. Kalkylen för flyttkostnaden som förvaltningen presenterade i Tertialrapport 2 har fungerat relativt väl trots de stora osäkerheterna. Uppföljningen visar att flyttkostnaderna som förvaltningen haft utgifter för 2005 uppgick till drygt 3,4 mnkr medan beräkningen av kostnaderna för 2005 uppgick till 4,0 mnkr. För 2006 beräknades en utgift på 2,0 mnkr för lokalanpassningar. Utöver behovet av lokalanpassningar t.ex. för en kundmottagning, finns ett mycket stort behov av arbetsmiljöåtgärder i Tekniska Nämndhuset. Framför allt måste problemet med akustiken få en lösning. Arbetsmiljöåtgärderna ska ses i ett perspektiv av att flyttningen omfattade fler än 200 personer och möjligheterna att skapa bra och funktionell miljö är av stor betydelse också för effektiviteten. Nämnden begär därför att 2,5 mnkr av årets överskott överförs till 2006 för dessa ändamål.

Kalkyl för extraordinära kostnader i samband med Miljöförvaltningens flyttning (kr)

Aktiviteter i flyttarbetet	Verksamhetsanpassningar	Flyttkostnader	Återställning Rosenl.g.	Övriga kostnader	Summa kalkyl	Utfall 2005
1. Lokalanpassn. i TN	3 000 000				3 000 000	244 000
2. Miljöcentrum	100 000				100 000	45 000
3. Avveckl., flytt och inst. av mätutrustn. SLB		400 000			400 000	261 000
4. Avvecklingskostnader Rosenlundsgatan			200 000		200 000	53 000
5. Flyttkostnader		1 000 000			1 000 000	968 000
6. Arkivarbete				200 000	200 000	112 000
7. Växeln	150 000				150 000	728 000
8. Rensning och bortforsling avfall				100 000	100 000	77 000
9. Övriga kostnader för MF				850 000	850 000	948 000
Summa	3 250 000	1 400 000	200 000	1 150 000	6 000 000	3 438 000

Övriga redovisningar

Kompetensfonden

Förvaltningen har under sammanlagt beviljats medel om ca 23 mnkr för 7 utvecklingsprojekt från **Kompetensfonden**. Under året har 7,1 mnkr upparbetats. Flertalet projekt innebär en direkt utveckling av förvaltningens arbete.

Projekt Miljöanpassad upphandling

Projektets syfte är att Stockholms stad i egenskap av stor upphandlare av varor och tjänster ska vara föregångare och stimulera ett aktivt miljötänkande i upphandling och inköp. Målsättningen är att staden senast 2006 ska ställa tydliga och relevanta miljökrav vid upphandlingar. Projektet är tänkt att pågå i cirka tre år. Miljöförvaltningen och SLK driver projektet tillsammans. Till projektet har beviljats medel om 10,5 mnkr under en treårsperiod och år 2005 har 4,8 mnkr budgeterats varav 3,2 mnkr upparbetats.

Projekt för effektivisering av livsmedelstillsynen

Projektet innebär att inspektörerna använder handdatorer för rapportskrivning m.m. och är en viktig utveckling av tillsynsmetodiken. Projektets första del som är finansierad genom Kompetensfonden, är genomförd och handdatorer har börjat användas i den ordinarie tillsynen. Projektet har beviljats 1,3 mnkr från stadens Kompetensfond varav 0,4 mnkr budgeterats för år 2005. Under året har 0,4 mnkr upparbetats.

Förstudie till projekt för effektivisering av köldmedierapportering

Projektet syftar till att finna en effektivare elektronisk rapportering för tillsynen av de cirka 2 000 köldmedieanläggningar som årligen ska inspekteras. Eventuellt kan tekniken också användas inom andra områden. Förstudien har genomförts framgångsrikt enligt syftet. Projektet tilldelades 350 tkr varav budgeten för år 2005 uppgick till 150 tkr. Under året upparbetades 94 tkr.

Projektet Målstyrd tillsyn

Projektet innebär en utveckling mot en mer målstyrd tillsyn och avspeglas i tillsynsplanen för år 2006 där det skett en fortsatt prioritering av tillsynen utifrån miljömålen. Projektet har beviljats 3,0 mnkr från Kompetensfonden varav årets budget uppgår till 1,9 mnkr. 1,5 mnkr har upparbetats under året. Projektet löper enligt plan.

Projekt Kompetensstöd - Stockholms stads miljödiplom

Projektet syftar till att utbilda miljö- och näringslivsansvariga i stadsdelsförvaltningarna i miljöledningsmetodik och näringslivskontakter och löper enligt plan. Projektet har beviljats 2,5 mnkr varav 1,3 mnkr budgeterats för år 2005. 0,9 mnkr har upparbetats under året. Projektet varat t.o.m. september 2006.

VU-projektet

Projektet syftar till att Miljöförvaltningen med effektiviseringen inom den egna verksamheten ska frigöra resursutrymme för att inom de ekonomiska ramarna klara att tillgodose resursbehoven. Slutrapport kom 2005, genomförandefasen påbörjas 2006. Projektet beviljades 750 tkr ur Kompetensfonden och hela summa upparbetades under 2005.

Stockholms Miljöhandbok

Projektet syftar till öka kompetensen hos stadens anställda vad gäller Stockholms miljöprogram. I projektet kommer verktyg att tas fram i bred samverkan med miljöombud/miljöansvariga på stadens förvaltningar. Erfarenheterna kommer att samlas i en miljöhandbok. Under projekttiden kommer även utbildningar och seminarier att arrangeras. Projektet startade hösten 2005 och pågår fram till 31 oktober 2006. Projektet beviljades 4,5 mnkr och 0,2 mnkr upparbetades under 2005.

Miljömiljarden

Från **Miljömiljarden** har nämnden beviljats medel om 71,4 mnkr till 15 projekt. I detta belopp har inte medräknats 8,3 mnkr som återredovisas för miljöbilsprojektet. Under året har 9,4 mnkr upparbetats. Projekten utförs delvis i samarbete med andra aktörer och har olika varaktighet under perioden 2004 – 2009. Nedan beskrivs projekten i korthet:

Ta fram och sprida information om farligt avfall

Projektets syfte är att ta fram ett informationspaket om farligt avfall som uppstår inom bygg- och fastighetsbranschen och att sprida denna information till aktörerna inom branschen. Särskild information tas fram om PCB. Projektet har tilldelats 2,0 mnkr varav 1,0 mnkr fanns budgeterade för 2005 och 0,5 mnkr har upparbetats under året.

Klimatkampanj Stockholm

Inom ramen för projektet finns nedanstående tre delprojekt. Projektet har beviljats 12,6 mnkr varav 4,4 mnkr budgeterats för 2005 och 3,2 mnkr har upparbetats under året.

- Utveckling av energirådgivning och egenkontroll för fastighetsägare.
Projektets syfte är att utveckla energirådgivningen och egenkontroll för fastighetsägare och energirådgivning till lägenhetsinnehavare.
- Klimatjakt för stadens verksamheter och företag.
Projektet syftar till att stadens verksamheter och företag ska tävla mot varandra för att hitta klimatvinster. Tävlingen ska ge ökad kunskap om sambandet mellan växthuseffekten och den egna verksamheten för att ändra beteende och ge bestående förändringar.
- Klimatkampanj för ungdomar.
Projektet ska ge ökat engagemang och kunskap hos såväl lärare som elever på högstadies- och gymnasienivå vilket bl.a. ska leda till en 10 procentig minskning av skolornas utsläpp av växthusgaser.

Hälsomässigt hållbara hus – 3 H projekt

Projektet syftar till att ta fram kunskap om vad som karaktäriserar sjuka respektive sunda hus. Projektet har beviljats 3,2 mnkr varav 2,0 mnkr budgeterats för 2005 och 1,5 mnkr har upparbetats under året.

Nya gifter - nya verktyg

Projektet syftar till att öka kunskapen om det stora antal kemiska ämnen som finns i stockholmarnas livsmiljö. Förslag ska tas fram på vilka ämnen som ska prioriteras i stadens miljöarbete och på åtgärder som kan reducera riskerna som är förknippade med dem. Projektet har beviljats 9,5 mnkr varav 2,9 mnkr budgeterats för 2005 och 0,2 mnkr har upparbetats under året.

Undersökning av stadens markområden för bostadsbyggande.

Projektet syftar till att visa omfattningen av föroreningar i mark och sediment och ge ett underlag för markanvändningsplanering i staden. Detta sker inom ramen för tillsynsansvaret av stadens förorenade områden. Projektet har beviljats 1,2 mnkr varav 0,7 mnkr budgeterats för 2005 och 0,2 mnkr har upparbetats under året.

Bristfälligt avlopp på Lambarö

Projektet syftar till att ge ett väl förankrat förslag till åtgärd med avseende på avloppssituationen för att minska övergödningen i Mälaren. Projektet har beviljats 0,5 mnkr varav inget har budgeterats för 2005 och inget har upparbetats under året.

Miljötekniska undersökningar av förorenade områden

Projektet syftar till att undersöka förekomsten av föroreningar inom tre områden med lång historia av industriverksamhet. Områdena är Liljeholmen, Vinterviken samt Bällstaåns utloppsområden i Ulvsundasjön. Projektet har beviljats 1,6 mnkr varav 0,1 mnkr budgeterats för 2005 och 0,1 mnkr har upparbetats under året.

Minska övergödningen i Magelungen, Dreviken och Flaten

Projektet syftar till att utveckla och använda ett modelleringsverktyg för att ta fram en handlingsplan med kostnadseffektiva åtgärder för att minska övergödningen av Magelungen, Dreviken och Flaten. Projektet har beviljats 1,2 mnkr varav 0,4 mnkr budgeterats för 2005 och 0,2 mnkr har upparbetats under året.

Inrättande av ett energicentrum

Projektet syftar till att inrätta ett centrum med kompetens att driva ett samlat operativt arbete till stöd för framtida energieffektiviseringsåtgärder inom staden. Ett sådant energicentrum ska bidra till att minska och miljöanpassa energianvändningen och därigenom minska stadens energikostnader samtidigt som utsläppen av växthusgaser minskar. Projektet har beviljats 12,3 mnkr varav 0,5 mnkr budgeterats för 2005 och 0,1 mnkr har upparbetats under året.

Däcktryckskampanj

Projektet syftar till att stockholmarna ska känna till sambandet mellan bilanvändning, däckstryck, koldioxidutsläpp och växthuseffekten. Detta ska ske genom däcktryckskampanjer som förekommer varje halvår t.o.m. våren 2007. Projektet har beviljats 3,2 mnkr varav 0,4 mnkr budgeterats för 2005 och 0,016 mnkr har upparbetats under året.

Fler miljöbilar i Stockholm

Projektet syftar till att uppnå kommunfullmäktiges mål för miljöbilar. Projektet har beviljats 14,6 mnkr varav inget har budgeterat för 2005 och 0,019 mnkr har upparbetats under året. Projektet kommer att återredovisa 8,3 mnkr. Detta beror på att Miljöförvaltningen i ansökan villkorade att summan skulle kunna bli lägre om EU-projekten Best och Biogasmax blev beviljade. Nu har EU godkänt projekten varför projektet omförhandlats och kostnaderna stannar vid 6,3 mnkr.

Klimatkonferens

Projektet syftar till att tillsammans med CCP Europa, arrangera en internationell klimatkonferens i juni 2006. Huvudsyftet för konferensen är att formulera gemensamma mål, strategier och metoder för klimatarbetet. Projektet har beviljats 2,5 mnkr varav 0,3 mnkr budgeterats för 2005 och 0,2 mnkr har upparbetats under året.

Bidrag till skolklasser och organisationer för att förverkliga goda miljöprojekt
Projektet syftar till att ge bidrag till skolklasser och organisationer för att dessa ska kunna förverkliga goda miljöprojekt. Miljöförvaltningen administrerar fördelningen av bidrag. Projektet har beviljats 12,0 mnkr varav 7,2 mnkr budgeterats för 2005 och 3,2 mnkr har upparbetats under året.

Utveckling av www.klokainvesteringar.nu

Projektet syftar till att utveckla och sprida webbverktyget klokainvesteringar.nu som är stadens verktyg för energieffektiv fastighetsförvaltning. Projektet har beviljats 2,5 mnkr. För år 2005 fanns ingen budget och inget har upparbetats.

Båtbottentvättar i Stockholm

Projektet syftar till att underlätta en etablering och därigenom få värdefulla erfarenheter om möjligheterna till drift av miljövänliga båtbottentvättar t.ex. vad gäller upphandling, lokalisering och ekonomi. Projektet har beviljats 0,8 mnkr. För år 2005 fanns ingen budget och inget har upparbetats.

Webbaserat miljölaboratorium.

Renhållningsförvaltningen ansvarar för projektet webbaserat miljölaboratorium där Miljöförvaltningen deltar tillsammans med andra förvaltningar. Projektet ska etablera ett webbaserat lärande om miljöfrågor för skolelever i Stockholms stad och ge skolelever i staden möjlighet att lära mer om miljöfrågor utifrån ett lokalt helhetsperspektiv.

Brukarinflytande och medborgarnas delaktighet

Nämnderna ska utveckla möjligheterna till lokal demokrati, delaktighet och inflytande för invånarna genom att skapa nya former för insyn och deltagande i de demokratiska processerna.

- Miljöförvaltningen lever framför allt upp till detta genom att vara en öppen myndighet som på olika sätt är tillgänglig för alla när det gäller frågor om hälsa och miljö. En stor kontaktyta är förvaltningens hemsida som på är en stående inbjudan till invånare som t.ex. vill ha energirådgivning, ta upp hälsofrågor, vill bidra till uppdateringen av ArtArken eller kanske vill lämna kritik m.m. Webbplatsen ger en bra möjlighet till insyn i förvaltningens verksamhet.
- Förvaltningen har fått en ökad tillgänglighet genom Callcenterfunktionen och Direktservice och arbetar vidare med frågor om kundorientering som prioriterad inriktning.
- Medborgarenkäten 2004 bidrar till att uppmärksamma stockholmarnas insatser och behov i miljöarbetet och intresset för deltagande i lokala beslutsprocesser, samråd och utvecklingsarbete.
- Förvaltningens Agenda 21-samordnare har under året arbetat för att öka möjligheterna för stockholmarna att delta i och bidra till stadens miljöarbete och den lokala utvecklingen i stadsdelsområdena genom att stötta och sprida kännedom om det lokala miljöarbetet.
- Flera projekt inom Miljömiljarden bygger på deltagande av allmänheten eller verksamhetsutövare. Detta är en konkret möjlighet till delaktighet och inflytande.

Kvalitetsarbete

Serviceanmärkningar

Under året har sju serviceanmärkningar inkommit och behandlats. Ungefär hälften av dem avser personligt bemötande vid kontakten med verksamhetsutövare eller allmänhet. Övriga

avser bl.a. handläggningstider, brister i tillgänglighet och bristande information. Anmärkning finns också beträffande regler och principer för klagomål, störning och åtgärder som tillämpas vid tillståndsärenden vilka bl.a. beror på brister i telefonrutiner. Förvaltningen har i flera fall haft anledning att ta upp frågor om bemötande samt även frågor om tillgängligheten, vilken kan öka med bättre telefonrutiner.

Nöjda kunder

Förvaltningen kan redovisa resultaten från en enkätundersökning som genomfördes av SCB i samarbete mellan Stockholm, Göteborg och Malmö i december 2004 – februari 2005. I undersökningen har verksamhetsutövare i olika branscher givits möjlighet att tycka till om verksamheten och servicen. Resultatet, som uttrycks i Nöjd-Kund-Index (NKI), framgår av tabellen nedan. Ett NKI på ca. 60 innebär ett klart godkänt betyg för alla tre städerna de och klarar sig bra i jämförelse med andra jämförbara myndigheter. Undersökningen ger tydliga signaler om områden att arbeta vidare med.

Hur nöjda är verksamhetsutövarna med vår service

Miljöförvaltningen i:	Mått på nöjdhet (NKI) ¹
Stockholm	59
Göteborg	61
Malmö	61

1. NKI-skalan går från 0-100 och svaren med dessa värderingar har gjorts på en 10-gradig skala som sedan översatts till NKI-skalan. Svarsfrekvensen ligger på ca 54 procent vilket är ganska normalt.

VU-projektet

Förvaltningens projekt för verksamhetsutveckling (VU-projektet) krävde en kraftsamling av hela förvaltningen och kom på flera sätt in på områden som berör förvaltningens kvalitetsarbete. Målstrukturen har kartlagts och analyserats. Detta har lett till att de tidigare generella åtagandena nu byts ut i VP 2006 mot en ny uppsättning mål som bättre svarar upp mot förvaltningens uppdrag. Ett annat resultat är att förvaltningens nyckeltal tas upp i VP 2006. VU-projektets kartläggning av förvaltningens processer kommer att ge en effektivare verksamhet.

Åtgärdsplan med anledning av revisionsrapport

Påpekandena i revisionskontorets årsrapport för 2004 har förvaltningen tagit upp i en åtgärdsplan som följts upp under 2005. Förvaltningen kan visa resultat på flera områden men ännu återstår saker att göra. Planen följs upp i bilaga 8.

Barnkonventionen

Förvaltningen bidrar på flera sätt till att uppfylla intentionerna i barnkonventionen. Delar av förvaltningens verksamhet avser särskilt barn- och ungdomar. Här åsyftas delar av tillsynsverksamheten och kommunikationen med stockholmarna. Se dessa rubriker ovan. Inom programverksamheten värnas närheten till grönområden som en viktig faktor för hälsan. Detta är i linje med barnens rätt till lek och fritid.

Ökad integration

De integrationspolitiska målen handlar om förutsättningar för hållbar tillväxt i ytterstaden, minska välfärdsskillnader mellan olika delar av staden och redovisa metoder för att synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer. Miljöförvaltningen har bidragit till målpuppfyllelsen på ett flertal sätt. Nedan sammanfattas en del av arbetet som berör dessa mål:

- Enheten miljöcentrum för företag arbetar aktivt med frågor om hållbar tillväxt genom sitt stöd till företagens miljöarbete. Man når ett stort antal företag.
- Förvaltningen gör ett stort arbete för att främja stockholmarnas hälsa och skapa goda boendemiljöer. Det sker inom tillsynen och även den fysiska planeringen för att bidra till ett bostadsbyggande som går hand i hand med hänsyn till miljön.
- Förvaltningen har en stor kontaktyta mot allmänhet och företagare i sitt arbete till gagn för miljö, hälsa, trygghet och trivsel. Vi vill kunna nå alla oavsett etniska bakgrund, språk eller var man bor.
- Förvaltningen söker möjligheter till att utveckla sin roll inom stadsdelsförnyelsen vilket ses som en användbar arena för samarbete inom Agenda 21.

Det interna miljöprogrammet

Förvaltningens interna miljöprogram visar målsättningarna för det interna miljöarbetet och en uppföljning finns i bilaga 4. Förvaltningen har en relativt god måluppfyllelse. Delvis finns det svårigheter att följa upp åtagandena.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2005 - verksamhetsberättelse

Mnkr	Nämndens budget 2005	Nämndens utfall 2005 exkl. resultat-dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (2-1)	Av nämnden redovisade omslutnings-förändringar	Av nämnden begärda budget-justeringar
	1	2	3	4	5
Driftverksamhet					
Kostnader (-)	-156,7	-172,6	-15,9	0,0	-2,5
Tillsynsarbete	-83,1	-78,7	4,4	0,0	0,0
Miljöövervakning	-17,7	-19,8	-2,1	0,0	0,0
Programverksamhet	-5,5	-5,5	0,0	0,0	0,0
Informationsverksamhet	-3,3	-3,5	-0,2	0,0	0,0
Gemensam verksamhet (nämnd, förvaltningsledning och administration, IT)	-22,7	-24,3	-1,6	0,0	0,0
Miljöbilsprojekten	-17,8	-17,0	0,8	0,0	0,0
Miljöcentrum för företag	-5,4	-3,2	2,2	0,0	0,0
Internationellt arbete	-1,2	-1,1	0,1	0,0	0,0
Övrigt	0,0	-19,5	-19,5	0,0	-2,5
Intäkter	51,3	72,2	20,9	0,0	0,0
Tillsynsavgifter	35,0	37,4	2,4	0,0	0,0
Uppdragsverksamhet	4,7	6,1	1,4	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,3	19,2	18,9	0,0	0,0
Miljöbilsprojekten	9,9	9,1	-0,8	0,0	0,0
Miljöcentrum för företag	1,4	0,4	-1,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader exkl kap kostnad	-105,4	-100,4	5,0	0,0	-2,5
avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
internräntor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	-156,7	-172,6	-15,9	0,0	-2,5
Summa intäkter	51,3	72,2	20,9	0,0	0,0
Netto	-105,4	-100,4	5,0	0,0	-2,5

Miljö-och hälsoskydds nämnden

Uppföljning av budget 2005 - verksamhetsberättelse

Mnkr	Nämndens budget 2005 inkl. budgetjusteringar	Nämndens utfall 2005 exkl. resultatdispositioner	Avvikelse budget/ utfall (2-1)	Resultatenheternas resultat från 2004 överskott (+) underskott (-)	Överföring av resultatenheternas resultat i bokslut 2005 överskott (-) underskott (+)	Nämndens utfall 2005 inkl. resultatdispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (6-1)
	1	2	3	4	5	6	7
Driftverksamhet							
Kostnader (-)	-156,7	-172,6	-15,9	0,0	0,0	-172,6	-15,9
Intäkter	51,3	72,2	20,9			72,2	20,9
Netto	-105,4	-100,4	5,0	0,0	0,0	-100,4	5,0

1) Ifylls av SLK

2) Före ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2004 och överföring av resultatenheternas resultat till 2006 (i bokslut 2005)

3) Exkl. resultatfond i bokslut 2004 och överföring av resultatenheternas resultat till 2006 (i bokslut 2005)

4) Resultatenheternas resultat, överskott (+), underskott (-) från 2004

5) Överföring av resultatenheternas resultat till 2006 (i bokslut 2005), överskott (-) underskott (+)

6) Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2004 och överföring av resultatenheternas resultat till 2006 (i bokslut 2005)

7) Inkl. resultatfond i bokslut 2004 och överföring av resultatenheternas resultat till 2006 (i bokslut 2005)

8) Ej externa projektmedel som periodiseras i bokföringen

Förvaltningschefens underskrift _____

Miljö-och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2005 - verksamhetsberättelse

Driftverksamhet

Specifikation av avvikelser mellan nämndens budget och nämndens utfall

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämndens budget inkl. budgetjusteringar	-156,7	51,3	-105,4
<i>Avvikelser mot nämndens budget</i>			
Minskade kostnader/ökade intäkter för personalkostnader	2,3	1,4	3,7
Ökade kostnader för personalannonsering	-0,2	0,0	-0,2
Minskade kostnader/intäkter för Miljöcentrum för företag	2,2	-1,0	1,2
Ökade kostnader/intäkter för Kompetensfonden	-6,7	7,1	0,4
Ökade kostnader/intäkter för Miljömiljarden	-9,2	9,4	0,2
Minskade kostnader/intäkter för Miljöbilsprojekten	0,8	-0,8	0,0
Ökade kostnader/intäkter för livsmedelskontrollavgifter	-0,4	2,1	1,7
Ökade intäkter för EU-tillsyn o godk. av livsmedelslokaler	0,0	0,3	0,3
Ökade intäkter för Djurskyddstillsynen	0,0	0,2	0,2
Minskade kostnader för lab. analyser och provtagning	0,5	0,0	0,5
Minskade intäkter för miljöbalkstillsynen, fasta avgifter	0,0	-1,3	-1,3
Ökade intäkter miljöbalken för timdebitering och provtagning	0,0	1,2	1,2
Minskade kostnader för internationellt arbete	0,1	0,0	0,1
Minskade kostnader för Ecos-projektet	0,1	0,0	0,1
Minskade kostnader för gemensamma kontorskostnader	0,1	0,0	0,1
Ökade kostnader/intäkter för projekt inom Miljöövervakn.	-2,1	2,1	0,0
Ökade intäkter för EU-projekten New Hansa och Q-City	0,0	0,2	0,2
Ökade kostnader för flyttning till Tekniska Nämndhuset	-3,4	0,0	-3,4
Nämndens utfall före ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2004 och överföring av resultatenheternas resultat i bokslut 2005 (blankett 3.1 kolumn 2)	-172,6	72,2	-100,4
Resultatenheternas resultat från 2004 (länkas från blankett 3.1 kolumn 4)	0,0		0,0
Nämndens utfall 2005 efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2004	-172,6	72,2	-100,4
Överföring av resultatenheternas resultat i bokslut 2005			
Överföring av överskott (-) (bokanta 8011)	0,0		0,0

Miljö-och hälsoskyddsnämnden

Uppföljning av budget 2005 - verksamhetsberättelse

Projekt med extern finansiering

(Belopp i tkr)

Projektnamn	Startdatum År, månad	Slutdatum År, månad	Totalt finansiering	Extern finansiering	Ingående balans (IB) 2005	Externt bidrag 2005	Bokförd kostnad 2005	Belopp som återstår 2005	Belopp att balansera till 2006
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
EU-projekt (Ange EU-program och projektnamn)									
MOSES, 5:e Ramprogrammet	0105	0501	1 950	1 950	1 556	288	81	0	0
CUTE, 5:e Ramprogrammet	0202	0601	1 380	1 033	634	310	463	0	0
TRENDSETTER, 5:e Ramprogrammet	0202	0601	34 600	30 000	12 925	5 403	8 385	0	0
PLUME, 5: Ramprogrammet	0301	0606	600	600	216	200	49	0	0
NICHES, 6: Ramprogrammet	0411	0610	975	975	0	485	116	0	0
Övriga projekt									

Miljö-och hälsoskyddsämnden

Uppföljning av budget 2005 - Verksamhetsberättelse

Medarbetarna

Redovisning av sjukfrånvaro i procent av den totala arbetstiden

Samtliga nämnder skall övergripande kommentera och analysera sjukfrånvaron för hela nämnden. Nämndernas redovisning skall göras utifrån sifferunderlag som lämnas från stadsledningskontorets personalstrategiska avdelning.

Andel sjukfrånvaro i procent av den totala arbetstiden för nämnden under år 2004	Andel sjukfrånvaro*) i procent av den totala arbetstiden för nämnden under 2005	Andel sjukfrånvaro i procent av den totala arbetstiden för staden totalt under år 2004	Andel sjukfrånvaro*) i procent av den totala arbetstiden för staden totalt under 2005
4,5%	4,4%	10,0%	9,4%

*) Uppgifter för perioden skickas ut från stadsledningskontorets personalstrategiska avdelning och skall kommenteras av nämnden

OBS! Kommentarer på blanketten kan mycket väl vara kopior av textavsnitten i verksamhetsberättels

Kommentarer till sjukfrånvaron och beskrivning av vidtagna åtgärder:

Gör en kortfattad beskrivning och bedömning av utvecklingen.
Synpunkter på orsaker till ökning eller minskning generellt.
Beskriv kortfattat vidtagna åtgärder och vilka resultat dessa givit.

Sjukfrånvaron ligger på en fortsatt låg nivå men ambitionerna är att sänka den ytterligare. Hälsa tas upp i medarbetarsamtalet och friskvård uppmuntras. Genom hälsodiplomeringen 2003 kvalitetssäkrades hälsoarbetet och arbetet sker efter den hälsopolicy som då togs fram.

Miljö-och hälsoskyddsnämnden
Uppföljning av budget 2005 - verksamhetsberättelse
Kostnader och intäkter för Agenda 21 verksamheten 2005

Specifikation av nämndens kostnader för Agenda 21 verksamheten 2005

(-) =kostnader

(+)=intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Budget 2005			
<i>Av nämnden genomförda aktiviteter:</i>			
Samordning av A21-arbetet	-1,2	0,0	-1,2
Medborgarenkäten	-0,2	0,0	-0,2
Energirådgivning	-0,4	0,4	0,0
Övriga kostnader och intäkter	-0,1	0,1	0,0
	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0
	0,0	0,0	0,0
Summa	-1,9	0,5	-1,4

Anvisning: Specificera aktiviteterna enligt t.ex: personalkostnad för samordnare, informationsverksamhet, utbildningsverksamhet, konsult, informationsmtrl., övrigt

Miljö- och hälsoskydds nämnden

Blankett avser nämnd som erhållit medel från miljömiljarden

Uppföljning av budget 2005 - verksamhetsberättelse

Uppgifterna nedan kommenteras på den blankett som skickats ut i särskild ordning från miljömiljardskansliet till respektive projektledare. Redovisade avvikelser kommenteras och analyseras

Kostnader och investeringsutgifter (-)

(-) ökade utgifter, (+) minskade utgifter

Mnkr	2004	2005					2006			2007			Total			
	(1) Utgift t.o.m. 2004	(7) Plan 2005 enligt KS beslut	(8) fördyr- ing	(9) förskjut- ning	(10) övrigt	(11) Summa avvikelser (8 t.o.m. 10)	(12) Prognos utgift 2005 (7+11)	(13) Plan 2006 enligt KS beslut	(14) Avvikelse	(15) Prognos utgift 2006	(10) Plan 2007 enligt KS beslut	(11) Avvikelse	(12) Prognos utgift 2007	(16) Total utgift enl. KS beslut	(17) Avvikelse mot tot utgift KS beslut	(18) Prognos total utgift (16+17)
Kostnad för projekt:																
Ta fram och sprida information om farligt avfall	0,0	-1,0	0,0	0,0	0,5	0,5	-0,5	-1,4	-0,1	-1,5	0,0	0,0	0,0	-2,0	0,0	-2,0
Klimatkampanj	0,0	-4,4	0,0	0,0	1,2	1,2	-3,2	-5,9	0,0	-5,9	-3,5	0,0	-3,5	-12,6	0,0	-12,6
Hälsomässigt Hållbara hus - 3H	0,0	-2,0	0,0	0,0	0,5	0,5	-1,5	-1,3	0,0	-1,3	-0,4	0,0	-0,4	-3,2	0,0	-3,2
Nya gifter nya verktyg	-0,1	-2,9	0,0	0,0	2,7	2,7	-0,2	-5,0	0,0	-5,0	-3,8	0,0	-3,8	-9,5	0,4	-9,1
Undersökning av stadens markområden för bedömning av förorenad mark samt återställningsåtgärder	0,0	-0,7	0,0	0,0	0,5	0,5	-0,2	-1,0	0,0	-1,0	0,0	0,0	0,0	-1,2	0,0	-1,2
Bidrag till skolklasser och organisationer för att förverkliga goda miljöprojekt	-0,3	-7,2	0,0	0,0	0,0	4,0	-3,2	-4,6	0,0	-4,6	-3,6	0,2	-3,4	-12,0	0,5	-11,5
Miljötekniska undersökningar av förorenade områden	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-1,0	0,0	-1,0	-0,5	0,0	-0,5	-1,6	0,0	-1,6
Verktyg och handlingsplan för kostnadseffektiva åtgärder för att minska övergödningen i Magelungen	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,2	0,2	-0,2	-1,0	0,0	-1,0	0,0	0,0	0,0	-1,2	0,0	-1,2
Bristfälliga enskilda avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,0	-0,4	-0,1	0,0	-0,1	-0,5	0,0	-0,5
Inrättandet av ett Energicentrum	0,0	-0,5	0,0	0,0	0,4	0,4	-0,1	-3,3	0,0	-3,3	-4,9	0,0	-4,9	-12,3	4,0	-8,3
Däcktryckskampanj	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	-2,2	-0,1	-2,3	-0,9	0,0	-0,9	-3,2	0,0	-3,2
Fler miljöbilar i Stockholm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,2	0,0	-2,2	-1,6	0,0	-1,6	-14,6	10,8	-3,8
Klimatkonfens - Internationellt samarbete för ett fossilfritt Stockholm 2050	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,2	-1,9	0,0	-1,9	-0,3	0,0	-0,3	-2,5	0,1	-2,4
Utveckling av w.w.w.kloka investeringar.nu.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,5	0,0	-1,5	-2,5	0,0	-2,5
Pilotprojekt båtbottentvättar i Stockholm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	-0,5	-0,3	0,0	-0,3	-0,8	0,0	-0,8
Summa	-0,4	-19,9	0,0	0,0	6,1	10,5	-9,4	-32,7	-0,2	-32,9	-21,4	0,2	-21,2	-79,7	15,8	-63,9

Uppföljning av budget 2005 - Verksamhetsberättelse

Specifikation av kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges beslut om budgetjusteringar (redovisas av SLK, budgetstaben)

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter
Budget 2005	-132,9	32,7
KS 2005-03-16 § 21		
Ökade kostnader för internationellt arbete	-1,2	0,0
Justering av budget 2005 (KS 2005-04-06 § 15)		
Av nämnden redovisade omslutningsförändringar		
<i>Ökade kostnader/intäkter för:</i>		
Miljöbilsprojekten	-7,0	7,0
Ökade kostnader/intäkter efter översyn av taxan 2004	-2,1	2,1
Ökade kostnader/intäkter för värmepumpstillstånd	-0,8	0,8
<i>Minskade kostnader/intäkter för:</i>		
Kostinformation m m	0,2	-0,2
Tertialrapport 1 (KS 2005-06-15 § 13)		
Av nämnden redovisade omslutningsförändringar		
Ökade kostnader/intäkter för Miljöbilsprojekten	-2,9	2,9
Stadsledningskontorets budgetjustering		
Överföring av medel för miljöcentrum från KF mm	-4,0	0,0
Ökade kostnader för internationellt arbete	-1,2	0,0
Tertialrapport 2 (KS 2005-11-09 § 18)		
Av nämnden redovisade omslutningsförändringar		
<i>Ökade kostnader/intäkter för:</i>		
Miljöcentrum	-1,4	1,4
Översyn av miljöbalkstaxan 2005	-4,6	4,6
Budgetjusteringar		
Minskade kostnader för internationellt arbete	1,2	0,0
Nämndens budget 2005 efter av KS/KF beslutade budgetjusteringar	-156,7	51,3
Nämndens budget 2005 efter av KS/KF beslutade budgetjusteringar	Netto totalt	-105,4

Bokslut per 05-12-31**Nämnder utan investeringar**

Förvaltning: 169 Miljöförvaltningen

Uppföljning av budget år 2005

	KR		
	Nämndens budget 2005 inkl. budget- justering	Nämndens utfall 2005	Avvikelse budget/ utfall 2005
	1	2	2-1 3
Driftverksamhet			
Kostnader (-)	-156 700 000,00	-172 590 760,18	-15 890 760,18
Intäkter	51 300 000,00	72 195 188,79	20 895 188,79
Netto	-105 400 000,00	-100 395 571,39	5 004 428,61

Ekonomichefens underskrift

_____ den

Handläggarens underskrift

_____ den

Bokslut per 05-12-31

Förvaltning: 169 Miljöförvaltningen

Resultaträkning

Konto	Text	Saldo KR			
		externt	stadens bolag	internt	totalt
	Verksamhetens intäkter	46 864 108,23	1 738 938,00	23 589 985,56	72 193 031,79
3	Intäkter/inkomster		-1 738 938,00	-23 589 985,56	-25 328 923,56
30	Försäljning av varor, material	0,00	0,00	0,00	0,00
31	Fastställda taxor och avgifter av kommunfullmäktige	-14 399 166,00	-1 704 650,00	-3 185 866,00	-19 289 682,00
32	Övriga taxor och avgifter	-17 449 524,00	-34 288,00	-878 370,00	-18 362 182,00
33	Personalförsäkring	0,00	0,00	0,00	0,00
34	Hyror och arrenden	0,00	0,00	0,00	0,00
35	Bidrag	-9 435 964,39	0,00	0,00	-9 435 964,39
351	Därav driftbidrag från staten	-105 000,00	0,00	0,00	-105 000,00
352	Därav driftbidrag från AMS	0,00	0,00	0,00	0,00
357	Därav statliga investeringsbidrag	0,00	0,00	0,00	0,00
358	Därav EU-bidrag	-8 920 964,39	0,00	0,00	-8 920 964,39
36	Försäljning av verksamheter och entreprenader	-5 116 800,00	0,00	-1 026 165,00	-6 142 965,00
37	Återvunna kundförluster	-30 568,00	0,00	0,00	-30 568,00
38	Försäljning av anläggningstillgångar samt diverse periodiseringskonton	0,00	0,00	0,00	0,00
381	Försäljning av maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00	0,00
3811	Försäljningspris, maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00	0,00
3812	Bokfört värde, maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00	0,00
3819	Realisationsvinst maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00	0,00
382	Försäljning av mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	0,00	0,00
3821	Försäljningspris, mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	0,00	0,00
3822	Bokfört värde, mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	0,00	0,00
3829	Realisationsvinst, mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	0,00	0,00
383	Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
3831	Försäljningspris, finansiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
3832	Bokfört värde, finansiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
3839	Realisationsvinst, finansiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
39	Övriga intäkter	-432 085,84	0,00	-18 499 584,56	-18 931 670,40
	Verksamhetens kostnader	-136 494 677,24	-151 232,39	-35 944 676,55	-172 590 586,18
4	Kostnader/Utgifter	22 110 243,16	0,00	1 858 990,00	23 969 233,16
40	Inköp av anläggningstillgångar	4 541 588,98	0,00	85 965,00	4 627 553,98
41	Anläggnings- och underhållsmaterial	0,00	0,00	0,00	0,00
45	Bidrag och transfereringar	350 000,00	0,00	0,00	350 000,00
4511	Därav Försörjningsstöd	0,00	0,00	0,00	0,00
46	Entreprenader och köp av verksamhet	0,00	0,00	0,00	0,00
461	Därav Husbyggnadsentreprenader	0,00	0,00	0,00	0,00
462	Därav Anläggnings- och reparationsentreprenader	0,00	0,00	0,00	0,00
47	Konsulttjänster	17 218 654,18	0,00	1 773 025,00	18 991 679,18
5	Kostnader för arbetskraft	76 667 334,38	17 237,39	30 955 193,84	107 639 765,61
50	Löner och arvoden	72 102 768,84	0,00	0,00	72 102 768,84

Bokslut per 05-12-31

Förvaltning: 169 Miljöförvaltningen

Resultaträkning

Konto	Text	Saldo KR			
		externt	stadens bolag	internt	totalt
51	Löner ej arbetad tid	0,00	0,00	0,00	0,00
53	Andra kontanta ersättningar	0,00	0,00	0,00	0,00
54	Kostnader för naturaförmåner till anställda	0,00	0,00	0,00	0,00
55	Kostnadsersättningar	134 921,13	0,00	0,00	134 921,13
56	Sociala och andra avgifter enligt lag och avtal	-9 100,00	0,00	30 886 565,84	30 877 465,84
57	Pensionskostnader	0,00	0,00	0,00	0,00
572	Därav årets nyintjänade pensioner	0,00	0,00	0,00	0,00
573	Därav pensionsutbetalningar	0,00	0,00	0,00	0,00
58	Personalsociala kostnader m.m.	4 438 744,41	17 237,39	68 628,00	4 524 609,80
59	Övriga personalkostnader	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Övriga verksamhetskostnader	22 832 023,63	130 099,00	2 280 173,89	25 242 296,52
60	Lokal- och markhyror, fastighetservice	12 202 230,69	32 000,00	382 594,00	12 616 824,69
61	Hyra/leasing av anläggningstillgångar	1 269 777,75	0,00	8 408,82	1 278 186,57
62	Bränsle, energi och vatten	597 692,19	0,00	0,00	597 692,19
64	Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	1 394 824,93	0,00	24 014,00	1 418 838,93
65	Kontorsmateriel och trycksaker	1 229 051,39	0,00	16 763,07	1 245 814,46
66	Reparation och underhåll av maskiner och inventarier	683 557,29	14 024,75	4 250,00	701 832,04
67	Diverse främmande tjänster	3 825 374,25	42 000,00	1 099 627,00	4 967 001,25
68	Tele- och datakommunikation samt postbefordran	1 629 515,14	42 074,25	744 517,00	2 416 106,39
7	Övriga kostnader	14 885 076,07	3 896,00	850 318,82	15 739 290,89
70	Kostnader för transporter och resor	2 789 566,68	3 896,00	6 413,82	2 799 876,50
71	Representation	333 797,24	0,00	11 523,00	345 320,24
72	Annonser, reklam och information	902 117,65	0,00	7 403,00	909 520,65
73	Försäkringar och riskkostnader	397 075,00	0,00	0,00	397 075,00
76	Diverse kostnader	10 462 519,50	0,00	824 979,00	11 287 498,50
77	Förlust vid avyttring av exploateringsfastigheter	0,00	0,00	0,00	0,00
78	Diverse periodiseringskonton	0,00	0,00	0,00	0,00
781	Förlust vid avyttring av maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00	0,00
7811	Försäljningspris, maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00	0,00
7812	Bokfört värde, maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00	0,00
7819	Realisationsförlust, maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00	0,00
782	Förlust vid avyttring av mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	0,00	0,00
7821	Försäljningspris, mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	0,00	0,00
7822	Bokfört värde, mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	0,00	0,00
7829	Realisationsförlust, mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	0,00	0,00
783	Förlust vid avyttring av finansiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
7831	Försäljningspris, finansiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
7832	Bokfört värde, finansiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
7839	Realisationsförlust, finansiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
789	Aktivering av investering	0,00	0,00	0,00	0,00
	Verksamhetens nettokostnader	-89 630 569,01	1 587 705,61	-12 354 690,99	-100 397 554,39

Bokslut per 05-12-31

Förvaltning: 169 Miljöförvaltningen

Resultaträkning

Konto	Text	Saldo KR			
		externt	stadens bolag	internt	totalt
	Avskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00
79	Avskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00
791	Avskrivning på immateriella anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
792	Avskrivning på byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	0,00	0,00
793	Avskrivning på maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00	0,00
795	Nedskrivning av anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	0,00
	Skatteintäkter	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Resultaträkningens övriga intäkter och kostnader	-1 983,00	0,00	0,00	-1 983,00
80	Skatteintäkter	0,00	0,00	0,00	0,00
801	Allmän kommunalskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
804	Begravningsavgift	0,00	0,00	0,00	0,00
805	Skatteavräkning	0,00	0,00	0,00	0,00
808	Mellankommunal kostnadsutjämning	0,00	0,00	0,00	0,00
809	Övriga skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
	Generella statsbidrag och utjämning	0,00	0,00	0,00	0,00
81	Skattekostnader	0,00	0,00	0,00	0,00
82	Generella statsbidrag	0,00	0,00	0,00	0,00
821	Generellt statsbidrag	0,00	0,00	0,00	0,00
822	Mervärdesskattebidrag	0,00	0,00	0,00	0,00
83	Inkomst- och kostnadsutjämning	0,00	0,00	0,00	0,00
831	Utjämningsbidrag för inkomstutjämning	0,00	0,00	0,00	0,00
832	Utjämningsavgift för inkomstutjämning	0,00	0,00	0,00	0,00
833	Utjämningsbidrag för kostnadsutjämning	0,00	0,00	0,00	0,00
834	Utjämningsavgift för kostnadsutjämning	0,00	0,00	0,00	0,00
835	Införandetillägg	0,00	0,00	0,00	0,00
836	Införandeavdrag	0,00	0,00	0,00	0,00
	Finansiella intäkter	2 157,00	0,00	0,00	2 157,00
84	Finansiella intäkter	-2 157,00	0,00	0,00	-2 157,00
841	Utdelning på aktier och andelar	0,00	0,00	0,00	0,00
842	Ränteintäkter	0,00	0,00	0,00	0,00
8421	Ränteintäkter, kortfristiga fordringar	0,00	0,00	0,00	0,00
8423	Ränteintäkter, långfristiga fordringar	0,00	0,00	0,00	0,00
8426	Intern ränta, investeringar	0,00	0,00	0,00	0,00
8427	Ränta, grundkapital	0,00	0,00	0,00	0,00
845	Dröjsmålsränteintäkter	-2 157,00	0,00	0,00	-2 157,00
848	Valutakursvinster	0,00	0,00	0,00	0,00
8481	Orealiserade valutakursvinster, kortfristiga	0,00	0,00	0,00	0,00
8482	Orealiserade valutakursvinster, långfristiga	0,00	0,00	0,00	0,00
8483	Realiserade valutakursvinster, kortfristiga	0,00	0,00	0,00	0,00
8484	Realiserade valutakursvinster, långfristiga	0,00	0,00	0,00	0,00

Bokslut per 05-12-31

Förvaltning: 169 Miljöförvaltningen

Resultaträkning

Konto	Text	Saldo KR			
		externt	stadens bolag	internt	totalt
849	Övriga finansiella intäkter	0,00	0,00	0,00	0,00
	Finansiella kostnader	-174,00	0,00	0,00	-174,00
85	Finansiella kostnader	174,00	0,00	0,00	174,00
852	Räntekostnader	0,00	0,00	0,00	0,00
8521	Räntekostnader, kortfristiga skulder	0,00	0,00	0,00	0,00
8523	Räntekostnader, långfristiga skulder	0,00	0,00	0,00	0,00
8526	Intern ränta, investeringar	0,00	0,00	0,00	0,00
8527	Ränta, grundkapital	0,00	0,00	0,00	0,00
853	Ränta på pensionsskuld	0,00	0,00	0,00	0,00
855	Kostnader för dröjsmålsränta	174,00	0,00	0,00	174,00
857	Bank- och postgirokostnader	0,00	0,00	0,00	0,00
858	Valutakursförluster	0,00	0,00	0,00	0,00
8581	Orealiserade valutakursförluster, kortfristiga	0,00	0,00	0,00	0,00
8582	Orealiserade valutakursförluster, långfristiga	0,00	0,00	0,00	0,00
8583	Realiserade valutakursförluster, kortfristiga	0,00	0,00	0,00	0,00
8584	Realiserade valutakursförluster, långfristiga	0,00	0,00	0,00	0,00
859	Övriga finansiella kostnader	0,00	0,00	0,00	0,00
	Resultat före extraordinära poster	-89 628 586,01	1 587 705,61	-12 354 690,99	-100 395 571,39
	Extraordinära intäkter	0,00	0,00	0,00	0,00
870	Extraordinära intäkter	0,00	0,00	0,00	0,00
	Extraordinära kostnader	0,00	0,00	0,00	0,00
880	Extraordinära kostnader	0,00	0,00	0,00	0,00
	Årets resultat	-89 628 586,01	1 587 705,61	-12 354 690,99	-100 395 571,39
891	Årets förändring av resultatfond	0,00	0,00	0,00	0,00
8911	Ökning av resultatfond	0,00	0,00	0,00	0,00
8912	Minskning resultatfond	0,00	0,00	0,00	0,00

Ekonomichefens underskrift _____ den 2006-01-18.....

Handläggarens underskrift _____ den 2006-01-18.....

Förvaltning:169 Miljöförvaltningen		KR		Anm.
		2004	2005	
Konto	Text			
1	Tillgångar	10 677 613,79	21 022 368,98	
	Anläggningstillgångar	0,00	0,00	
10	Immateriella anläggningstillgångar	0,00	0,00	
101	Balanserade utg. för forskn.- o utvecklingsarb. och likn. arb.	0,00	0,00	
11	Mark, byggnader och tekniska anläggningar	0,00	0,00	
111	Markreserv	0,00	0,00	
112	Verksamhetsfastigheter	0,00	0,00	
113	Fastigheter för affärsverksamhet	0,00	0,00	
114	Publika fastigheter	0,00	0,00	
115	Fastigheter för annan verksamhet	0,00	0,00	
116	Övriga fastigheter	0,00	0,00	
117	Pågående ny- till och ombyggnad	0,00	0,00	
118	Exploateringsmark	0,00	0,00	
12	Maskiner och inventarier	0,00	0,00	
121	Maskiner	0,00	0,00	
122	Inventarier	0,00	0,00	
123	Byggnadsinventarier	0,00	0,00	
124	Bilar och andra transportmedel	0,00	0,00	
126	Förbättringsutgifter på fastigheter ej ägda av staden	0,00	0,00	
127	Leasingavtal	0,00	0,00	
128	Konst	0,00	0,00	
129	Övriga maskiner och inventarier	0,00	0,00	
13	Finansiella anläggningstillgångar	0,00	0,00	
132	Aktier och andelar	0,00	0,00	
133	Obligationer och andra värdepapper	0,00	0,00	
134	Certifikat	0,00	0,00	
135	Långfristiga fordringar	0,00	0,00	
1351	Långfristiga fordringar	0,00	0,00	
1352	Anläggningslån slutna redovisningsenheter	0,00	0,00	
137	Bostadsrätter	0,00	0,00	
138	Grundfonskapital	0,00	0,00	
139	Värdereglering av värdepapper och långfristiga fordringar	0,00	0,00	
	Omsättningstillgångar	10 677 613,79	21 022 368,98	
14	Förråd, lager och exploateringsfastigheter	0,00	0,00	
141	Förråd och lager	0,00	0,00	
145	Pågående arbeten för annans räkning	0,00	0,00	
147	Exploateringsfastigheter	0,00	0,00	

Förvaltning:169 Miljöförvaltningen		KR		Anm.
		2004	2005	
Konto	Text			
15	Kundfordringar	4 415 964,00	4 519 490,38	
159	<i>Därav värdeereglering kundfordringar</i>	-204 185,00	-220 485,00	
16	Diverse kortfristiga fordringar	891 453,50	3 517 004,58	
160	Moms i Ludvika-systemet, 5% och 18% - nivån	0,00	0,00	
161	Fordringar hos anställda	2 638,50	70 465,00	
162	Ludvikamoms, 6% - nivån	0,00	0,00	
163	Fordringar hos leverantörer	0,00	0,00	
164	Kortfristig del av långfristiga fordringar	0,00	0,00	
165	Fordringar hos staten och EU	792 105,00	3 385 589,58	
166	Andra kortfristiga fordringar	96 710,00	60 950,00	
1661	<i>Därav rörelsekapital, internbanken</i>	0,00	0,00	
1662	<i>Därav kortfristig lånefordran, internbanken</i>	0,00	0,00	
167	Ingående mervärdesskatt	0,00	0,00	
168	Fordran mervärdesskatt, redovisningskonto	0,00	0,00	
169	Värdeereglering av diverse kortfristiga fordringar	0,00	0,00	
17	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5 340 196,29	12 955 874,02	
171	Förutbetalda kostnader	3 524 125,05	645 552,02	
174	Förutbetalda räntekostnader	0,00	0,00	
175	Upplupna intäkter	1 816 071,24	12 310 322,00	
176	Upplupna ränteintäkter	0,00	0,00	
178	Upplupna skatteintäkter	0,00	0,00	
179	Övriga interimfordringar	0,00	0,00	
18	Kortfristiga placeringar	0,00	0,00	
182	Aktier och andelar	0,00	0,00	
183	Obligationer, förlagsbevis m.m.	0,00	0,00	
189	Nedskrivning av kortfristiga placeringar	0,00	0,00	
19	Kassa och bank	30 000,00	30 000,00	
1911	Förskottskassa för nämndens verksamhet, ränteberäknad	30 000,00	30 000,00	
1912	Förskottskassa, förmedlade medel, egna medel, ej ränteberäknad	0,00	0,00	
192	Postgiro	0,00	0,00	
194	Checkkonto	0,00	0,00	
195	Bank	0,00	0,00	
196	Checkkonto, koncernkonto	0,00	0,00	
2	Skulder och eget kapital	-10 677 613,79	-21 022 368,98	
20	Eget kapital	3 336 865,01	-6 501 682,43	
201	Eget kapital, ingående värde	19 469 340,33	3 336 865,01	
2011	Eget kapital, ingående värde	19 469 340,33	3 336 865,01	

Förvaltning:169 Miljöförvaltningen		KR		Anm.
Konto	Text	2004	2005	
2012	Eget kapital, ingående värde resultatfond	0,00	0,00	
202	Årets resultat	-16 132 475,32	-9 838 547,44	
2021 *	Därav upp/nedskrivning av eget kapital	0,00	0,00	
2021	Årets resultat	-16 132 475,32	9 838 547,44	
2022	Avsättning till/ianspråktagande av resultatfond	0,00	0,00	
22	Avsättningar	0,00	0,00	
221	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	0,00	0,00	
2211	<i>Därav avsättningar för pensioner intjänade fr o m 1998</i>	0,00	0,00	
2212	<i>Därav avsättningar för garantipensioner</i>	0,00	0,00	
225	Avsättning löneskatt	0,00	0,00	
228	Andra avsättningar	0,00	0,00	
23	Långfristiga skulder	0,00	0,00	
232	Checkkredit	0,00	0,00	
234	Lån i banker och kreditinstitut	0,00	0,00	
2341	<i>Därav obligationslån</i>	0,00	0,00	
235	Lån i utländsk valuta	0,00	0,00	
2351	<i>Därav obligationslån</i>	0,00	0,00	
236	Anläggningslån	0,00	0,00	
239	Övriga långfristiga skulder	0,00	0,00	
	Kortfristiga skulder	-14 014 478,80	-14 520 686,55	
24	Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,00	0,00	
241	Kortfristiga låneskulder, externt	0,00	0,00	
242	Kortfristig del av långfristig skuld, externt	0,00	0,00	
243	Kortfristiga lån i utländsk valuta	0,00	0,00	
246	Kortfristiga låneskulder, internbanken	0,00	0,00	
2461	Rörelsekapital internbanken	0,00	0,00	
2462	Kortfristiga låneskulder internbanken	0,00	0,00	
2463	Löpande räkning i stadskassan	0,00	0,00	
248	Förskott från kund	0,00	0,00	
249	Övriga kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,00	0,00	
2491	<i>Därav deponerade medel</i>	0,00	0,00	
2492	<i>Därav skuldfonder</i>	0,00	0,00	
2493	<i>Därav förmedlade medel, boutredningsmedel</i>	0,00	0,00	
2494	<i>Därav förmedlade medel, pensioner</i>	0,00	0,00	

Förvaltning:169 Miljöförvaltningen		KR		Anm.
Konto	Text	2004	2005	
25	Leverantörsskulder	-11 695 552,56	-9 581 429,23	
26	Moms och särskilda punktskatter	0,00	0,00	
268	<i>Därav mervärdeskatt, redovisningskonto</i>	0,00	0,00	
269	<i>Därav särskilda punktskatter</i>	0,00	0,00	
27	Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	0,00	0,00	
271	Personalens källskatt	0,00	0,00	
272	Personalens kvarskatt	0,00	0,00	
273	Införsel	0,00	0,00	
274	Lönesparande	0,00	0,00	
275	Kollektivförsäkringar	0,00	0,00	
276	Fackföreningsavgifter	0,00	0,00	
277	Sociala avgifter enligt lag och särskild löneskatt	0,00	0,00	
279	Övriga löneavdrag	0,00	0,00	
28	Övriga kortfristiga skulder	-1 530 308,08	-386 223,43	
281	Skulder till staten	0,00	0,00	
282	Nettolöner	0,00	0,00	
289	Övriga kortfristiga skulder	-1 530 308,08	-386 223,43	
29	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-788 618,16	-4 553 033,89	
291	Upplupna löner	-67 388,72	-158 640,00	
292	Upplupna semesterlöner	0,00	0,00	
293	Upplupna sociala avgifter	-28 842,36	-67 898,00	
294	Upplupna räntekostnader	0,00	0,00	
295	Förutbetalda intäkter	0,00	-1 486 675,00	
296	Upplupna pensionskostnader, individuell del	0,00	0,00	
298	Förutbetalda skatteintäkter	0,00	0,00	
299	Övriga interimsskulder	-692 387,08	-2 839 820,89	
2994	<i>Därav upplupna skatteskulder</i>	0,00	0,00	
	**Värde av framtida betalningsförpliktelser (leasing)	0,00	0,00	

* avser upp/nedskrivning av eget kapital vid slutet redovisningsenhet vid fsg eller värdeöverföring

** Frivillig tilläggsuppgift

Ekonomichefens underskrift

den 2006-01-18

Handläggarens underskrift

den 2006-01-18.....

Förvaltning:169 Miljöförvaltningen

INGÅENDE BALANS NÄMNDENS RÖRELSEKAPITAL		-3 336 865,01
INGÅENDE BALANS NÄMNDENS ANLÄGGNINGSKAPITAL		0,00
Text	Debet	Kredit
UTFALL		
Kostnader	172 590 760,18	
Intäkter		72 195 188,79
Saldo	0,00	100 395 571,39
Investeringsutgifter (även nyutlåning,amorteringar)	0,00	
Investeringsinkomster (även upplåning försäljning av anl.tillg, amorteringar)		0,00
Saldo	0,00	0,00
SUMMA	172 590 760,18	172 590 760,18
STADSKASSANS KONTON		
Externa inbetalningar konton 1921, 1951 (+)	62 109 561,25	
Interna inbetalningar konton 903 (+)	0,00	
Externa utbetalningar konton 1924, 1954 (-)		-79 658 623,63
Interna utbetalningar konton 905 (-)		-92 685 056,45
Saldo	110 234 118,83	0,00
SUMMA	172 343 680,08	172 343 680,08
FORDRAN PÅ / SKULD TILL STADSKASSAN		9 838 547,44
KORR FÖR AVSKRIVNINGAR		0,00
KORR FÖR RESULTATPÅVERKANDE NEDSKRIVNINGAR		0,00
ÅRETS FÖRÄNDRING AV RESULTATFOND		0,00
ÅRETS FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL		9 838 547,44
UTGÅENDE BALANS NÄMNDENS RÖRELSEKAPITAL		6 501 682,43
UPPSKRIVNINGAR-AVSKRIVNINGAR - NEDSKRIVNINGAR		0,00
INVESTERINGSUTGIFTER - INVESTERINGSINKOMSTER		0,00
ÅRETS FÖRÄNDRING AV ANLÄGGNINGSKAPITAL		0,00
UTGÅENDE BALANS NÄMNDENS ANLÄGGNINGSKAPITAL		0,00
ÅRETS FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL		9 838 547,44
UTGÅENDE BALANS NÄMNDENS KOMMUNKAPITAL		6 501 682,43

Ekonomichefens underskrift _____ den ...2006-01-18.....

Handläggarens underskrift _____ den ...2006-01-18.....

Bilaga 3 Personalberättelse 2005

Personalberättelsen innehåller en beskrivning av personalstrukturen och en redogörelse för och uppföljning av det personalpolitiska arbetet under 2005.

Personalstatistik om medarbetarna på Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningen följer sedan flera år utvecklingen av antalet medarbetare, fördelning kvinnor/män, ålder, frånvaro och personalomsättning. Med dessa fakta som grund kan vi följa upp och planera för rekrytering, kompetensutveckling och andra åtgärder inom personalområdet.

Antalet medarbetare

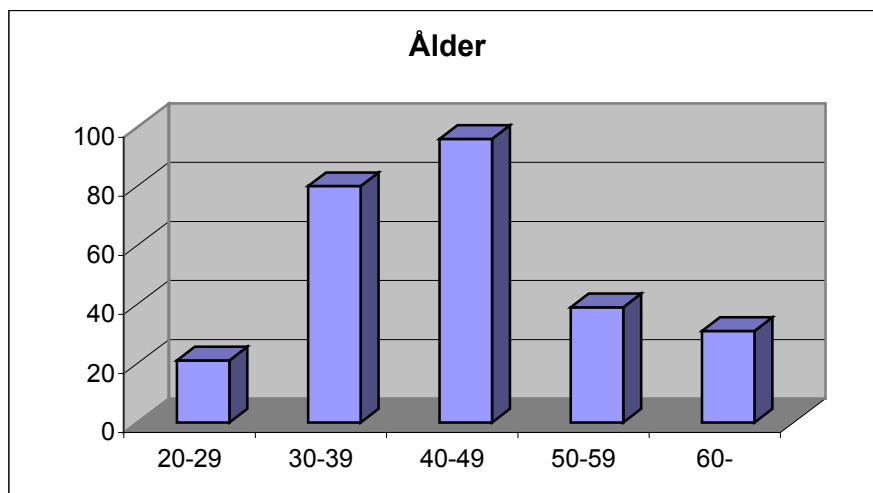
Miljöförvaltningen hade vid årets slut 215 tillsvidareanställda medarbetare, vilket är 35 fler än föregående år. Antalet tidsbegränsat anställda var 42, vilket är fem fler än föregående år.

Kvinnor & män

Sedan ett antal år har förvaltningen en jämn fördelning. 57 procent av medarbetarna är kvinnor och 43 procent är män. På avdelningsnivå är det inte riktigt lika jämnt även om det är jämnare än föregående år. Miljöövervakningen har 52 procent män, Staben 68 procent män, Hälsoskydd 64 procent kvinnor, Administrationen 57 procent kvinnor, Plan och miljö 58 procent kvinnor och Livsmedelskontrollen 64 procent kvinnor.

Ålder

38 procent av medarbetarna är under 40 år, en något lägre andel än föregående år. Åldersspridningen på förvaltningen som helhet är bra.

Frånvaro

Tidsanvändning		
	<u>2005</u>	<u>2004</u>
Arbetad tid	77%	78%
Sjukfrånvaro	4,4%	4,5%
Lagl. frånvaro	6,5%	5,8%
Semester	8,1%	9,1%
Övrig frånvaro ¹	4,3%	2,3%

1. T.ex. ledighet för att söka annat arbete.

Sjukfrånvaron har minskat något och ligger på en fortsatt låg nivå. I övrigt är det ingen större skillnad mot föregående år. Andelen arbetad tid har de senaste tio åren varierat mellan 75 procent och 81 procent.

Personalomsättning

Personalomsättningen uttrycks i den procentuella andelen avgångar av medeltalet tillsvidareanställda under året. Personalomsättningen har de senaste åren haft följande utveckling:

<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>
9,9%	17%	9,2%	3%	2,1%	4,1%

43 medarbetare har tillsvidareanställts under året, av dessa var 19 redan anställda tidsbegränsat i förvaltningen. 11 medarbetare har rekryterats eller överförs från annan förvaltning i staden och 13 medarbetare har rekryterats externt.

Åtta tillsvidareanställda medarbetare har slutat varav en pga. pension.

38 medarbetare har anställts för projekt, vikariat eller andra tidsbegränsade anställningar. 16 tidsbegränsat anställda har slutat under året, fyra slutade på egen begäran och 12 för att arbetsuppgifterna upphört.

Personalomsättningen är fortfarande låg. Ett mycket stort antal rekryteringar har gjorts under året. Antalet anställningar har utökats i budget och ny verksamhet har också förts över från stadsledningskontoret. Många rekryteringar har gjorts till tidsbegränsade projekt inom miljömiljarden och kompetensfonden samt till vikariat.

Intresset för Miljöförvaltningens anställningar är stort och vi har haft många ansökningar till lediga arbeten.

Personalpolitiskt arbete

Miljöförvaltningens personalpolitiska arbete vilar på samverkansavtalet och policydokument inom områdena introduktion, arbetsmiljö, jämställdhet, hälsa, kompetensutveckling, lön och medarbetarsamtal.

Året har präglats av arbetet med projektet för verksamhetsutveckling och förvaltningens flytt till nya lokaler. Detta har tagit resurser i anspråk och inneburit omprioriteringar inom personalområdet. VU-projektet har startat ett utvecklingsarbete även inom personalområdet som på sikt kommer att leda till förbättringar.

Personalomsättningen som hade en topp år 2001 fortsätter att vara låg. Detta är positivt då förvaltningen behöver behålla kompetens efter några år med hög personalomsättning.

Den individuella löneutvecklingen och kopplingen till utfört arbete är väsentlig för medarbetarnas trivsel. Grunden är en tydlig beskrivning av arbetsuppgifter och de krav som arbetet ställer. Under året har arbetet med arbetsvärdering fortsatt men inte kunnat slutföras som var planerat.

Förhandlingar om ett nytt flexiblare arbetstidsavtal har inletts och kommer att slutföras i början av 2006. Årets löneöversyn genomfördes enligt samtalsmodellen med flertalet fackliga organisationer och avslutades på 2,5%.

Personalsociala åtgärder

Förvaltningen försöker på olika sätt att främja vi-anda, trivsel och ge uppmuntran åt medarbetarna. Återkommande är:

- Välkomstblomma till nyanställda
- Fritt kaffe
- Julklapp
- Personalfest
- Uppvaktning vid 50- och 60-årsdagar

Arbetsmiljö

Det hälsoarbete som bedrivits har resulterat i att förvaltningen blivit en hälsodiplomerad arbetsplats. Ett omfattande friskvårdsprogram med många olika aktiviteter har genomförts. Varje avdelning har utbildade friskvårdsombud. Hälsa och friskvård tas upp i medarbetarsamtalen och friskvård uppmuntras. Hälsoarbetet bidrar till att öka välbefinnandet, motverka stress och stärka samhörigheten. Ett seminarium om hantering av stress har genomförts.

Arbetsmiljöarbetet har i stort följt förvaltningens och avdelningarnas arbetsmiljöplaner för året. Den planerade enkäten om inomhusmiljön har inte genomförts pga. flytt till nya lokaler. Särskilda tema-APT om arbetsmiljö har inte genomförts men arbetsmiljöfrågorna är en stående punkt på varje APT. För att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet har en ny fördelning av arbetsmiljöuppgifter och nya rutiner tagits fram. Alla arbetsplatsträffar har haft utbildning i samverkan där även arbetsmiljöarbetet tagits upp. Den fysiska arbetsmiljön har ytterligare förbättrats genom flera höj- och sänkbara skrivbord och byte av gamla PC.

Miljöförvaltningens fritids- och intresseförening, MIFF, har en omfattande verksamhet. Alla medarbetare är automatiskt medlemmar i MIFF och föreningen drivs av intresserade medarbetare. Under 2005 har MIFF bl.a. anordnat räkfrossa, surströmmingsfest, massagekurs, navigationsutbildning och inflyttningsaktiviteter i våra nya lokaler.

Miljöförvaltningen har avtal om företagshälsovård med S:t Erikshälsan. S:t Erikshälsan deltar i såväl det förebyggande arbetet som i rehabilitering.

Förvaltningens krisgrupp har träffats regelbundet för att upprätthålla kompetensen.

Jämställdhet och mångfald

Flera års aktivt jämställdhetsarbete har skapat bättre möjligheter att förena föräldraskap och förvärvsarbete exempelvis genom flexibla arbetstider och särskilda medarbetarsamtal vid föräldraledighet. Under året har vi främst inriktat oss på att bevaka vad som tidigare uppnåtts och sett till att policy och planer efterlevs. Förvaltningen finns med på JämO:s hemsida som ett exempel på en arbetsplats som nått långt i arbetet med förena föräldraskap och förvärvsarbete.

Miljöförvaltningen deltar i stadens nätverk för jämställdhet och mångfald bland anställda i Stockholms stad. En formulering om mångfald avseende ålder, kön och etnisk bakgrund ingår i samtliga platsannonser.

De planerade särskilda insatserna för mångfald med tema-APT och en utbildning för chefer har inte kunnat genomföras. Arbetsbelastningen har krävt omprioriteringar. Arbetet med mångfaldsfrågorna har framförallt innefattat rekrytering och lönekartläggning.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Ett sätt att säkerställa kompetensförsörjningen är att samarbeta med universitet och högskolor. Sedan lång tid tar vi emot praktikanter och studenter som genomför sina examensarbeten hos oss. Även i övrigt är samarbetet med universitet och högskolor omfattande.

Ett mycket stort antal rekryteringar har gjorts under året som ställt stora krav på rekryteringsadministration och introduktion. En gemensam introduktionsdag genomfördes under hösten.

Förvaltningens policy för kompetensutveckling är ett led i vår strategiska satsning på kompetensutveckling och utgör grunden för de utvecklingsinsatser som genomförs. Utvecklingsinsatserna har under året följt de planer som arbetats fram för varje avdelning och för förvaltningen som helhet. En del omprioriteringar har fått göras och alla planerade insatser har inte kunnat genomföras.

Exempel på genomförda utbildningar är energi i tillsynen, projektledarutbildning, utbildning i språkvård och svåra samtal. Flera chefer har deltagit i kompetensfondens olika seminarier och utbildningar.

Varje medarbetare har en individuell utvecklingsplan som utgår från förvaltningens mål och strategier. Den individuella planen tas fram och följs upp i medarbetarsamtalet.

Miljöförvaltningen deltar i stadens pilotförsök med kompetenskonton. Intresset ökar för varje år och det är nu 28 medarbetare som sparar i kompetenskonto. I takt med att spartiden ökar är det också flera medarbetare som tar ut från sitt sparande till egen kompetensutveckling.

Den årliga inventeringen över Miljöförvaltningens formella kompetens, dvs. utbildningsnivån, visar bl.a. att över 85 procent av medarbetarna har högskolekompetens. Siffran har ökat i takt med nya rekryteringar.

Bilaga 4. Uppföljning av Miljöförvaltningens interna miljöprogram

SAMMANFATTNING

MILJÖEFFEKTIVA TRANSPORTER: Positivt resultat då flyg inte används vid längre inrikes tjänsteresor, alla egna fordon är miljöbilar. Däremot har andelen miljöbränsle minskat något men uppfyller i stort sett målsättningen.

SÄKRA VAROR: Mest miljömärkta varor köps in och varor med PVC och kadmium undviks. Vid anskaffningen av datorer har stadens ramavtal måste följas varför dessa inte blev miljömärkta. Andelen ekologiskt inköpt livsmedel har inte kunnat följas upp för 2005.

HÅLLBAR ENERGIANVÄNDNING: Trenden under 2000-talet visar hittills på en minskande elförbrukning per anställd. Detta är en effekt av att fler anställda ryms inom lokalerna.

MILJÖEFFEKTIV AVFALLSHANTERING: Förvaltningen använder den rutin som infördes 2004. Farligt avfall tas nu om hand på ett säkrare sätt.

FÖRBRUKNING PAPPER & KONTORMATERIAL: Svårt att följa upp och statistiken är endast indikatorer över en längre period. Kopieringspappret visar dock visar en nedåtgående trend.

MÅL OCH ÅTAGANDEN 2005

Miljöprogrammets mål 1 – MILJÖEFFEKTIVA TRANSPORTER

Miljöförvaltningens transporter ska genomföras så miljöanpassat som möjligt

ÅTAGANDEN

- 90 procent av bränslet i etanolbilarna ska vara E 85.

Resultat: utfallet är 86 % per helår.

- 80 procent av bränslet i biogasbilarna ska vara biogas.

Resultat: utfallet är 77 % per helår.

- All tvätt av bilar ska ske på tvättanläggningar med recirkulation av vatten samt metallavskiljning.

Resultat: Uppföljningen är inte fullständig, men de avdelningar som svarar för den absoluta majoriteten av bilarna tvättar alltid på sådana tvättanläggningar.

- Tjänsteresor som är kortare än 50 mil bör inte ske med flyg om X2000 trafikerar sträckan.

Resultat: Uppfyllt.

- Samtliga bilar som köps in ska vara miljöbilar.

Resultat: Uppfyllt.

Miljöprogrammets mål 2 – SÄKRA VAROR

Alla varor och tjänster som köps av Miljöförvaltningen ska vara så miljöanpassade som det i varje enskilt fall är möjligt

De varor som köps in ska vara fria från miljöfarliga ämnen så långt det går. Genom att välja miljömärkta produkter minskar behovet att undersöka varornas miljöfarlighet.

ÅTAGANDEN

- *Varor som köps in får endast i undantagsfall innehålla PVC.*

Resultat: Kablar i elprodukter som köps in innehåller PVC och det finns tyvärr inga alternativ – därutöver köptes inte varor innehållande PVC. Vid förvaltningens anskaffning av datorer har stadens ramavtal måst följas vilket inte möjliggjorde val av miljömärkta datorer.

- *Alla kemiska produkter som används ska vara miljömärkta.*

Resultat: Endast röktändstickor som inte varit miljömärkta har köpts in, men de används numera mycket sällan.

- *Alla batterier som köps in ska vara kadmiumfria.*

Resultat: Uppfyllt.

- *Alla färgampuller och tonerkassetter till skrivare ska vara återvinningsbara.*

Resultat: Uppfyllt.

- *Endast lågenergilampor köps in.*

Resultat: Uppfyllt.

- *Konsulter och leverantörer av varor och tjänster ska redogöra för sitt interna miljöarbete.*

Resultat: Vid upphandlingar med anbudsförfarande efterfrågas alltid sådan redogörelse rutinmässigt medan det är osäkert om detta görs vid mindre inköp.

- *Leverantörer av varor ska redovisa innehållet i produkter.*

Resultat: Brister i uppföljningsrutin gör det svårt att enkelt se om detta krävs av leverantörer.

- *15 procent av inköpta livsmedel ska vara ekologiskt framställda.*

Resultat: Uppföljning av andel ekologiskt framställda livsmedel har inte gjorts för 2005. En bättre uppföljningsmetod behövs för att ge hela bilden. Med inköp räknas även måltider vid externa utbildningar och konferenser samt representation.

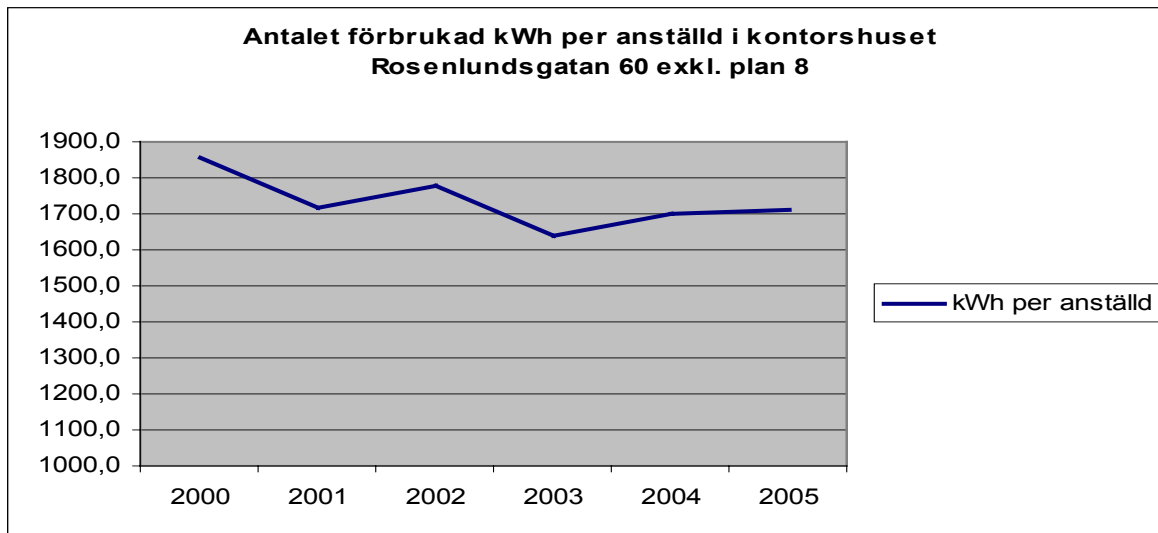
Miljöprogrammets mål 3 – HÅLLBAR ENERGIANVÄNDNING

Miljöförvaltningens energianvändning ska minimeras

ÅTAGANDE

- *Elförbrukningen (kontorsapparater, belysning) ska fortsätta att minska. Under år 2005 ska förbrukningen inte öka och helst minska.*

Resultat: Förvaltningens kontorslokaler var under året spridd på flera håll på Rosenlundsgatan med särskilda el-abonnemang för respektive lokal. Redovisning som visar den faktiska elförbrukningen fås löpande endast för den största lokalen (Rosenlundsgatan 60 exkl. plan 8) och därför ingår bara förbrukningen där i uppföljningen. Förbrukningen redovisas per anställd då antalet personer påverkar förbrukningen. Endast antalet anställda som haft sin arbetsplats i lokalen ingår i redovisningen. Det går dock inte att fastställa det exakta antalet som ska ingå då antalet personer i lokalen växlat under året. Över perioden 2000-2005 har trenden varit en minskande förbrukning per anställd, se diagram nedan. Jämfört med år 2004 har förbrukningen under 2005 ökat mindre än en procent. Förändringen ligger inom felmarginalen då så få som tre personer i antalet anställda förändrar resultatet med ett par procentenheter. En slutsats som kan dras av utvecklingen över åren är att antalet anställda som ryms inom lokalerna påverkar statistiken. Yteffektivitet är alltså en faktor att ta i beaktande för energiförbrukning. Detta säger förmodligen också att en del förbrukning inte påverkas av antalet anställda utan mer är konstant förbrukning kopplad till allmän belysning, grundförbrukning i apparater osv.

Miljöprogrammets mål 5 – MILJÖEFFEKTIV AVFALLSHANTERING

Miljöförvaltningens avfall ska minimeras och hanteras så miljöanpassat som möjligt

Förvaltningens verksamhet ger upphov till farligt avfall och annat avfall. Exempel på farligt avfall är batterier, lysrör och kasserad elektronik. Annat avfall är t ex kasserad inredning och förpackningar.

ÅTAGANDE

- *Allt farligt avfall som genereras på Miljöförvaltningen ska lämnas till föreskriven sluthantering.*

Resultat: Uppfyllt. Förvaltningen har haft en fastställd och dokumenterad rutin för omhändertagande av förvaltningens avfall. Avfallet har tagits om hand av en kontrakterad avfallsentreprenör. Genom rutinen har allt avfall tagits om hand på ett systematiskt sätt med många olika avfallsfraktioner, bland annat papper/trä/plast som inte återvinns utan bränns och utsorterad deponi som inte återvinns eller bränns. Särskilt viktigt är det att farligt avfall utgör en egen fraktion och omhändertas löpande. Avfallshanteringen vid utrensningarna inför flytten till Tekniska Nämndhuset har särskilt uppmärksammats så att även stora mängder avfall kunnat tas om hand.

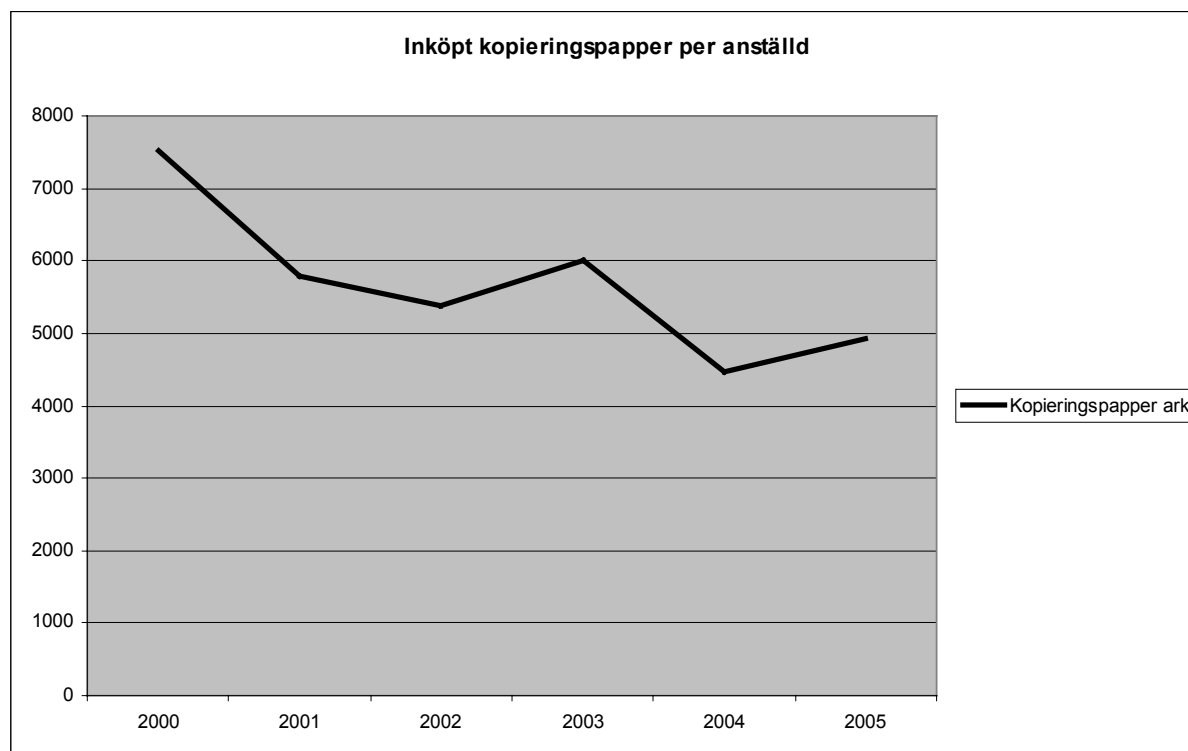
Detta mål handlar om att vara allmänt resurssnål och träffar flera av målen i miljöprogrammet genom att inte öka transporter, energianvändning och avfall

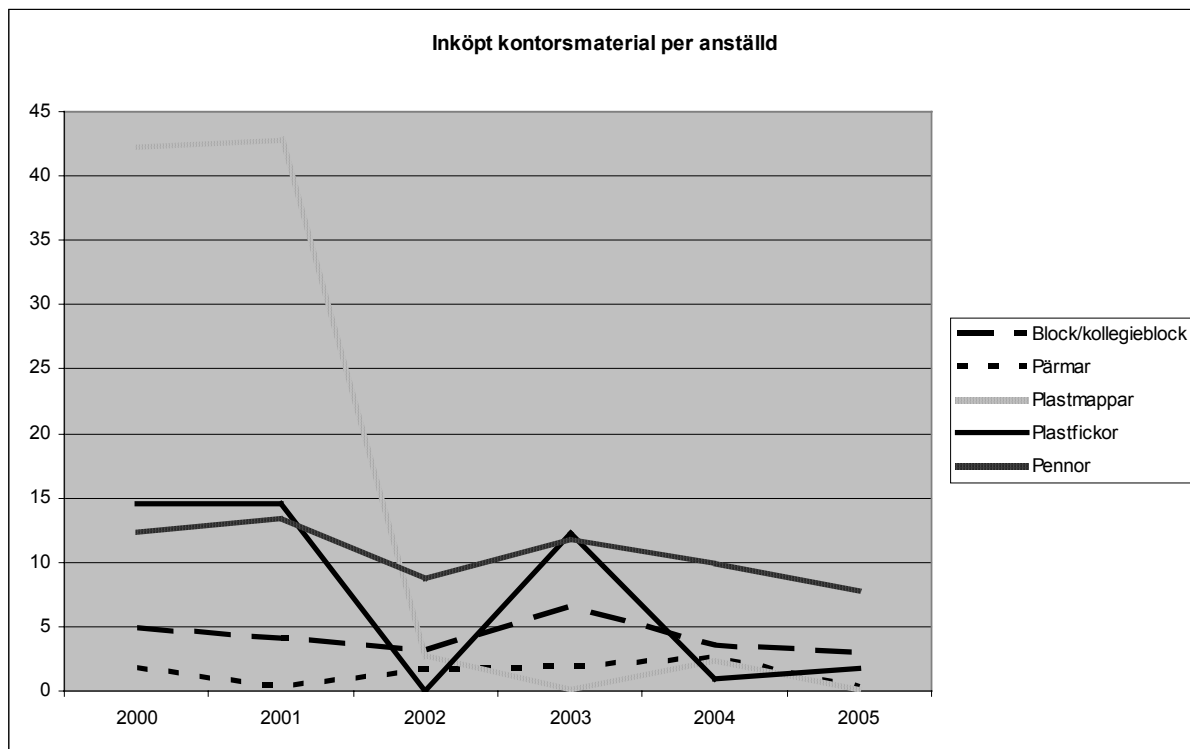
Miljöförvaltningens förbrukning av papper och övrigt kontorsmaterial ska vara oförändrad

ÅTAGANDEN

- Förbrukningen av kontorspapper ska vara oförändrad jämfört med 2004 (papper, block, kuvert).
- Förbrukningen av kontorsmaterial ska vara oförändrat jämfört med 2004.

Resultat: Förbrukningen redovisas genom förvaltningens centrala inköp av vissa utvalda varor som förbrukas i större mängder. Uppföljningen avser endast att indikera förbrukningen. En svårighet är att varorna vid ett inköpstillfälle kan förbrukas under en lång period därefter och inköpen kan variera kraftigt mellan åren, både uppåt och neråt, beroende på vilken sida om ett årsskifte ett inköp hamnar. Därför är jämförelser under längre tidsperioder säkrare för att visa eventuella trender. Den trend som tydligast syns är att inköp av kopieringspapper minskar under perioden. Förbrukningen påverkas främst av antalet anställda och därför redovisas inköpta varor utslaget per anställd. Respektive års personalberättelse har varit källan för antalet anställda. De senaste årens förbrukning av kopieringspapper visas i diagram här nedan. Det andra diagrammet beskriver förbrukningen av andra kontorsartiklar och åskådliggör de kraftiga svängningar i inköpen som nämns i detta stycke.

Bilaga 5 Uppföljning av Miljöförvaltningens Handikapplan 2005

Nedanstående målområden är inte relevanta för förvaltningens verksamhet och följs inte upp.

2. Medicinsk vård och behandling.	10. Kultur.	19. Personalutbildning.
3. Rehabilitering.	11. Rekreation och idrott.	21. Tekniskt och ekonomiskt samarbete.
4. Stöd och service.	12. Religion.	22. Internationellt samarbete.
8. Ekonomi och social trygghet.	15. Lagstiftning.	
9. Familjeliv och personlig integritet.	17. Samordning.	

FÖRUTSÄTTNINGAR

1. Ökad medvetenhet

Mål: Staden ska bidra till att öka kunskapen om funktionshindrades möjligheter och behov. Genom riktade informationsinsatser ska medvetenheten hos stadens medborgare, näringsliv och hos anställda inom stadens förvaltningar förbättras. Stadens information, såväl skriftlig som muntlig, ska vara tydlig och begriplig. Den ska vara anpassad efter de olika målgruppernas möjligheter att tillgodogöra sig informationen.

Konkreta åtgärder	Tidplan för åtgärdernas genomförande	Ansvarig	Kostnad
Bjuda in personal och förtroendevalda till föreläsningar med sakkunniga t.ex <ul style="list-style-type: none"> - Handikappombudsmannen - Tillgänglighetskonsult - Representanter från handikapporganisationer 	2005	Handikapp – rådet Miljöförvaltningen	Föreläsningsarvode
Uppföljning Stadens funktionshindradsombudsman informerade vid möte den 5 april 2005 med berörda nämnders samt bolagsstyrelsers presidier, berörda förvaltningschefer eller VD:ar och handikapprådet. Samtliga ledamöter i berörda nämnder och styrelser samt förvaltningschefer och VD:ar inbjöds till möte den 8 november 2005 med handikapprådet, funktionshindradsombudsmannen och Malin Bernt från Kommun HSO.			

HUVUDOMRÅDEN

5. Tillgänglighet

Stockholms stads handikappolitiska inriktningsmål

Mål: All ny- och ombyggnation ska planeras så att byggnaderna blir tillgängliga för alla. De brister som finns i befintliga inre och yttre miljöer ska successivt åtgärdas. Staden ska också se till att personer med funktionshinder får tillgång till information och möjlighet till kommunikation.

Konkreta åtgärder	Tidplan för åtgärdernas genomförande	Ansvarig	Kostnad
<p>Fortsatt allergiförebyggande arbete genom att inarbeta allergifrågorna i kommande folkhälsoprogram och i förvaltningens miljöutredning.</p> <p>Fortsatt arbete med att stödja och verka för att verksamheterna bedriver lagstadgad egenkontroll enligt Miljöbalken för att säkra en god inom- och utomhusmiljö ur allergi och hälsosynpunkt.</p> <p>Fortsatt arbete med att göra förvaltningens informationsmaterial tillgängligt för bl.a synskadade.</p>	2005	Miljöförvaltningen/Avdelningen för hälsoskydd Informationsenheten.	För utgivning av informationsmaterial
<p>Uppföljning</p> <p>Astma- och allergifrågorna integreras i ett projekt om egenkontroll för skolor. Allergifrågorna arbetas även in i kommande miljöprogram respektive folkhälsoprogram.</p> <p>Uppföljning för inläsningstjänster och kommer att ansluta sig till stadens informationstekniska plattform</p>			

6. Utbildning

Stockholms stads handikappolitiska inriktningsmål

Mål: Alla elever, oavsett funktionsförmåga, ska ha en kvalitativt god utbildning på grundskole-, gymnasie-, och högskolenivå. Utbildningen ska vara integrerad med den ordinarie utbildningen om inte särskilda skäl talar för annat.

Konkreta åtgärder	Tidplan för åtgärdernas genomförande	Ansvarig	Kostnad
<p>Fortsatt arbete med att stödja och verka för att verksamheterna har en lagstadgad egenkontroll enligt Miljöbalken för att säkra en god inomhusmiljö.</p>	2005	Miljöförvaltningen	
<p>Uppföljning</p> <p>Ingår i den ordinarie verksamheten.</p>			

7. Arbete

Mål: Kommunen ska verka för att personer med funktionshinder får samma möjligheter som andra till produktivt och inkomstbringande arbete. För den person vars funktionshinder omöjliggör ett lönearbete ska annan daglig verksamhet eller sysselsättning ges.

Konkreta åtgärder	Tidplan för åtgärdernas genomförande	Ansvarig	Kostnad
I samband med lokalöversyn beakta de funktionshindrades möjligheter till arbete inom förvaltningen. Vid behov anpassa arbetsplatser för funktionshindrade anställda.	2005	Miljöförvaltningen/Administrationen	
Uppföljning Behov av anpassning för funktionshindrade anställda har ej förekommit under året.			

GENOMFÖRANDE

13. Kunskap och forskning

Mål: Kunskaperna om funktionshindrade människors levnadsvillkor måste finnas inom alla nivåer av stadens förvaltning.

Konkreta åtgärder	Tidplan för åtgärdernas genomförande	Ansvarig	Kostnad
I tillsynsarbetet och informationsverksamheten uppmärksamma aktuell forskning om de funktionshindrades behov.	2005	Miljöförvaltningen	
Uppföljning Ingår i ordinarie arbetsuppgifter.			

14. Policy och planering

Mål: Handikapplanens mål ska kompletteras med konkreta handlingsplaner inom alla stadens nämnder och förvaltningar.

Konkreta åtgärder	Tidplan för åtgärdernas genomförande	Ansvarig	Kostnad
<p>I program, policy och myndighetsarbete uppmärksamma de funktionshindrades behov.</p> <p>Uppföljning I Biologisk utveckling i Stockholm (BUS) har planer för ökad tillgänglighet till naturområden för funktionshindrade beaktats. Planer på att övergå till Stockholms stads informationstekniska plattform är långt framskridna. Plattformen kommer att underlätta information och kommunikation med och för funktionshindrade.</p>	2005	Miljöförvaltningen	

16. Ekonomisk politik

Mål: Erforderliga medel ska avsätta för att förverkliga de målsättningar som finns upptagna i handikapplanen.

Konkreta åtgärder	Tidplan för åtgärdernas genomförande	Ansvarig	Kostnad
<p>Sammanträdesarvode till Handikapprådets ledamöter. Ersättning till föreläsare i utbildning för personal om handikappfrågor.</p> <p>Uppföljning Under året har arvoden för 17 sammanträden med handikapprådets ledamöter och förvaltningen betalats. Fyra ledamöter har fått arvode för att gå introduktionskurs för handikapprådet under tre halvdagar.</p>	2005	Miljöförvaltningen/MHN	

18. Handikapporganisationer

Mål: Stadens handikapporganisationer ska ha inflytande över alla frågor där de är berörda.

Konkreta åtgärder	Tidplan för åtgärdernas genomförande	Ansvarig	Kostnad
<p>Samverka med Miljö- och hälsoskyddsnämndens Handikappråd inför beslut i ärenden som kan röra handikappfrågor.</p> <p>Information till Handikapprådets ledamöter om den handläggning av ärenden och den myndighetsutövning som ingår i nämndens ansvarsområden.</p> <p>Utveckla samarbetsformerna mellan rådet och nämnden.</p> <p>Uppföljning tillsammans med handikapprådet inför verksamhetsberättelsen: Handikapprådet har under året bestått av 7 ledamöter. En ledamot har avgått under året. De nya instruktionerna för stadens handikappråd innebär bl.a. att flera nämnder och styrelser kan ha ett gemensamt handikappråd. Kommunstyrelsen har därför den 11 november 2004 fattat beslut angående gemensamt handikappråd för Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Renhållningsnämnden, Stockholm Vatten AB, Fortum Värme, Stockholm Hamn AB och Stockholm Hamnentreprenad AB. Detta har inneburit att det gemensamma rådet har prövat nya arbetsformer under året. Representanter för berörda förvaltningar och bolag har under året haft ett sammanträde för att diskutera samarbetsformer på tjänstemannanivå. Miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande, förvaltningschef och tjänsteman som utsetts som kontaktperson mellan förvaltning och handikappråd har även träffat handikapprådet för diskussion. För varje berörd förvaltning/nämnd och bolag/styrelse har en av de anställda utsetts till kontaktperson med rådet. En av dessa skall utses till huvudsekreterare enligt ett rullande schema. Kontaktpersonen för Renhållningsnämnden har utsetts till huvudsekreterare för år 2005. Rådet har haft 7 sammanträden under året. Därutöver har rådet haft två möten med berörda presidier. De berörda nämnderna och bolagsstyrelserna jämte förvaltnings- och bolagschefer har även kallats till ett gemensamt möte med handikapprådet.</p>	<p>Inför varje nämnd-sammanträde inhämta kunskaper och erfarenheter från rådets ledamöter.</p> <p>Rådet har träffar bl a MHN:s ordförande under året året.</p>	<p>Miljö- och hälsoskydds nämnden</p> <p>MHN:s presidium.</p> <p>Miljöförvaltningen.</p> <p>Handikapprådet.</p>	<p>Mötesarvoden.</p>

20. Granskning och utvärdering

Stockholms stads handikappolitiska inriktningsmål

Mål: Målen för stadens stöd till funktionshindrade ska årligen utvärderas och revideras.

Konkreta åtgärder	Tidplan för åtgärdernas genomförande	Ansvarig	Kostnad
<p>Utvärdering i samband med verksamhetsberättelse av den i egna nämnden beslutade handikapplanen.</p> <p>Uppföljning Framgår av verksamhetsberättelse för förvaltningen. Varje verksamhetsområde skall ta ansvar för erforderliga åtgärder vidtas.</p>	Årligen	Miljöförvaltningen	

Bilaga 6 Uppföljning av internkontrollplan 2005

Inledning

Förvaltningens internkontrollplan beskriver var eventuella risker finns inom förvaltningen och hur en god kontroll uppnås och vilka som har ansvar för den interna kontrollen. Nedan redovisas planens målsättningar och resultatet av uppföljningen.

Risk- och väsentlighetsanalys

Förvaltningen har på uppdrag av stadsledningskontoret, tillsammans med en konsult gjort en risk- och väsentlighetsanalys på ett mer övergripande plan redan år 2001. Denna rapport har presenterats för stadsledningskontoret som ett underlag i den totala riskbedömning som görs för stadens alla förvaltningar.

Uppföljning: Risk- och väsentlighetsanalysen behöver uppdateras eftersom nu har gått 5 år sedan den gjordes och mycket har hänt sedan dess. Bl.a. har tillsynen kraftigt förstärkts och organisationen vuxit i storlek. Projektverksamheten har vuxit mycket kraftigt i omfattning. Samtidigt förväntas förvaltningen stå inför stora förändringar genom verksamhetsutvecklingsprojektet.

Upphandling och inköp

Flera tjänster köps från externa leverantörer och det är viktigt att upphandlingar följer lagar, beslut, policies och regler så att förvaltningen inte blir föremål för rättsliga konsekvenser på grund av felaktiga upphandlingar eller inköp.

Uppföljning: Årets verksamhet inom upphandlingen visar exempel på hur felaktigt ställda krav vid en upphandling medförde att denna måste göras om. Detta har lett till att även för hårda ställda krav kan vara ett problem då det kan leda till att det inte finns leverantörer. Arbetet med upphandlingar är för tidskrävande inom förvaltningen och internkontrollproblem kan uppstå, inte minst pga. kompetensbrister och organisation. Förvaltningen söker andra former för en effektiv och säker upphandling. Under året har stödet för upphandling på förvaltningen kraftigt minskat eftersom resurserna använts i Agresso-projektet.

I internkontrollplanen betonades särskilt miljöaspekterna vid inköp och att förvaltningen lever upp till den önskade nivå som anges i det interna miljöprogrammet. Förvaltningens ambition var att ta fram en upphandlingsmanual där mer vikt skulle läggas på hur diarieföring ska ske, val av utvärderingskriterier och hur man ställer miljövillkor.

Uppföljning: Beställningsrutinen har under året kompletterats med krav på redogörelse för miljömässigheten vid inköp. Mer information behövs om den nya rutinen. Syftet har varit att få en bättre styrning och uppföljning i förhållande till det interna miljöprogrammet. Förslag till upphandlingsmanual har tagits fram men har inte kompletterats med miljöaspekter i avvaktan på projektet Miljövänlig upphandling.

Efter införandet av fakturascanning ökar behovet av en god kontroll av beställningsrutinen. Varje avdelning ska granska efterlevnaden av beställningsrutinen.

Mål: Antalet fakturor utan korrekt beställning ska minimeras.

Uppföljning: Antalet utförda beställningar har ökat markant under 2005 till följd av en ny organisation för fakturabehandling i samband med scanningen.

För att upprätthålla god budgethållning och inte få räntefakturor är det viktigt att snabbt behandla leverantörsfakturorna. Varje avdelning följer upp och arbetar aktivt med att minska tiden mellan fakturans ankommande och godkännande/attest.

Mål: Alla fakturor ska betalas inom 30 dagar, målsättningen är att attest sker inom 15 dagar.

Uppföljning: Administrationen distribuerar listor för påminnelse veckovis som visar på fakturaflödet. Fakturorna betalas inom 30 dagar. Däremot finns inte system för att följa upp attesteringen. Agresso kommer att ge bättre möjligheter till uppföljning.

Diarieföring och registerhållning

Under 2005 har det arbetats intensivt med att föra över tillsynsregistren till Ecos-systemet som kommer att ge bättre möjligheter att samordna arbetssätt och rutiner vid handläggningen samt att hitta effektiva sätt för kvalitetssäkring av uppgifter. Det nya arbetssättet kräver tydliga rutiner, formalisering av behörigheter och rätt kompetens i funktioner och rutiner. En viktig förutsättning är också att ansvarsroller som systemägarskap, systemadministration, handläggare, samordnare osv. klargörs. Till detta ska läggas behov av samordning och kvalitetsuppföljning. Kontroll av registrens kvalitet kommer att göras av Administrationen i samråd med de berörda tillsynsavdelningarna.

Uppföljning: Under året har förvaltningen slutfört sitt arbete med att föra över de större enskilda tillsynsregistren till det gemensamma systemet Ecos. En samlad registerhållning för merparten av tillsynsobjekten har uppnåtts och därigenom har bra förutsättningar skapats för en samordnad och effektiv hantering av uppgifter i handläggning och registervård. I samband med överföring av respektive register har uppgifterna i registret jämförts med motsvarande uppgifter i Ecos i syfte att uppnå en viss nivå på kvaliteten på uppgifterna. Det har krävts omfattande justeringar av uppgifter. Den samlade registerhållningen innebär nu att förvaltningen kan gå vidare med att utveckla olika rutiner runt Ecos så att detta på ett bra sätt stöder de områden som är beroende av uppgifterna i Ecos. Det handlar om t.ex. offentlighetsstruktur, handlägningsprocesser, faktureringsunderlag för tillsynsavgifter, planering/uppföljning av handläggning och ärendebalans. Samtidigt som överföringsarbetet till Ecos pågått har erfarenheter gjorts samt behov och de förutsättningar som behöver gälla för att tillfredsställa behoven identifierats, vilket gett ett underlag för att förvaltningen nu ska kunna gå vidare med utveckling av rutinerna runt framför allt kvalitetssäkring av uppgifterna i systemet samt ansvarsroller för att systemet ska fungera. De viktigaste delarna för detta är på väg att fastställas och olika åtgärder till följd av detta t.ex. informationsinsatser genomförs därefter.

Avgiftshantering och debiteringsrutiner

Förvaltningen hanterar avgifter i enlighet med fastställda taxor. Förvaltningen kommer under 2005 att fokusera på att rätt avgift utgår vid rätt tid till rätt verksamhetsutövare. De framsteg som gjordes under 2003 och 2004 ska förvaltas. Detta är speciellt viktigt då flera register slås ihop under vintern 2004/2005.

Åtgärder kommer att vidtas så att utredningar om stoppade fakturor inte tar längre tid än en månad. Löpande kontroll kommer att utföras av ekonomienheten.

Utvärdering: Faktureringen har varit mycket svår under året eftersom den fasta avgiften för tillsyn av bostäder började gälla först per halvårsskiftet 2005. Förvaltningen har också haft tekniska problem med faktureringen. Detta medförde en kraftig fördröjning av dessa avgifter samt avgifterna för PCB och köldmedia. Förvaltningens erfarenhet av detta visar att taxeärendena måste påbörjas mycket tidigare för att hinna behandlas i Kf i tid. Faktureringsproblemen kan också ses som en "kostnad" för att taxan och verksamheten utvecklas med åtföljande politiska process.

Ekonomienheten har inte kunna prioritera löpande kontroller av stoppade fakturor eftersom resurserna har använts i Agressoprojektet.

Registerhållning

Förvaltningen håller idag olika register som lagrar data om de tillsynsobjekt som det utövas tillsyn på. Dessa register ligger till grund för beslut, ålägganden, delgivningar, avgifter och åtalsanmälningar. Kvaliteten på data som lagras ska vara mycket hög. Felaktiga uppgifter skapar felaktig grund för beslut. Det är mycket viktigt att återkommande kontroller görs på den information som finns i registren och att handläggarna kontinuerligt påminns om vikten av god registerhållning. Varje handläggare är ansvarig för att korrekt information finns om de egna tillsynsobjekten.

Löpande utbildning och instruktion till handläggare kommer att ske under 2005. Respektive tillsynsavdelning ska granska viktig intressentinformation minst två gånger per år. Granskningen ska ske enligt förvaltningens framtagna standard.

Mål: Vid respektive avdelnings granskning ska högst 2 procent fel finnas avseende företagsnamn och organisationsnummer.

Uppföljning: Någon systematisk kontroll utöver den som gjorts vid överföringen av register till Ecos har inte gjorts. Se avsnittet Diarieföring och registerhållning ovan. Utbildning av berörda handläggare har skett. När registren under 2006 slutligen har lagts över till Ecos kommer också behovet av systematisk granskning av kvaliteten i uppgifterna.

Uppföljning av projekt

Avdelningen för plan och miljö deltar i flera EU-projekt inom miljöbilsområdet. Under 2005 kommer fokus ligga på att förvalta de framsteg som gjorts under 2003 gällande ekonomisk uppföljning av projekt.

Uppföljning: Erfarenheten från EU-projekten har kommit till användning i Kompetensfonds och Miljömiljardsprojekten där förvaltningen fått goda omdömen vid stadens granskning. Intrycket är att miljöbilsprojektets uppföljning fungerat bra.

IT-säkerhetsfrågor

I samband med risk- och väsentlighetsanalysen framkom det att det finns vissa brister i säkerheten kring IT-systemen.

Nya rutiner kommer att utarbetas i samband med att Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar om en IT-säkerhetspolicy. Uppföljning av dessa nya rutiner kommer att genomföras av IT-enheten.

Uppföljning: Nämnden har under året beslutat om en IT-säkerhetspolicy. Ett förslag till sårbarhets-/katastrofplan har upprättats. Planen har varit framåtsyftande, d.v.s. avsikten har varit att spegla situationen efter flytten till Tekniska Nämndhuset. I samband med uppföljning av katastrofplanen kommer även IT-säkerhetspolicyen att följas upp. Uppföljningen kommer att inledas i slutet av februari 2006.

Bilaga 7 Uppföljning av tillsynsplanen 2005

Bakgrund

Miljöförvaltningen följer upp tillsynsplanen och den utförda tillsynen från och med tertiärrapport 2, 2004. Bakgrunden är att förvaltningen och nämnden bättre ska kunna följa upp hur arbetet med tillsynen fortlöper under året. Detta behov har också påpekats av revisionen.

I denna PM följs tillsynsplanen för 2005 upp för hela året. Uppföljningen utgör en bilaga till verksamhetsberättelsen.

Nedlagd tid

Tillsynsplanen anger hur mycket tid som ska läggas ner på tillsynen inom olika tillsynsområden samt vilken tillsyn vi prioriterar och vilka tillsynskampanjer mm. vi avser genomföra. På nästa sida, sida 2, redogörs för den planerade tiden som föreslås avsättas samt i vilken utsträckning dessa resurser kommer att läggas på tillsynen.

Jämfört med planen beräknas knappt 9 färre årsarbetare ha lagts ner på tillsynen vilket framgår av sammanställningen nedan. Detta rör huvudsakligen tillsynen mot livsmedelslag och miljöbalken. Inom livsmedelstillsynen beror avvikelserna till övervägande del på en utdragen nyrekryteringsprocess.

Jämfört med förra året bedömer vi dock att ytterligare ca. 12 åa. kommer att läggas på tillsyn. Detta är ett stort kliv framåt för att tillgodose det konstaterade behovet av tillsyn.

Kommentarer per tillsynsområde

På sidorna 3 - 10 kommenteras den utförda tillsynen per tillsynsområde dvs. enligt den disposition som tillsynsplanen har.

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Tillsynsplanen innehåller en inledande del som redovisar vissa strategiska prioriteringar. I årets plan är de följande:

1. Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll
2. Lika, rättssäker och effektiv behandling
3. Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Arbetet med att nå dessa strategiska frågor kommenteras per tillsynsområde.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

Den genomförda tillsynen med fokus på särskilda satsningen och avvikelser mot plan kommenteras per tillsynsområde.

Nedlagd tid i relation till planen

Omfattningen på utförd tillsyn relateras till planen. Avvikelser kommenteras.

Tillsynsområde (lagrum)	Personal- behov enligt tillsyns- utred- ningen 2001	Årsarbetskrafter (åa)			
		År 2001	Planerat År 2004	Utfall År 2004	Planerat år 2005
7 kap miljöbalken skyddade områden	1	1	0,7	1	1
9 kap miljöbalken miljöfarlig verksamhet hälsoskydd	30 31	19,0 19,0	17 17,0	17,4 22,3	14,3 20,2
10 kap miljöbalken förorenade områden	4	5,0	5,6	5	5,4
14 kap miljöbalken kemiska produkter)	6	1,0	0,5	4,1	4,1
15 kap miljöbalken farligt avfall övrigt avfall	1 6	4,5	3,4	1,1 1,0	1,1 1,0
<i>Summa miljöbalken</i>	<i>79</i>	<i>49,5</i>	<i>44,2</i>	<i>51,8</i>	<i>47,1</i>
Tobakslagen	1	0,1	0,1		
Karantänslagen		0,1			
Livsmedelslagen	30	32,0	31,0	43	39
Djurskyddslagen	2	2,5	2,2	3,5	3,5
Summa all tillsyn	112	84,2	77,5	98,3	89,6

Avvikelse i verksamhetsberättelsen i förhållande till plan är knappt 9 årsarbetare. Anledningen till detta bortfall kan dels förklaras med utdragen personalrekrytering (delvis beroende på en försening med den nya taxan), dels på att resurser har prioriterats om från tillsynen till verksamhetsutvecklingsprojekt och flytt av förvaltningen till nya lokaler.

KAPITEL 7 NATURSKYDDADE OMRÅDEN

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Som verksamhetsutövare inom detta område betraktas huvudsakligen Marknämnden i egenskap av förvaltare av stadens markinnehav. Kontakt finns även med berörda stadsdelsnämnder samt vissa enskilda verksamhetsutövare. Rätt skötsel kan ge bättre förutsättningarna för naturreservatens bevarandevärden. Reservatens skötselplaner är inte juridiskt bindande men används i tillsynsarbetet som verktyg för att följa upp bevarandestatus samt för att kontrollera att skötseln bedrivs i enlighet med reservatens syften och föreskrifter. Egenkontrollfrågorna diskuteras i samband med tillämpning och precisering av befintliga skötselplaner.

Lika, rättssäker och effektiv behandling

Dispensansökningar inlämnade till staden handläggs enligt fastställda rutiner mellan Stadsbyggnadskontoret och Miljöförvaltningen.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

En tillsynsrapport för respektive reservat anmäls till nämnden under året.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

Förvaltningen har inlett och/eller fortsatt de aktiviteter som anges i TP, bl.a. arbetet för att tillkommande reservat ska få tydliga och ändamålsenliga föreskrifter. Stockholm har sedan 2004 fått två nya naturreservat, Grimsta och Flaten. Samarbete kring skötsel- och naturvårdsinvesteringar har skett i befintliga reservat. Systematisk uppföljning av status för reservatens bevarandevärden har inletts. Inom Judarskogens Natura 2000-område har förstärkningsinsatser inletts av Bromma SDF, i samråd med förvaltningen, för att gynna den av EU-direktivet utpekade arten större vattensalamander.

På grund av omorganisationen av Gatu- och fastighetskontoret finns en osäkerhet inom berörda kontor vad gäller ansvarsfördelning. Ett avstämningmöte med parkavdelningen inom dåvarande GFK hölls under våren. Fältbesök inom samtliga reservat har skett under växtsäsong.

Nedlagd tid i relation till planen

Tillsynsresurser enligt plan: 1 åa.
Nedlagd tid följer planen.

KAPITEL 9 MILJÖFARLIG VERKSAMHET

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Information om egenkontroll ges vid alla tillsynsbesök. Särskilt framtaget informationsmaterial överlämnas. Speciella informationsinsatser har genomförts för bl.a. transportintensiva verksamheter.

Lika, rättssäker och effektiv behandling

Rutiner för bl.a. anmälningsärenden och hantering av klagomål har setts över och checklistor och beslutsmallar har tagits fram för att ytterligare förbättra rubricerad hantering.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Rapporter till nämnden görs kontinuerligt över olika områden. Mycket stora resurser har lagts ner i projektet om målstyrd tillsyn.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

TP 2005	Genomförd tillsyn 2005	Bedömning av uppfyllelse 31.12.2005
Kvalitetssäkring av myndighetsarbetet.	Flera rutiner har setts över.	Helt.
Störningar från transportsektorn.	<p>Förvaltningen har haft möten med verksamhetsutövare (VV, TK) gällande kontrollprogram och egenkontroll för dagvattenanläggningar. Kontinuerlig kontakt har även hafts med Stockholm Vatten AB. I den regionala myndighetsgruppen har samordning skett i synen på hur dagvattenanläggningar ska hanteras enligt miljöbalken. Detta arbete kommer fortsätta och ska så småningom formuleras i ett PM.</p> <p>Under årets första månader har arbetet med miljökvalitetsnormer koncentrerats på de förelägganden som föreslagits nämnden och som innebär att väghållarna i staden påbörjar genomförandet av åtgärder som fastställts i regeringens åtgärdsprogram för att uppfylla normen för inandningsbara partiklar. Förvaltningen deltar också aktivt i att utvärdera nya lagförslag på området och har träffat den utredning som fram till oktober har i uppdrag att analysera åtgärdsprogramets förutsättningar att uppfylla miljökvalitetsnormerna.</p> <p>Dialog förd med Trafikkontoret angående framtagande av egenkontrollprogram bl.a. med avseende på hantering av</p>	Helt.

	<p>trafikklagomål från allmänheten.</p> <p>Nämndens uppmaning till SL att kartlägga bussbullerstörningar och att ta fram ett åtgärdsprogram för systematisk hantering av bullerstörningar har genomförts. Åtgärdsprogrammet samordnas med Trafikkontorets åtgärdsprogram mot bullerstörningar.</p> <p>Slutjusteringar av en heltäckande bullerkartläggning har gjorts. Utformning av åtgärdsprogram för buller har påbörjats inklusive en detaljerad sammanställning av hittills genomförda åtgärder. Bullerskyddsåtgärder genomförs enligt plan.</p>	
Fastigheters energianvändning.	Tillsättande av tillsynstjänst för tillsyn av energianvändning i fastigheter har fördröjts och tillsattes först andra halvåret 2005. En skrivelse med frågor angående fastighetsägares åtgärder för att minska energianvändningen, med exempel på enkla åtgärder, har tagits fram och skickas ut till fastighetsägare. Framtagande av en informationsbroschyr riktad till fastighetsägare har påbörjats och kommer att färdigställas i början av 2006.	Delvis.
Riktad tillsyn på viss grafisk verksamhet. En genomgång av fotografisk verksamhet planeras.	Rapport från tillsynskampanj 2004 framtagen. Kampanj delvis genomförd.	Delvis.
En genomgång av anmälningspliktiga och små verkstäder och bilvårdsanläggningar fortsätter. Tillsynen kommer inriktas på hantering och förvaring av kemikalier och på företagens egenkontroll.	En rapport över motsvarande riktade tillsyn under hösten 2004 framtagen. Kampanj delvis genomförd.	Delvis.
Granskning av systematiskt arbete för att minska energianvändningen i Stockholms Hamn.	Förvaltningen har haft ett möte med Stockholms Hamn AB där de har utvecklat tidigare skriftlig redovisning om arbetet med att minska energianvändningen.	Helt.
Tillsyn över åtgärder för bättre kemikalie- och avfallshantering samt förebyggande av läckage från oljecisterner vid Fortums närvärmeanläggningar och hos privata och kommunala fastighetsägare.	2005 års kampanj fördröjdes p.g.a. försenad rekrytering. Under hösten påbörjades kampanjen med inspektioner på närvärmeanläggningar Kampanjen har ej avslutats.	Delvis.
Tillsyn över åtgärder för att minska utsläppen från transporter till och från Fortums verksamheter.	Kampanjen har ej genomförts p.g.a. försenad rekrytering.	Uppfylls ej.
Kontroll av kemikaliehantering på transportföretag.	Urval har gjorts av de 20 största (dvs. de som har flest anställda) transportföretagen i Stockholm. Efter telefonsamtal med frågor om kemikaliehantering har 4 inspektioner bokats (än så länge). Stockholm Vatten AB är informerade och kommer närvara vid ett par inspektioner.	Helt.

Granskning och råd till SL:s bussentreprenörer med avseende på deras egenkontroll.	Förvaltningen har fått redovisningar från berörda depåer av vidtagna åtgärder för att minska otillåten tomgångskörning. Diskussioner har förts internt om fortsatt arbete i frågan.	Helt.
Öka utbytet till alkylatbensin ett EU-projekt tillsammans med Finland.	Faktainsamling innebarande kunskapsinhämtning gällande forskningsläget samt inventering av bensinstationer med alkylatbensin i pump har gjorts. Möten har hållits med berörda inom projektet för att diskutera fortsatt upplägg.	Helt.
Tillståndsprovning av ansökan om bergvärmepumpar.	Fortlöpande provning av tillstånd. Arbetsbelastningen är högre än 2004 pga. större antal ansökningar delvis pga av regeringen utlovat investeringsbidrag, överföring av gammalt register till ECOS, samt deltagande i Miljösamverkan.	Helt, dock uppfylls punktlighetsmålet endast till 58 %.
Kontrollprogram för Citybanan.	Under 2005 har samråd skett med Banverket om framtagande av kontrollprogram för byggandet av Citybanan enligt regeringens tillåtlighetsprovning. Nämnden har förelagt Banverket om att följa förslag till kontrollprogram. Nämndens beslut har överklagats.	Helt

Nedlagd tid i relation till planen

Tillsynsresurser enligt plan: 17,4 åa. Nedlagd tid är något mindre bl.a. beroende på VU-projekt och flytt. Dessutom försenades tillsättandet av en tjänst för tillsyn över energianvändning i fastigheter.. Handläggning av värmepumpsansökningar har krävt 1 åa mer än planerat (se ovan).

KAPITEL 9 HÄLSOSKYDD

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Satsningen på en ökad egenkontroll i fastighetsbranschen har pågått under 2005. Satsningarna har dock delvis fått prioriteras ned i jämförelse med plan. Detta för att de 2 tjänster som skulle finansieras av den nya taxan och som var avsedda för satsningar på egenkontroll i fastighetsbranschen inte kunnat tillsättas förrän efter taxans antagande och ikraftträdande den 1 juli 2005.

Tillsammans med klimp/miljömiljardsprojektet ”Utveckling av energirådgivning och egenkontroll för fastighetsägare” har utbildning och information kring egenkontroll och energianvändning genomförts under gemensamt koncept riktat till små och medelstora fastighetsägare.

Inom projektet ”Egenkontroll i förskolor och skolor” har utbildning och information bedrivits i stadsdelen Enskede-Årsta. Sju skolor i stadsdelen har därmed fått stöd i sitt egenkontrollarbete. Denna satsning fortsätter nu i fler stadsdelar i nära samarbete med den riktade tillsynen av skolor och förskolor.

Sedan ett par år tillbaka arbetar vi också intensivt med att följa upp fastighetsägarnas kontroll av radonhalten, något som ska ske inom ramen för deras egenkontroll.

Satsningar för att stötta verksamhetsutövare i deras egenkontroll har också gjorts genom ett projekt där ett informationsmaterial tagits fram kring hur utredningar och mätningar i inomhusmiljön ska utföras. En informationsatsning har också genomförts för konsulter och mätföretag i branschen.

Vi ställer sedan 2005 krav på bassängägarna att genom sin egenkontroll själva sköta provtagningen av badvatten.

Lika rättssäker och effektiv behandling

Intern och extern kundtjänst ger fortsatt snabb och effektiv telefonservice till ett stort antal medborgare. Under året har ca 13 000 getts service via callcenter och ca. 3 500 har fått hjälp från vår direktservice där handläggare svarar på frågor och lämnar information etc.

Trenden att förvaltningen fattar långt fler beslut än tidigare inom hälsoskyddsområdet håller i sig. 272 förelägganden har skrivits under året. De allra flesta berör olägenhetsärenden. Därutöver har 506 förelägganden skrivits rörande radonkontroll. Ett ökat antal beslut ökar rättssäkerheten för medborgarna och verksamhetsutövarna som i större utsträckning får möjlighet till överprövning.

Punktlighetsmålen har uppfyllts till 90-96 procent uppfyllts beroende på ärendekategori.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Forsatta satsningar i projektet målstyrd tillsyn har även skett 2005. Förvaltningen har 2005 ökat målstyrningen genom att prioritera insatser riktade till barn och ungdomar där totalt fler resurser lagts mot tidigare år. Satsningen på egenkontroll i fastighetsbranschen är ett viktigt arbete för att på sikt få ner antalet klagomål och därigenom kunna öka verksamhetens målstyrning och få ett effektivare resursutnyttjande.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

TP 2005	Genomförd tillsyn 2005	Bedömning av uppfyllelse 2005-12-31
Utveckla tillsynsmetod avseende bassängägares egenkontroll av badanläggningar.	Ett 20-tal bassängägare har fått föreläggande pga. att de saknar fungerande provtagningsrutiner.	Helt.
Övervakning av strandbadvatten enligt EG-direktiv.	Staden EU-bad provtas var 14.e dag. Vid anmärkning görs omprov. MF avrådde från bad i Lövsta och Hässelby pga dålig vattenkvalitet v. 28.	Helt.
Provtagning av förekomst av cyanobakterier (algbloomning).	Utvalda bad provtas var 14.e dag. Vid algförekomst görs omprov.	Helt.
Fartygsinspektion med avseende på råttcertifikat.	Tillsyn enligt prognos.	Helt.
Bastillsyn inom förskolor/skolor.	Antalet nyanmälningar (46 st) och remisser (45 st) motsvarar budgeterat antal och resursåtgång (70 åad).	Helt.
Bedriva riktad tillsyn på 100 förskolor/skolor.	Projektet har begränsats till en stadsdel istället för två som var planerat ursprungligen. Tillsynsbesök har skett i samtliga förskolor och skolor i Katarina-Sofia stadsdelsförvaltning under hösten. Sammanlagt har 60 inspektioner utförts. Projektets sluttid var planerad till mars 2006 men p g a projektets begränsning avslutas projektet 2005. Förändringen har gjorts främst med hänsyn till att projektet ska samordnas med förvaltningens egenkontrollsatsningar inom förskola/skola.	Delvis.
Arbeta in allergi och folkhälsofrågor i stadens program, som kommande miljö- och hälsoprogram och folkhälsoprogram.	Förvaltningen har deltagit aktivt i stadens samarbete kring ett framtida folkhälsoprogram samt med att föra in folkhälsofrågor i miljöprogrammet.	Helt.
Utveckla och stödja skolors arbete med egenkontroll i två stadsdelar, dvs. ca 30 skolor.	Projektet har genomförts i stadsdelen Enskede-Årsta, där de kommunala skolorna informerats om egenkontroll. Kontakter har upprättats med Kungsholmens stadsdelsförvaltning där projektet kommer att fortsätta. Begränsningen av projektet har gjorts främst för att det ska samordnas med den riktade tillsynen på samma lokaler. Detta för att uppnå synergier.	Delvis.
Utöva bastillsyn för bygglov.	Besvarat 110 bygglovsremisser samt deltagit i 5 samråd.	Helt.
Bedriva pilotprojekt för avstyrkta bygglovsansökningar där bygglov beviljats.	Projektet har omformuleras till ett examensarbete tillsammans med plangranskningen och slutförs inte 2005.	Delvis.
Utöva bastillsyn i bostäder.	Ca. 400 pågående bostadsklagomål i ärendebalans. 370 nyinkomna ärenden hittills i år och ca 400 ärenden har avslutats.	Helt.
Bedriva pilotprojekt för riktad tillsyn mot undermåliga bostadsfastigheter.	Projektet har drivits i enlighet med projektplan och är nu slutfört. 2 fastigheter har varit föremål för pilotprojektet.	Helt.

Bedriva ett forsatt egenkontrollprojekt "Ditt hus, andras hem" mot fastighetsägare till flerbostadshus.	Åtagande i projektplanen hålls men pga. taxeförskjutningen läggs inte resurser ner i samma omfattning som planerat. Informationsträffar har genomförts och nytt material har tagits fram. Utbildningar har hållits för Familjebostäder, Stockholms hem och Svenska bostäder.	Helt.
Bedriva informationsinsats för de konsulter som arbetar inom områdena buller, fukt och mögel inom Stockholms stad.	Projektet är helt genomfört men med en något förskjuten tidsplan. Material har tagits fram och informationsmöte för konsulter har hållits.	Helt.
Utöva bastillsyn på anmälningspliktiga lokaler.	Handlagt 135 nyanmälningar.	Helt.
Utöva bastillsyn inom alkohol- och ordningslagsremisser.	Besvarat 600 remisser till socialtjänstförvaltningen och 80 till polismyndigheten har besvarats. 50 st. alkoholremisser och 5 st. ordningslagsremisser har avstyrkts.	Helt.
Bedriva riktad tillsyn på lokaler med höga ljudnivåer genom att medverka i Socialstyrelsens tillsynsprojekt om höga ljudnivåer från musik.	Projektet har utförts enligt plan. Riktad tillsyn med mätning av höga ljudnivåer har utförts på 12 ställen hittills. Redovisning av resultatet sker i höst i slutrapport.	Helt.
Bedriva riktad tillsyn på 10 st. platser för uteservering.	Projektet har utförts i större omfattning än ursprunglig plan. 30 platser har besökts och fyra ljudnivåmätningar har utförts.	Helt.
Riktad tillsyn av ca 10 verksamheter som arbetar med piercing och tatuering.	Projektet genomfört under hösten.	Helt.
Riktad tillsyn i fem stadsdelar avseende kemiska och hygieniska produkter.	Projektet är genomfört enligt plan.	Helt.
Kontrollera egenkontrollen avseende radon hos fastighetsägare till flerbostadshus.	Radonmätningar från ca. 600 fastighetsägare har granskats under året. 86 beslut har fattats om krav på utredning av åtgärder.	Helt.
Bedriva bastillsyn inom smittskydd.	Handlagt tre anmälningsärenden.	Helt.
Riktad tillsyn mot restauranger för att se om tobakslagen efterlevs.	Projektet har genomförs enligt plan.	Helt.

Nedlagd tid i relation till planen

Tillsynsresurser enligt plan är 22,3 åa. Taxan om avgifter för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsområde har inte antagits av kommunfullmäktige på den punkt som rör fasta avgifter för fastighetsägare. Genom taxan skulle 2 extra tjänster med inriktning på egenkontroll finansieras. Dessa tjänster har därmed inte kunnat tillsättas förrän under hösten. Resurser för verksamhetsutvecklingsprojektet har lagts ner med ca. 0,5 åa. Hittills under året som inte varit budgeterad och resurserna för tillsynen beräknas därför minska med motsvarande 0,7 åa. Miljöförvaltningens flytt och ökat administrativt arbete kring detta har också påverkat tillsynsresurserna negativt. Nedlagd tid under året har beräknats till 20,2 åa.

KAPITEL 10 FÖRORENADE OMRÅDEN

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Förvaltningen har kontinuerliga möten med stadens största verksamhetsutövare och markförvaltare, markkontoret, för att stötta dess egenkontroll. I övrigt ingår i den normala tillsynen att egenkontrollfrågorna diskuteras med verksamhetsutövarna. Miljöförvaltningen har, 1992, gjort en sammanställning, Gröna boken, över de fastigheter där risken för att marken kan ha blivit förorenad är stor. Informationen finns uppdaterad på förvaltningens hemsida, tillgänglig för samtliga verksamhetsutövare. När vi pekar på misstänkta riskområden så grundar sig den bedömningen på både nuvarande och tidigare verksamheter på fastigheten som kan ha påverkat marken. Uppgifterna kommer dels från en tidigare inventering som gjorts av Miljöförvaltningen 1992, dels från vårt aktuella tillsynsregister. Informationsmaterial om framförallt kvicksilver hos tandläkare, tandvårdens miljöguide, finns på vår hemsida. Ett informationsmaterial ang PCB i fastigheter är färdigställt och kommer att skickas ut till berörda fastighetsägare så fort regeringen beslutat om en ny förordning.

Lika, rättssäker och effektiv behandling

Utöver sammanställningen av riskområden, se ovan, har en översyn av blanketter och information på vår hemsida genomförts och beslutsmallar tagits fram. Förvaltningen tillfrågas regelmässigt inför fastighetsförsäljningar och nybyggnader, om vad förvaltningen har i sina register som berör förorenad mark. Eftersom förvaltningen vinnlägger sig om att lämna så fullständiga uppgifter som möjligt är denna uppgift resurskrävande. Underlag för en total omarbetning av markdatabasen har tagits fram och upphandlingen av genomförandet pågår. Nya Markdatabasen kommer att underlätta för stadens förvaltningar och bolag samt övriga intressenter att ta del av genomförda markföroreningsstudier.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Rapporter till nämnden görs fortlöpande över hur tillsynen enligt plan fortskrider. Tandvårdens miljöguide - se ovan.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

Stora resurser har under året lagts ner på tillsyn av de sk. LIP-projekten: Klara Sjö, Gasverkstomten och kv. Lyftkranen som avslutats under året. Fokus ligger nu på 20K-projekten som även leder till insatser för tillsyn av förorenad mark. Utöver ett antal mindre projekt kan nämnas Norra Djurgårdsstaden (Hjorthagen) och kv. Lugnet i Hammarby Sjöstad som har ägnats en stor del av tillsynstiden under år 2005. Två efterbehandlingsprojekt i staden finansieras delvis av statens efterbehandlingsprogram. Sanering av kv. Akterspegeln som har planerats och påbörjats under året samt planering av efterbehandlingsarbeten inom Beckholmen. Tillsynen av arbetet med undersökningar och vid behov efterbehandling av stadens nedlagda bensinstationer i SPIMFAB:s regi har varit omfattande.

Under våren har i två miljöseminarier för privattandläkare genomförts samarbete med miljöcenter. Tandvårdens miljöguide har sänts ut till samtliga tandläkare. Samarbete och utbyte kring PCB har inletts mellan storstadskommunerna. Andelen sanerade PCB-fastigheter i Stockholm uppskattas till 25 procent.

Nedlagd tid i relation till planen

Tillsynsresurser enligt plan: 4,8 åa. Nedlagd tid 5,4 åa.

KAPITEL 14 KEMISKA PRODUKTER

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

I de kampanjer där VU besöks informeras om egenkontroll. Särskilt framtaget informationsmaterial överlämnas.

Lika, rättssäker och effektiv behandling

Checklistor och beslutsmallar har tagits fram i de kampanjer där det varit motiverat för att ytterligare förbättra rubricerad hantering.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

Rapporter till nämnden görs kontinuerligt över genomförda kampanjer. Mycket stora resurser har lagts ner i projektet om målstyrd tillsyn. Deltagande i projektet målstyrd tillsyn och påbörjad planering för verksamheten 2005 som följer detta har genomförts. Dessutom har den taxeöversyn som gjorts bl.a. haft för avsikt att föreslå justeringar som ökar målstyrningen.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

TP 2005	Genomförd tillsyn 2005	Bedömning av uppfyllelse 31.12.2005
<i>Klottersanering.</i> Under 2003 utfördes en kartläggning av de verksamheter som utför klottersanering i staden. Avsikten med kartläggningen var att ta reda på vilka kemikalier som används, vilka skyddsåtgärder som vidtas vid sanering och hur avfallet hanteras. Utifrån resultatet av denna kartläggning planeras en tillsynsinsats under 2005 eventuellt i samarbete med SL, GFK och större fastighetsägare.	Kartläggningen är genomförd. En slutrapport är gjord. Information om resultatet har gått ut. Uppföljning av informationsutskicket genomförd. Ett arbete pågår för att ta fram krav vid upphandling.	Helt.
<i>Barnskyddande förslutningar.</i> En kampanj med inriktning på att granska barnsäkra förslutningar planeras med anledning av ökat antal barnolyckor.	Kampanjen är avslutad.	Helt.
<i>Flamskyddsmedel.</i> Kontrollera att förbudet mot viss användning av flamskyddsmedlen okta- och pentabromerade difenyletrar efterlevs.	Kampanjen framskjuten till 2006 p.g.a ändrad/ny lagstiftning.	Inte alls.
<i>Överlåtelsemärkning.</i> Kontrollera bekämpningsmedelsmärkning och utfasning av ej godkända bekämpningsmedel.	Kampanjen är avslutad.	Helt.
<i>PFOS.</i> Information om kommande förbud och inspektion av något område (t.ex. påfyllning av brandsläckare).	Klar.	Helt
<i>Impregnerat virke.</i> Kontroll av nya överlåtelseregler för impregnerat virke.	Kampanjen är genomförd.	Helt.
<i>Gifttillstånd.</i> Kontroll av verksamhetsutövare som ansöker om tillstånd att överlåta särskilt farliga produkter.		Inte alls.
<i>Kosmetiska och hygieniska produkter samt produkter med innehåll av nickel.</i> Riktad tillsyn mot mindre verksamhetsutövare (detaljister).	Ett projekt riktat mot mindre detaljister i fem stadsdelar har genomförts.	Helt.

Bastillsyn av köldmedieanläggningar.	Det har skett en överföring av alla köldmedieanläggningar från ett gammalt register till ECOS. MSA har inte dömts ut pga VU-projekt och Målstyrd tillsyn.	Delvis.
Bastillsyn cisterner.	Det har skett en överföring av alla cisterner från ett gammalt register till ECOS. Påminnelse om kontroll har publicerats i lokalpressen. Cirka 60 beslut om föreläggande vid vite.	Helt.
Kemikaliehantering hos små verkstäder: En genomgång planeras hos ett urval av dessa. Tillsynen kommer att inriktas på hantering och förvaring av kemikalier och på företagens egenkontroll.		Se kap 9
<i>Bly</i> : Bly och dess föreningar är starkt giftiga för människor och djur. Bly används bl.a. till fiskesänken. För år 2004 planeras riktad information till detaljister för att förmå dem att endast tillhandahålla blyfria alternativ.	En skriftlig information skickades ut i slutet av december 2004. Begärd information har krävts in.	Helt.

Nedlagd tid i relation till planen

Tillsynsresurser enligt plan: 4,1 åa (1 åa Avdelningen plan och miljö, 3,1 åa Avdelningen för hälsoskydd). Nedlagd tid motsvarar planerad tid.

KAPITEL 15 AVFALL

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Stötta och följa upp verksamhetsutövarens egenkontroll

Egenkontrollfrågorna hos avfallshanterare är ständigt aktuella, de är grundbulten i klagomålsärenden, de tas upp i miljörapporterna och vid besök ute på verksamheterna. Förvaltningens informationsmaterial om egenkontrollen har bifogats i skrivelser till verksamhetsutövarna.

Ett av syftena med de riktade insatserna inom avfallsområdet, t.ex. arbetet med bygg- och rivningsavfall, är att kartlägga och förbättra egenkontrollen hos de som bedriver bygg- och rivningsverksamhet. Förvaltningen har tillsammans med Renhållningsförvaltningen informerat stadsdelarna om egenkontroll och övriga regler för hanteringen av torgavfall.

Lika rättssäker och effektiv behandling

Klagomål rörande hushållsavfall, komposter och övrig avfallshantering hanteras enligt förvaltningens rutiner.

Synliggöra tillsynsarbetet och stärk målstyrningen

De riktade insatserna inom avfallsområdet kommer att redovisas i rapportform.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

TP 2005	Genomförd tillsyn 2005	Bedömning av uppfyllelse 2005-12-31
Tillsyn av hanteringen av farligt avfall vid byggande och rivning, en fortsättning av 2004 års arbete.	Erfarenheter från 2004 års arbete har tagits tillvara i tillsynen. Tillsyn av avfallshantering har skett dels på plats vid rivning, dels genom granskning av företagets egenkontroll. Hanteringen av elavfall, tillstånd för transport och mottagning av farligt avfall samt tillgång till låsbara utrymmen för det farliga avfallet har specialgranskats. Inledande kontakter har tagits med Stadsbyggnadskontoret och Arbetsmiljöinspektionen för att få till stånd ett tillsynssamarbete.	Helt.
Framtagande av arbetsmaterial för tillsyn av hanteringen av farligt avfall hos verksamheter.	Information om hantering av farligt avfall har tagits fram och ligger utlagd på förvaltningens webbplats. Informationen är riktad mot verksamhetsutövare men underlättar även förvaltningens tillsyn inom området. Checklista finns framtagen för bygg- och rivningstillsynen.	Delvis.

Tillsyn av hanteringen av farligt avfall hos små företag inom t.ex. ett geografiskt område. I denna tillsyn ingår tillsyn av hanteringen av kemikalier.	Miljöförvaltningen har deltagit i projektet ”Farligt avfall – småföretag” inom Miljösamverkan i Stockholms län. Projektets syfte är att komma till rätta med bristerna i småföretagens hantering av farligt avfall. En kartläggning av hanteringen av elavfall hos försäljare och reparatörer av elektriska produkter har påbörjats.	Helt.
Anmälningar om kompost	Ett 50-tal. Handläggning enligt rutin.	Helt.
Delta i förvaltningens arbete med energi- och trafikfrågor gentemot avfallshanterare.	Energifrågorna har bevakats speciellt vid yttrande till Länsstyrelsen i tillståndsprövning. Trafikfrågorna har bevakats speciellt för de verksamheter som har ålagts att ta fram transportplaner vid tillståndsprövning.	Helt.

Nedlagd tid i relation till planen

Tillsynsresurser enligt plan: 2 åa.

Nedlagd tid följer planen.

LIVS

Arbete för att nå tillsynsplanens strategiska frågor

Riktad information avseende centrala delar i livsmedelslagstiftningen såsom t.ex. egentillsyn har delgivits enstaka branschsegment. Ledningen för samtliga de tillsynsobjekt som utgörs av stadens restaurangskolor har sammanförts vid ett möte på Miljöförvaltningen med anledning av hygienbrister/brister i egenkontrollen vid dessa skolor. Med anledning av inom tillsynen påträffade brister avseende ursprungsmärkning och salmonellaförekomst har en intensifierad dialog upprättats med branschföreträdare.

Egenkontrollen fokuseras även i samband med fastställande av egenkontrollprogram, nygodkännanden, riktade tillsynsinsatser och annan tillsynsverksamhet.

Genomförd tillsyn och särskilda satsningar

Utöver bastillsyn (tillstånds- och godkännandeprövningar, inspektionsverksamhet, klagomålshantering m.m.) har riktade tillsynsinsatser inom olika områden relaterade till livsmedelslagstiftningen genomförts.

Av årets tillsynsinsatser kan nämnas:

- Genomgång av restauranger i Stockholms norra och södra förorter samt påbörjat inspektioner inom tullarna.
- Krogsanering tillsammans med andra myndigheter.
- Genomgång av Stockholms tre stora saluhallar.

Exempel på riktade tillsynsinsatser är:

- Anläggningar för malet kött och köttberedningar.
- Den svenska salmonellagarantin.
- Kontroll av gymnasieskolor med livsmedelsinriktning.
- Undersökning av salmonellaförekomst i livsmedel.
- Hantering av allergikoster i skola och förskola.

Rapporter från grannländer om frekvent salmonellaförekomst i importerade färska örtekryddor föranledde en riktad undersökning av sådana. I 11 procent av provtagna kryddor påvisades salmonella.

Inventering av privata och kommunala skolor med livsmedelshantering har medfört att ritningsgranskning/godkännandeprövning påbörjats av ett antal skolkök och att ett mindre antal godkänts.

Nedlagd tid i relation till planen

Nedlagd tid för tillsyn vid Livsmedelskontrollen har under året legat under planen då denna inkluderar ett antal nya tjänster. Utdragen nyrekryteringsprocess är det helt dominerande skälet till att bemanningen under innevarande år i praktiken totalt sett endast marginellt överstigit föregående års.

Bilaga 8 Åtgärdsprogram med anledning av revisionens årsrapport för 2004

Programmet tas fram för att få en bättre koncentration på att åtgärda revisionens synpunkter.

Revisionens synpunkter om åtgärder	Uppföljning
<p><u>Utvecklingen av egenkontrollen inom olika tillsynsområden.</u></p> <p>Miljöförvaltningen gör många insatser för att stärka och utveckla verksamhetsutövarnas egenkontroll och dessa insatser följer vi upp. Däremot finns inte en utvecklad uppföljning av hur egenkontrollen har utvecklats inom olika tillsynsområden. Revisionen anser att vi ska stärka denna uppföljning så att vi kan visa på tillståndet och vad som har åstadkommit genom alla insatser. Frågan har också aktualiserats i diskussionen om de nya nyckeltalen. Förvaltningen bör ta ett samlat grepp på uppföljningen av egenkontrollen, utveckla metoder och rutiner för uppföljning och rapportering. Detta är ett viktigt arbete för att visa på framsteg inom ett strategiskt område.</p>	<p>Kontrollen av verksamhetsutövarnas egenkontroll har utvecklats genom att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontroll sker vid alla tillsynsbesök inom miljöskyddstillsynen • Alla miljörapporter kontrolleras • Regelbundna träffar med trafikhuvudmännen med egenkontrollen i fokus. • Stora infrastruktursatsningar föreläggs att upprätta egenkontrollprogram. • I tillsynskampanjer granskas bl.a. egenkontrollen t.ex. av mindre anläggningar och rapportering sker till nämnden. • Viktigt i arbetet med egenkontrollen är utbildnings- och informationsinsatserna för verksamhetsutövarna.

Revisionens synpunkter om åtgärder	Uppföljning
<p><u>Nämnden behöver utveckla analyserna kring effektivt resursutnyttjande.</u></p> <p>Förvaltningens nyckeltal för nedlagd tid för myndighetsutövning visar på en minskande tid mellan åren 2001 – 2004 trots att tillsynen under denna tid förstärktes med fler än 20 anställningar. Revisionens synpunkt är delvis överspelad eftersom nya nyckeltal har tagits fram och de visar inte på tid för myndighetsutövning men personalkostnader för tillsyn. Uppgiften kvarstår men nu borde de nya nyckeltalen och andra uppgifter om arbetad tid vara underlag för analysen.</p>	<p>De tidigare nyckeltalen har nu ersatts av nya där bl.a. kostnad för arbetad tid inom tillsynen ingår och kan vara underlag för viss analys. En intressant möjlighet till analys av resursutnyttjandet ger införandet av tidsredovisning för hela förvaltningen i samband med att Agresso införs år 2006.</p>
<p><u>En analys saknas av hur stor andel av ökningen av tillsynsintäkterna som beror på taxehöjningar resp. förändringar av den debiterbara tiden.</u></p> <p>Förvaltningen ökade sina taxeintäkter men redovisade inte fullt ut varför intäkterna ökade. En modell för analys bör tas fram som i fortsättningen kan användas för tidsserier och förklaring av förvaltningens ekonomiska utveckling. Självfinansieringsgraden är av stort intresse.</p>	<p>Förvaltningen har gjort en viss analys av intäkterna enligt en enkel modell. Dessutom kommer intäktsfinansieringsgraden att följas upp på samma sätt som för år 2004. En ingående analys av intäktsutvecklingen kan bli mycket krävande eftersom det finns ett omfattande material att arbeta med, dvs. hela faktureringsunderlagen. Under året har en jämförande analys av förvaltningens intäkter från miljöbalkstaxan jämförts med motsvarande intäkter för Göteborg och Malmö.</p>
<p><u>Jämförelsetal avseende kostnadseffektiviteten för Stockholm, Göteborg och Malmö.</u></p> <p>Det gäller att finna en metod som ger en rättvisande jämförelse trots skillnader i storlek, organisation och andra förhållanden som medför problem att jämföra. En enklare jämförelse har gjorts som visar på kostnadstäckningen för tillsynen.</p>	<p>Kontakter har tagits med Göteborg och Malmö för att undersöka om det finns intresse för jämförelse av kostnadseffektivitet. Ännu finns ingen överenskommelse om detta. Med tanke på att år 2006 kommer att ställa stora krav på ekonomifunktionen vid införandet av Agresso och ev. ny organisation är det tveksamt om detta kan prioriteras år 2006. Däremot har ett samarbete kring nyckeltalen inletts vilket delvis omfattar kostnaderna för verksamheten och ger möjlighet till intressanta jämförelser.</p>

Revisionens synpunkter om åtgärder	Uppföljning
<p><u>Integrering av miljöredovisning i stadens samlade årsredovisning och verksamhetsberättelse.</u></p> <p>Uppföljningen av miljöprogrammet liksom annan uppföljning av miljöarbetet bör bättre integreras i stadens årsredovisning, både centralt och på olika förvaltningar och bolag. Formerna för redovisningen kan övervägas, dvs. vad ska redovisas via webben och vad ska tas upp i trycksaker.</p>	<p>Miljöförvaltningen har ett ansvar för att följa upp resultatet av stadens samlade miljöverksamhet vilket sker genom Miljöbarometern och genom ett särskilt ärende. En miljöredovisning inom ramen för stadens årsredovisning är svår att genomföra då statistik och uppgifter från andra förvaltningar då ännu inte finns framme. Frågor om stadens styrning, uppföljning och utvärdering har lyfts i ärendet om ILS. Miljöförvaltningen har här en viss dialog med SLK. Bl.a. är det viktigt att klara ut rollfördelningen mellan SLK och Miljöförvaltningen.</p>
<p><u>Kommunikation av serviceåtaganden</u></p> <p>Kommunicera serviceåtaganden på Miljöförvaltningens webbplats.</p>	<p>Serviceåtagandena har lagts ut på förvaltningens webbplats.</p>
<p><u>Utveckling och genomförande av internkontroll.</u></p> <p>Årets internkontrollplan ska genomföras. Detta involverar samtliga avdelningar eftersom de mer eller mindre har del i planens kontrollmål. Administrationen ska följa upp att den interna kontrollen fungerar. På administrationen ligger också att utveckla den interna kontrollen med avseende på metoder, rapportering, information mm.</p>	<p>Ambitionen är att internkontrollplanen ska genomföras och att hela förvaltningen ska vara delaktig i den. Delvis återstår saker att göra för att leva upp till revisionens synpunkter. Internkontrollplanen är t.ex. knappast det instrument för uppföljningen på hela förvaltningen som den borde vara. Fler uppföljningsaktiviteter hade också varit önskvärt. En ny risk- och väsentlighetsanalys behöver göras. Internkontrollplanen följs upp separat. Se bilaga 4.</p>
<p><u>Policy och rutiner för representation.</u></p> <p>En översyn av policy och rutiner för representation är påtänkt sedan tidigare. Bl.a. ska nya rutiner för redovisning av representation införas.</p>	<p>Ett förslag till omarbetad policy för representation finns framtagen.</p>

Revisionens synpunkter om åtgärder	Uppföljning
<p><u>Ta fram och implementera en plan för IT-säkerheten</u></p> <p>Revisionen kräver att förvaltningen omgående tar fram en plan för arbetet med att bygga upp informationssäkerheten utifrån stadens krav och nämndens IT-säkerhetsregler.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Med hjälp av extern konsult har ett förslag till sårbarhets-/katastrofplan upprättats. Planen har varit framåtsyftande, d.v.s. avsikten har varit att spegla situationen efter flytten till Tekniska nämndhuset. Av detta skäl kvarstår en del aktiviteter, tester m.m., som kommer att genomföras under 2006. 2. Staden har antagit en ny informationssäkerhetspolicy under året. I avvaktan på att utbildningsmaterial kring denna tas fram, har förvaltningen, på inrådan från informationssäkerhetschefen i staden, valt att inte genomföra någon särskild utbildningsinsats under 2005. Avsikten är att en sådan ska genomföras under 2006. 3. Chefsgruppen har informerats om informationsklassning, varför en sådan ska genomföras och vad som kan uppnås. 4. Ett verksamhetssystem, Artarken, har informationsklassats. För övriga system, bl.a. ECOS, finns ingen fastställd plan när informationsklassning ska genomföras. 5. Katalogstruktur är oförändrad med följd att den öppna katalogstruktur, som kritiserats vid tidigare revision, fortfarande gäller. Detta innebär bl.a. att förvaltningen inte på ett enkelt sätt kan hantera material som lyder under reglerna för förundersökningssekretess.

<p><u>Miljöbedömningar vid tidiga markanvisningar och andra miljöfrågor i den fysiska planeringen.</u></p> <p>Miljöförvaltningen bör ta på sig en pådrivande roll i de frågor revisionen tar upp, dvs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • GFK:s miljöbedömningar vid tidiga markanvisningar ska rutinmässigt delges SBK och MF. • Prioritering av uppföljning, kontroll och erfarenhetsåterföring bör prioriteras. Här kan nämnas rutiner för övervakande kontroller av byggherrarnas egenkontroll och resurser och former för uppföljning och erfarenhetsåterföring till byggbranschen om vad programmet för miljöanpassat byggande åstadkommit. 	<p>Förvaltningen har ej delgivit GFK:s (MK:s) tidiga miljöbedömning med hänvisning till att det bedöms vara ett internt arbetsmaterial för kontoret.</p> <p>Under hösten har kurser i miljöanpassat byggande erbjudits byggherrar och stadens handläggare där muntlig erfarenhetsåterföring lämnats som naturlig del. Två kurstillfällen erbjuds även våren 2006. Kontinuerligt pågår arbete för att bygga upp MK:s hemsida för miljöanpassat byggande och erfarenhetsåterföring till branschen.</p> <p>För att underlaget för upplevd inomhusmiljö och hälsa ska bli jämförbar med stadens referensvärden och för att statistiken ska byggas på enhetlig grund, ansvarar numera USK för bearbetning av enkätsvar och resultatredovisning av dessa. USK rapporterar erhållna resultat till SBK och skickar även resultaten till aktuell byggherre. USK sammanställer idag statistik över påbörjade och avslutade byggprojekt. Underlag till detta fås genom de uppgifter som tas in av SBK i samband med bygganmälan. Uppgifternas aktualitet kontrolleras genom direktkontakt med respektive byggherre. Till denna uppgift läggs nu att även följa upp vilka projekt som byggs med det ekologiska programmet. Projekten kommer att följas upp med påminnelser om de krav som programmet ställer på byggherren när det gäller att följa upp energianvändning och inomhusmiljö.</p>
---	--

Bilaga 9 Redovisning av uppdragen från KF

Uppdrag från år 2004

§ 33

Framtagandet av ett nytt miljöprogram och en lokal strategi för hållbar utveckling i Stockholms stad (Agenda 21)

Hemställan från miljö- och hälsoskyddsnämnden (utl. 2004:168)

Dnr 303-1279/2004

Beslut

Efter framställda propositioner enligt dessa yrkanden beslöt kommunfullmäktige utan omröstning - i enlighet med kommunstyrelsens förslag - följande.

1. **Miljö- och hälsoskyddsnämnden** får i uppdrag att ta fram ett förslag till nytt miljöprogram inklusive hälsofrågor inför år 2007.
2. **Miljö- och hälsoskyddsnämnden** får i uppdrag att ta fram ett förslag till en för staden gemensam strategi med plattform för Agenda 21-arbetet i staden till halvårsskiftet 2005.
3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden uppmanas att ta fram information med råd för hur lokala Agenda 21-samordnare och nämnder kan arbeta vidare med lokala strategier samt erbjuda handledning med seminarier m.m.

Nämndens svar:

1. Stadsledningskontoret tog i februari 2005 med stöd av beslutet om stadens politiska organisation (SPO) över styrningen av miljöprogrammet och därmed uppdraget att ta fram ett nytt miljöprogram under 2005.

Uppdraget har i övrigt genomförts i enlighet med fullmäktiges beslut. Miljöförvaltningen har bl.a. genom representation i projektets ledning i nära samarbete med stadsledningskontoret tagit fram ett reviderat förslag till miljöprogram som ska finnas klart för beslut i Kommunfullmäktige före sommaren 2006.

2: Uppdraget har helt uppfyllts.

Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad 2006 har tagits fram i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna och godkänts av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Beslutspunkt 3: Uppdraget har delvis uppfyllts.

Underlag för hur lokala Agenda 21-samordnare och nämnder kan arbeta vidare med lokala strategier finns i Strategi för Agenda 21-arbetet i Stockholms stad 2006. Agenda 21-nätverket är ett viktigt forum för arbetet med lokala strategier. Handledning med seminarier kring den ekologiska dimensionen av Agenda 21 planeras under 2006.

§ 24

Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken (utl. 2004:190)

Dnr 303-3722/2004

Beslut

Efter framställda propositioner enligt dessa yrkanden beslöt kommunfullmäktige utan omröstning - i enlighet med kommunstyrelsens förslag - följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till reviderad taxa godkänns utom i den del som avser fast tillsynsavgift för fastighetsägare.

2. Fast tillsynsavgift för fastighetsägare ska gälla i enlighet med förslaget för fastighetsägare som har fler än 25 000 lägenheter.
3. **Miljö- och hälsoskyddsnämnden** ges i uppdrag att återkomma med en taxekonstruktion för fastighetsägare med ett innehav om 25 000 lägenheter eller mindre.
4. Taxan ska gälla fr.o.m. den 1 januari 2005.

Nämndens svar: Nämnden har fullföljt uppdraget och beslutat om en taxekonstruktion i enlighet med Kf:s uppdrag. Taxan har börjat tillämpas.

Uppdrag från år 2005

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

§ 26

Stadens upphandling som medel för att motverka diskriminering – förslag om tillämpning av en antidiskrimineringsklausul i stadens upphandlingar
Återremiss från kommunfullmäktige den 6 december 2004 (utl. 2005:7)

Dnr 125-4402/2003

Beslut

3. **Samtliga nämnder** ges i uppdrag att tillämpa föreliggande klausul i alla upphandlingar av varor och tjänster, i enlighet med utlåtandet.

Nämndens svar: Miljöförvaltningen tillämpar antidiskrimineringsklausulen vid samtliga upphandlingar.

§ 14

Lika möjligheter – allas ansvar. Plan för jämlikhet, integration och mångfald (utl. 2005:76)

Dnr 334-3309/2004

Beslut

Efter framställda propositioner enligt dessa yrkanden beslöt kommunfullmäktige utan omröstning - i enlighet med kommunstyrelsens förslag - följande.

1. Planen "Lika möjligheter – Allas ansvar" för jämlikhet, integration och mångfald, enligt *bilaga 1* till utlåtandet, godkännes.
2. Alla nämnder ska arbeta enligt planen samt i tertiärrapport 2 beskriva vilka insatser som görs under 2005 och vilka åtgärder, inklusive tidsplan, som planeras på lite längre sikt.
3. Stockholms Stadshus AB ska uppmana samtliga bolagsstyrelser att arbeta efter planen samt i tertiärrapport 2 beskriva vilka insatser som görs under 2005 och vilka åtgärder, inklusive tidsplan, som planeras på lite längre sikt.
4. Uppdra åt **alla nämnder** samt uppmana Stockholms Stadshus AB med samtliga bolagsstyrelser att i kommande tertiärrapporter och verksamhetsberättelser fortsätta denna redovisning.

Nämndens svar:

Vid rekrytering innehåller annonserna en formulering att vi eftersträvar en blandning vad gäller ålder, kön och etnisk bakgrund. Vi kartlägger lönerna för att motverka att osakliga löneskillnader uppstår. Nyanställda chefer får information om bl. a rekrytering och lönesättning ur ett jämlikhetsperspektiv. Vi har rutiner som bl. a slår fast att respekt och vänlighet på arbetsplatsen är A och O och att vi inte accepterar någon form av trakasserier. Rutinerna innehåller också hur vi agerar om någon känner sig utsatt för kränkning av något slag. I den utbildning i kommunikation för tillsynspersonal som ska genomföras 2006 ingår ett avsnitt om interkulturell kommunikation. Vi planerar också utbildning för att öka kunskapen om mångfald och diskriminerande strukturer.

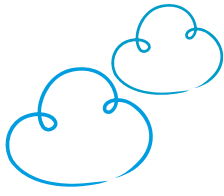
Miljö- och hälsoskydds nämnden

Handläggare, tel...50828994.....

Nyckeltal 75

Tillsyn	Antal objekt	Antal objekt som haft tillsyn	Andel objekt som haft tillsyn under året [%]	Andel objekt som haft tillsyn föregående år	Jämförelse Gbg/Mma	Kostnad för tillsyn, mnkr	Tillsynskostnad/ antal objekt som haft tillsyn, tkr	Förändring mot föregående år, procent
Antal objekt med tillsyn/totalt antal objekt, samtliga inspektionsområden	443400	8944	4%			32,1		
Antal objekt med tillsyn inom miljöfarlig verksamhet/totalt antal objekt	8100	1622	18			6,5	4	
Antal objekt med tillsyn inom hälsoskydd/totalt antal objekt	430000	5300	1,2			8,7	1,6	
Antal objekt med tillsyn inom livsmedel/totalt antal objekt	5300	2022	38		53 %/72 %	16,9	8,3	

Inom miljöfarlig verksamhet utgör värmepumparna 5 500 av det totala antalet objekt och de utgör 1 280 av antalet registrerade objekt med tillsyn. Inom hälsoskyddsområdet utgör antalet lägenheter och lokaler i staden antalet tillsynsobjekt, dvs de är potentiella objekt. Antalet objekt med tillsyn utgörs av antal kontakter med handläggare och antal ärenden.

STOCKHOLMS STADS miljöförvaltning ansvarar för stadens miljöfrågor, både inomhus och utomhus. Vi arbetar för att alla i Stockholm ska leva i en frisk och hälsosam miljö.

www.miljo.stockholm.se

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Tekniska nämndhuset, Fleminggatan 4, Box 8136, 104 20 Stockholm. Tel 08-508 28 800. Fax 08-508 28 808.
E-post: registrator@miljo.stockholm.se